

DEBRECENI EGYETEM

Gazdaságtudományi Kar

**NEMZETKÖZI GAZDÁLKODÁS
ALAPSZAK
/LEVELEZŐ TAGOZAT/
TEMATIKA
2017/18.**

Megjegyzés: Az oktatók a változtatás jogát fenntartják a tematikák vonatkozásában!

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdasági matematika I.				Kódja:	GT_ANGLO01-17
		angolul:	Calculus for Economics I.					
Felelős oktatási egység:			Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali						Kollokvium		Magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Vincze Szilvia			beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	Dr. Szőke Szilvia			beosztása:	Adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók A felsőbb matematika alapjainak megismertetése, biztos alap nyújtása a különböző gazdasági és statisztikai tárgyak elsajátításához. Az órákon elhangzott tananyag elsajátítása olyan szinten, hogy gyakorlati problémák kezelése lehetővé váljon.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> A kurzus folyamán megtanulják az alapvető összefüggéseket, amik szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez. <i>Képesség:</i> A tanult elmélet és módszerek gyakorlati alkalmazásával képesek lesznek a hallgatók rendszerezni, elemezni, önállóan következtetéseket levonni. <i>Attitűd:</i> Az újszerű megoldások értékelésével fejlesztjük az önálló és egyéni problémamegoldást. A gyakorlati példák, az alkalmazási területek megmutatása a szakmai ismeretekre és módszerekre való nyitottságot hivatott növelni. <i>Autonómia és felelősség:</i> Erős módszertani alapozással, gyakorlatias problémamegoldás gyakorlásával biztos alapot adunk a későbbi módszertani tanulmányokhoz, hogy felelősséget tudjon vállalni a hallgató az önálló elemző munkák készítésével kapcsolatban.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Matematikai analízis: függvények, határértékszámítás, differenciálszámítás és integrálszámítás.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Elsősorban tanári magyarázat, illetve lehetőség szerint minél több önálló feladatmegoldás jellemzi az órákat.								
Értékelés A félévet gyakorlati jeggyel zárjuk. Értékelni a féléves folyamatos munkát kívánjuk. A félév során három zárthelyi dolgozat alapján szereshető meg az aláírás és a gyakorlati jegy. A három dolgozathból 120 pont szereshető. Az aláírás feltétele legalább 30 pont elérése, a gyakorlati jegyhez pedig legalább 70 pont szükséges.								
Kötelező szakirodalom: Sydseater – Hammond: Matematika közgazdászoknak (Aula kiadó) ISBN: 963 9478 56 3 A kari honlapon hétről hétre elhelyezett előadásjegyzet, kézirat								
Ajánlott szakirodalom: Denkinder – Gyurkó: Analízis gyakorlatok Tankönyvkiadó. ISBN: 963 17 9667 1 Drimba – Farkas – Katona – Kovács – Szőke: Gazdasági matematika és alkalmazott matematikai példatár I. (Egyetemi jegyzet) Farkas: Differenciálszámítás (Gyakorlati jegyzet) Obádovics: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény. Sclar Kiadó, ISBN 963 9193 72 0								

Konzultációkra bontott tematika	
1. (5 óra)	Halmaz fogalma, műveletek halmazokkal. Nevezetes számhalmazok. Inverz és összetett függvény fogalma. Az egyváltozós valós függvények jellemzői (korlátosság, monotonitás, szélsőérték, konvexitás, inflexiós pont, párosság, periodicitás). Egyváltozós valós függvények osztályozása. Algebrai, transzcendens és egyéb nevezetes függvények fogalma, grafikonja, jellemzői. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. A függvényekkel kapcsolatos gyakorlati alkalmazások megismerése, függvénytranszformációk értelmezése, feladatmegoldás.
2. (5 óra)	Végtelen valós számsorozat definíciója. Korlátosság, monotonitás, szélsőérték, határérték. Határérték számítási tételek. Nevezetes határértékek. Egyváltozós függvények határértéke és határértékszámítási tételei. Egyváltozós függvények folytonosságának fogalma. Egyváltozós valós függvény differencia- és differenciálhányadosa. Elemi függvények differenciálhányados függvényei. A differenciálhatóság és a folytonosság kapcsolata. A deriválás általános szabályai. Magasabbrendű deriváltak fogalma. TE A határérték fogalmának bevezetése, elmélyítése. A határérték fogalmának kiterjesztése függvényekre. A differenciálhányados fogalmának megtanulása, a deriválási szabályok gyakorlása, feladatmegoldás.
3. (5 óra)	A differenciálszámítás alkalmazásai: monotonitás, szélsőérték, inflexiós pont, konvexitás meghatározása. Teljes függvényvizsgálat lépései. L'Hospital-szabály. Elaszticitás fogalma, meghatározása, alkalmazása. Szöveges szélsőérték feladatok megoldása. Kétváltozós függvények első- és másodrendű parciális deriváltjainak fogalma. Kétváltozós függvény szélsőértékének meghatározása. TE A differenciálszámítás alkalmazása a gyakorlatban, A differenciálszámítás kiterjesztése kétváltozós függvényekre, feladatmegoldás.
4. (5 óra)	Egyváltozós valós függvények határozatlan integrálja. Integrálási szabályok. Helyettesítéssel és parciális integrálás. Egyváltozós valós függvények határozott integrálja. A Newton-Leibniz-formula. Az integrálszámítás alkalmazásai. TE Az integrál fogalmának elsajátítása, az integrálási szabályok gyakorlása, területszámítási problémák gyakorlása, a határozott integrál alkalmazása a valószínűség-számításban. Térfogatszámítási alkalmazások megismerése, feladatmegoldás.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Üzleti informatika				Kódja:	GT_ANG007-17
		angolul:	Business informatics					
Felelős oktatási egység:			Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			-----				Kódja:	-----
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	L	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Szilágyi Róbert		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Takács Viktor László		beosztása	tanársegéd
A kurzus célja, hogy a hallgatók A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az informatikai ismereteket, amelyek a további tanulmányaikban felhasználhatók, illetve egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. Azaz interneten fellelhető ismereteket össze tudják gyűjteni, és ezek felhasználásával, valamint az Office programcsomag használatával képesek legyenek komplex feladataik megoldására is. A képzés alapján alkalmazás orientált, számos gyakorlati feladat megoldásával.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma megoldási módszereknek. <i>Képesség:</i> Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad. <i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra. <i>Autonómia és felelősség:</i> Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Táblázatkezelő rendszerek elemei (függvények, diagramok, sorbarendeázések és kimutatások stb.). Adatbáziskezelő rendszerek elemei (adatbázisok, táblák, lekérdezések, űrlapok és jelentések készítése, kezelése). Internet szolgáltatások (Web, FTP, e-mail, stb.). Egy kiválasztott ERP rendszer: törzs adatmodellje (cikktörzs, partnertörzs, eseménytípusok, dokumentumtípusok, feladattípusok, bizonylattípusok).								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig a táblázatkezelő és adatbáziskezelő rendszerek elemeivel, illetve használatával ismerkednek meg,								
Értékelés A gyakorlatokon az aktív részvétel kötelező, maximum 3 hiányzás engedhető meg! Több hiányzás esetén, a kurzus az aláírás megtagadásával zárul. A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az aláírás feltétele, hogy a hallgatók félévi tevékenysége alapján megállapított teljesítménye legalább 61%-os legyen. A gyakorlat a jegy 70%-t, az elmélet pedig a jegy 30%-t teszi ki. A félév folyamán két gyakorlati és két teszt jellegű ZH-ra kerül sor. A gyakorlatokon elkészített feladatokat az e-learning rendszerbe fel kell tölteni. Évközi Zh-k pontszáma: 2*15 pont= 30 pont elmélet: 45+25 pont= 70 pont gyakorlat. A félév során kiemelkedő órai munkával, otthoni feladatmegoldással, számrendszeres mini ZH-val plusz pontok szerezhetőek.								

Az összesített pontszám alapján a jegy kialakítása az alábbiak szerint történik:

0 - 60 elégtelen,
61 -70 elégséges,
71 -80 közepes,
81 -90 jó,
91 - 100 jeles.

Kötelező szakirodalom:

Tanszéki szerzői kollektíva: Üzleti informatika, elektronikus jegyzet, 2011.
Herdon Miklós-Rózsa Tünde: Információs rendszerek az agrárgazdaságban. Szaktudás Kiadó Ház, 2011.
Dobay Péter: Gazdasági Informatika I., Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar, 2006
Dobay Péter (1997): Vállalati információ-menedzsment. Nemzeti Tankönyvkiadó.
Raffai Mária: Az információ, Szerep, hatás, információmenedzsment, Palatia, 2006
Továbbá az előadáson és a gyakorlaton elhangzottak.

Ajánlott szakirodalom:

Sommerville: Szoftverrendszerek fejlesztése, Panem, 2002.
R. Elmasri – S. B. Navathe: Fundamentals of Database Systems, Addison Wesley, 2004.
Tézisek az információs társadalomról (Kiadó: Dr. Mojzes Imre informatikai kormánybiztos, MEH, 2000.)
www.kancellaria.gov.hu/tevekenység/kiadványok/tezis.htm
Kormányzat Stratégia és Programterv, MeH Elektronikus Kormányzat Központ, 2005.
IHM Elektronikus Önkormányzat Stratégia, 2003.
Molnár Bálint: Bevezetés a rendszerelemzésbe, A rendszerszervezés alapjai, Műszaki Könyvkiadó, 2002
Ullman, J.D., Widom J.: Adatbázisrendszerek, Alapvetés, Panem Prentice Hall, 1998.
Katona E.: Adatbázisok, Szegedi Tudományegyetem, www.inf.u-szeged.hu/oktatas/jegyzetek, 2006.
Date, J. C.: An Introduction to Database Systems, Addison Wesley, 2004
Rajtik János (2004): Adatbázis-kezelés MS ACCES 97, Pedellus Tankönyvkiadó Kft, Debrecen.
Reese, G., Yarger, R. J., King, T.: A MySQL kezelése és használata, Kossuth Kiadó, 2003.

Heti bontott tematika	
	Bevezetés – alapvető kérdések Információ, rendszer (adat, információ, tudás, rendszer, rendszerkategóriák, rendszerszemléletű megközelítés)
	TE* Táblázatkezelő rendszer használat: alapok, formázás, számformátum
	Táblázatkezelő rendszer használat: hivatkozások, összegző függvények (SZUM, DARAB, MIN, MAX, ÁTLAG)
	Információtechnológia (a számítástechnika rövid története, mai jellemzői, az IT fogalma, az Internet, e-indexek, az információfeldolgozás korszakai) Információgazdálkodás (az információs rendszerek új aspektusai, az információ érték, erőforrás és termelési tényező jellege, az üzleti informatika helye az értékláncban) Táblázatkezelő rendszer használat: Feltételes kifejezések, logikai operátorok alkalmazása (HA, ÉS, VAGY); Keresőfüggvények: (FKERES, INDEX, HOL.VAN)
	Táblázatkezelő rendszer használat: Tömbfüggvények
	Információs társadalom (az IT megváltozott szerepe és hatása, az Internet az üzleti életben, az elektronikus üzletvitel, az elektronikus gazdaság területei, távmunka – előnyök, hátrányok, az ICT társadalomra gyakorolt hatása, az információs társadalom fogalma, sajátossága, építőelemei) TE Táblázatkezelő rendszer használat: Kimutatáskészítés
	Adatbázisrendszer (egy általános adatbázis rendszer architektúrája, az adatbázistervezés szintjei, adatfüggetlenség); Az ER modell (egyed, tulajdonság, kapcsolat, típus, előfordulás, sématervező eszközök) TE Adatbázis: Relációs táblák kezelése, kulcsok szerepe
	Adatbázis kialakítás, táblák létrehozása kezelése, űrlapok használata
	A relációs modell (relációs séma, reláció, integritási megszorítások, funkcionális függőségek, normalizálás, normálformák, a reláció algebra alapjai

	TE Adatbázis lekérdezési lehetőségek (QBE rács, SQL)
	TE Jelentéskészítés, kifejezések, műveletek használata. Relációs táblák kezelése, kulcsok szerepe
	Multidimenzionális adatmodellezés, önkiszolgáló üzleti intelligencia rendszer készítésének lépései.
	TE Önálló gyakorlati feladat megoldás, feladat bemutatás
	TE Önálló gyakorlati feladat megoldás, feladat bemutatás
	Önkiszolgáló üzleti intelligencia rendszer illesztése ERP környezetbe. Konceptcionális-, és logikai rendszertervezés.
	TE Önálló gyakorlati feladat megoldás, feladat bemutatás
	TE Önálló gyakorlati feladat megoldás, feladat bemutatás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Bevezetés a közgazdaságtanba		Kódja:	GT_ANG002-17	
		angolul:		Introduction to Economics				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Kapás Judit	beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Vona Máté	beosztása	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a közgazdasági szemléletmód legalapvetőbb sajátosságait, illetve a közgazdasági elemzés fő alkalmazási területeit. A kurzus végére a hallgatóknak tisztában kell lenniük a mikro- és a makroökonómia legfontosabb alapfogalmaival, és képesnek kell lenniük arra, hogy az alapvető elemzési eszközöket egyszerű problémák megoldása során alkalmazzák.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan								
Képesség: A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd: Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A félév első fele az alapelvekre és a mikroökonómia alapfogalmakra koncentrál, a második fele pedig a leglényegesebb makroökonómiai mutatókra és összefüggésekre. A közgazdaságtan tárgyának és módszerének, illetve alapelveinek áttekintése után a kereslet és kínálat modellje s annak alkalmazása következik. A makroökonómiai mutatók közül a GDP és az árindexek kapnak hangsúlyt, illetve a gazdasági növekedés stilizált tényeiről, a munkapiaccal és a pénzzel kapcsolatos alapfogalmakról is szó van egy-egy előadásban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diák használatával, néhány számolási példa megoldásával.								
Értékelés								
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó 87% - 100% – jeles								

Kötelező szakirodalom:

Mankiw, G. N. (2011): *A közgazdaságtan alapjai*. Osiris, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): *A közgazdasági gondolkodás alapjai. Munkafüzet*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Levitt, S. D. – Dubner, S. J. (2007): *Lökonómia. Egy kóbor közgazdász a dolgok mögé néz*. Európa Könyvkiadó, Budapest.

Óráként bontott tematika	
	A közgazdaságtan alapvető kérdései és módszere
	TE*: A közgazdaságtan tudomány és társadalomtudomány voltának megértése
	A közgazdaságtan tíz alapelve
	TE: A racionális viselkedés alapfogalmainak ismerete
	A közgazdaságtan tíz alapelve
	TE: A piac együttműködésként való értelmezése, a láthatatlan kéz metafora megértése
	A termelési lehetőségek határa, alternatív költségek
	TE: Az alternatív költség grafikus értelmezése
	Hogyan működnek a piacok? I
	TE: A keresleti és a kínálati görbe koncepciójának megértése
	Hogyan működnek a piacok? II
	TE: Az egyensúlyi ár és mennyiség értelmezése, komparatív statika
	Kínálat, kereslet és kormányzati intézkedések
	TE: Az árszabályozás hatásainak értelmezése
	A nemzeti jövedelem mérése I
	TE: A nominális GDP koncepciójának megértése
	A nemzeti jövedelem mérése II
	TE: A reál GDP kiszámolása
	A megélhetési költségek mérése
	TE: Az infláció és az árszínvonal jelentése, GDP-deflátor és a fogyasztói árindex megismerése
	Termelés és gazdasági növekedés
	TE: A gazdasági növekedés (az országok közötti jövedelemkülönbségek) stilizált tényeinek ismerete
	A pénz jelentősége és funkciói
	TE: A pénz definíciója a pénzhasználat jelentőségének megértése
	A pénz jelentősége és funkciói
	TE: A bankrendszer pénzteremtésben játszott szerepének megértése
	Munkanélküliség
	TE: A munkapiaccal kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Vállalatgazdaságtan						Kódja:	GT_ANGLO03-17	
		angolul:	Managrial Economics								
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem, Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani Tanszék							
Kötelező előtanulmány neve:										Kódja:	
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat		Labor					
Nappali		Heti		Heti		Heti		aláírás+kollokvium	4	magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5	Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Prof. Dr. Nábrádi András			beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók - megismerkedjenek a vállalati gazdaságtan területeivel, általános menedzsment feladatokkal, úgymint tervezés, szervezés, emberi erőforrás gazdálkodás, premizálás, ellenőrzés. - A tantárgy feladata továbbá, hogy a hallgatók tisztában legyenek a vállalkozások fogalmával, csoportosításukkal, alapvető gazdasági ismeretekkel, az értékteremtő folyamatok menedzsmentjével.											
Tanulás eredmények, kompetenciák: a hallgató											
Tudás: A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalat működtetésének módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat, megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálnak: 1. A vállalat és annak működése, tervezése, 2. Alapvető stock és flow folyamatok értelmezése, 3. Értékteremtő folyamatok menedzsmentje. A tantárgy révén a hallgató megismeri a menedzsment legfontosabb feladatait, döntési kompetenciáit.											
Képesség: Legyen tisztában a menedzsment alapfunkcióival, a vállalkozások működtetésének feltételeivel. Tudja az alapvető stock és flow folyamatok összefüggéseit. Értse az értéktermelő folyamatok és a menedzsment kapcsolatát. Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti- és a menedzsment kérdésköreinek bővítésére. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. iparági fejlesztésekben, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.											
Attitűd: A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő gazdálkodástudományi tudás birtokában a végzés után megfelelően értelmezni és értékelni tudja a menedzsment feladatait, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.											
Autonómia és felelősség: A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.											
A kurzus tartalma, témakörei A Vállalat és a vállalkozás fogalma, csoportosításuk, a stock és a flow folyamatok, a termelési érték, a termelési költség a jövedelem és kategóriái, a hatékonyság és annak mérése. A befektetett eszközök, a befektetések és a beruházás sajátosságai, beruházás-gazdaságossági számítások, gazdálkodás forgóeszközökkel, a készletgazdálkodás és a logisztikai rendszerek, az értéktermelő folyamatok menedzsmentje, a termelés és a szolgáltatás sajátosságai. Az emberi erőforrás gazdálkodás kérdései, területei, feladatai. A tervezés és az üzleti tervezés kapcsolata, a tervek csoportosítása, típusai, a tervezés eszközei. A stratégiai tervezés és menedzsment területei, a tervezés speciális módszerei, használatuk lehetősége és korlátai.											
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadások modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Interaktív, elektronikus tananyag a moodle keretprogramban. Az elméleti anyag illusztrációja problémák közösen történő kidolgozásával. Lehetőség konzultációra.											

Értékelés

- A félév során a hallgatók két alkalommal zárthelyi dolgozatot írnak, melyek eredményei alapján a tantárgyfelelős megajánlott jegyet adhat. Az a hallgató, aki min. 61 %-ot teljesít, megajánlott jegyet kap. Ha a megajánlott jegyet a hallgató nem fogadja el, akkor vizsgaidőszakban kollokviumi dolgozatot köteles megírni. Az értékelés ötjegyű. Levelező hallgatók írásbeli kollokviumot tesznek.

Kötelező olvasmány:

1. Nábrádi A.: Vállalkozási ismeretek, Debreceni Egyetem ISBN 978-963-12-3048-2

Ajánlott szakirodalom:

1. Chikán A. Vállalatgazdaságtan, Aula Kiadó, Budapest, 2010.
2. Andy Schmitz (2013): Principles of Managerial Economics, <http://lardbucket.org>

Heti bontott tematika	
	Bevezető előadás, a vállalkozások kialakulása, a társterületek menedzsment és annak feladatai, a tervezés a szervezés a csapatépítés az ösztönzés és az ellenőrzés feladatköreivel szemben támasztott alapvető követelmények. TE: A menedzsment feladatának konkretizálása, szerepe a vállalatok működésében.
	A vállalat és a vállalkozás kapcsolata, a vállalkozások csoportosítása, főbb hasonlóságok és eltérések a különböző típusú vállalkozások működtetésében, vezetésében és felelősségvállalásában. TE: Vállalkozási formák csoportosítása méret, tevékenység, adózás, szektorba-sorolás és tulajdonforma alapján.
	A vállalkozások flow folyamatai, a bevételek menedzsmentje. TE: A termelési értéket kialakító tényezők, a hozam fajtái, az árak fajtái, a termelési értéket befolyásoló egyéb tényezők.
	A vállalkozások flow folyamatai, a ráfordítások menedzsmentje, a jövedelem növelésnek menedzsment szintű feladatai. TE: A termelési költséget kialakító tényezők, a ráfordítások típusai, a jövedelem kategóriái. A jövedelmet befolyásoló tényezők készség szintű ismerete.
	A hatékonyság és a menedzsment összefüggései, a hatékony gazdálkodás feltételrendszere. TE: A gazdasági hatékonyság kategóriái, a termelékenység, az igényesség, az ellátottság és a jövedelem-arányossági mutatók értelmezése, az átlagos a pótlólagos és a marginális hatékonyság számítása.
	Az I. ZH megírása TE:
	Gazdálkodás befektetett eszközökkel. TE: A befektetett eszközök csoportjai, vállalatgazdaságtani sajátosságai. Az immateriális javak, a tárgyi eszközök és a befektetett pénzügyi eszközök csoportjai, a fenntartási és az értékcsökkenési költségek sajátosságai.
	A beruházás és befektetés gazdaságossági számítások TE: Az NPV, az IRR, a PI, DDP számításmenete, összefüggései
	A forgóeszköz-gazdálkodás menedzsmentje. TE: A készletek, a követelések a rövid távú pénzügyi befektetések és a pénzeszközök sajátosságai, a forgóeszköz szükségletet befolyásoló tényezők vizsgálata.
	Értéktermelő folyamatok menedzsmentje TE: A termelés és a szolgáltatás sajátosságai, a termelésmenedzsment területei.
	A II. ZH megírása

	TE:
	Bevezetés az Emberi Erőforrás Gazdálkodás kérdésibe
	TE: Az EEG területei, munkaerő-gazdálkodás, bér-gazdálkodás, munkaerő fejlesztés, a munkavégzés szervezése
	Bevezetés az üzleti tervezés folyamatába
	TE: Az üzleti terv részei, felépítésének hangsúlyos elemei, a pénzügyi terv
	Bevezetés a stratégiai tervezésbe
	TE: A stratégiai terv részei, jövőkép, külső-belső faktorok elemzése, stratégiai irányok, GE, SWOT, BCG, GSM mátrixok.

A tantárgy neve:		magyarul:		Számvitel				Kódja:	GT_ANGLO33-17	
		angolul:		Financial Accounting						
2017/2018/1										
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:		
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali		Heti		Heti		Heti				magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10	Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve: Dr. Tóth Kornél				beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy bemutassa a hallgatóknak a számvitel elméleti és gyakorlati megalapozását, alapelveit és alkalmazását a magyar és a nemzetközi szabályozási környezetben (2000. évi C. törvény a Számvitelről, International Financial Reporting Standards – IFRS) a gazálkodó egységek önállóságának hangsúlyozása és a választási lehetőségek ismertetése mellett.										
Tanulás eredmények, kompetenciák: A kurzus betekintést ad a pénzügyi kimutatások egyes részeinek, elsősorban a pénzügyi helyzet kimutatása (mérleg) és az (átfogó) eredménykimutatás összeállításának folyamataiba a magyar (2000. évi C. törvény a Számvitelről) és a nemzetközi (International Financial Reporting Standards – IFRS) szabályozás rendszerében.										
<i>Tudás:</i> A hallgató megismeri gazdálkodó egységek alapvető vagyonszerkezetének kettős könyvvitelen alapuló elszámolását, annak átfogó fogalmait.										
<i>Képesség:</i> Képessé válik a hallgató alapvető számviteli és kettős könyvviteli feladatok megoldására, a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek, a számviteli folyamatok értelmezésére. Szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatokat tud tenni.										
<i>Attitűd:</i> A számvitel szükségességének tudatosítása, elfogadása.										
<i>Autonómia és felelősség:</i> Felelősséggel dönt saját tudásának fejlesztéséről.										
A kurzus tartalma, témakörei A számvitel fogalma. A számviteli munka szakaszai. Számviteli rendszer, a számviteli törvény. Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek). A pénzügyi kimutatások tartalma és prezentálása.										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.										
Értékelés A megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli dolgozat formájában történik. A dolgozatok felépítése: az elméleti anyagra vonatkozó tesztek, igaz-hamis állítások és rövid kérdések (definíciók, képletek, összefüggések), valamint gyakorlati, számítási, kettős könyvelési feladatok, pénzügyi kimutatások egyes részeinek összeállítása.										

Kötelező olvasmány:

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 1. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2004
 Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001
 Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2015
 Lakatos László Péter – Kovács Dániel Máté – Madarasiné Szirmai Andrea – Mohl Gergely – Rózsa Ildikó: A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok elmélete és gyakorlata, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2013
 Nemzetközi Számviteli Standardok (International Accounting Standards, IAS-ek), valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (International Financial Reporting Standards, IFRS-ek), www.ifrs.org
 A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) Koncepcionális Keretelvei, www.ifrs.org
 Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar moodle oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Sztanó Imre: A számvitel alapjai, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Részvénytársaság, Budapest, 2015

Heti bontott tematika	
	A számvitel fogalma. A vállalkozási tevékenység tartalma és főbb sajátosságai, a termelési folyamat és kapcsolata a számvittel. A vállalkozó vagyona, fogalma, eszközök és források TE: Ismeri a számvitel fogalmát, célját és a vállalkozási tevékenység tartalmát.
	A mérleg és tartalma, a mérlegtételek értékelése. A gazdasági műveletek (események) és hatásuk a vagyona. Az eredmény fogalma, csoportosítása. Az eredménykimutatás és tartalma, típusai TE: Ismeri az alapvető pénzügyi kimutatásokat, azok tartalmát.
	A vállalkozások számviteli információs rendszere, a könyvvezetés, a könyvviteli számla. Az egységes számlakereket, és a számlarend. A számviteli munka szakaszai. Számviteli bizonylatok, nyilvántartások. A kettős könyvvitel jellemzői (nyitás, zárás, főkönyvi kivonat) TE: Ismeri a könyvvezetés, a könyvviteli számla, az egységes számlakereket rendszerét.
	A számviteli munka szakaszai. Számviteli bizonylatok, nyilvántartások. A kettős könyvvitel jellemzői (nyitás, zárás, főkönyvi kivonat). Beszámolási és könyvvezetési kötelezettség, a számviteli szolgáltatás TE: Ismeri a számviteli munka szakaszait, és a számviteli bizonylatok, nyilvántartások fogalmát.
	Számviteli rendszer, a számviteli törvény. Számviteli alapelvek, számviteli politika. Bekerülési érték. A mérlegtételek értékelése TE: Ismeri a számviteli törvényt, annak felépítését a számviteli alapelveket, számviteli politika célját és a bekerülési értéket.
	A számvitel nemzetközi szabályozása. Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) rendszere. Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS-ek) keretszabályai. TE: Ismeri az IFRS-ek rendszerét, keretszabályait.
	Az IFRS Alapítvány szervezeti keretei. A standardalkotás folyamata TE: Ismeri az IFRS szervezeti felépítését, a standardalkotást

	A pénzügyi kimutatások prezentálása. A pénzügyi kimutatások fő részei. Közzétételek. A magyar szabályozás és az IFRS-ek eltérései TE: Ismeri az IFRS szerinti pénzügyi kimutatások fő részeit.
	Immateriális javak TE: Ismeri az immateriális javak fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.
	Tárgyi eszközök TE: Ismeri a tárgyi eszközök fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.
	Pénzügyi eszközök TE: Ismeri a pénzügyi eszközök fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.
	Saját tőke TE: Ismeri a saját tőke fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.
	Céltartalékok TE: Ismeri a céltartalékok fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.
	Kötelezettségek TE: Ismeri a kötelezettségek fogalmát, fajtáit, értékelését és megjelenítését a pénzügyi kimutatásokban.

A tantárgy neve:		magyarul:	Üzleti kommunikáció				Kódja:	GT_ANGLO34-17
		angolul:	Business Communication					
Felelős oktatási egység:			Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	1	Gy	3	magyar
Levelező		Féléves	14	Féléves	14			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Juhász Csilla			beosztása	habilitált egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	Dr. Kotsis Ágnes			beosztása	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók a tantárgy keretében elsajátítsák az üzleti kommunikáció alapjait, szintjeit, modelljeit, alapformáit. Videó-felvételes szerepjátékok keretében átélhessék a kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formái és tartalmi elemeit, az írásbeliség technikáit. Ezekkel felkészítve őket a munka világában rájuk váró feladatokra, megfelelő készségeket kialakítva bennük.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> - Ismeri és alkalmazza a kommunikációs formákat, a kommunikáció buktatóit, szabályszerűségeit. - Ismeri a szóbeli és írásbeli kommunikációt a szakmai életben. <i>Képesség:</i> - Magas szinten dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait, rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában. - Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít. <i>Attitűd:</i> - Elsajátítva a kommunikációs konfliktuskezelés lehetőségeit, megismerve ennek sikeres megvalósítását és a lehetséges kudarc tipizálható okait, azokat sikerrel alkalmazza. <i>Autonómia és felelősség:</i> - Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Az üzleti kommunikáció alapjai, szintjei; Az üzleti kommunikáció modelljei, alapformái; A verbális kommunikáció szóban és írásban; A nonverbális kommunikáció; A kommunikációs kapcsolat létrehozása, megteremtése								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadások tartása.								
Értékelés A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az elégségeshez 60-69,9%, a közepeshez 70-79,9%, a jóhoz 80-89,9% a jeleshez 90% feletti teljesítmény kell.								

Kötelező szakirodalom:

Berde Cs. – Dienesné K. E. – Juhász Cs.: Kommunikációs alapismeretek. Vider plusz Nyomda Debrecen, 2000
Fodor L. – Kriskó E.: A hatékony kommunikáció alapjai. Noran Libro. Budapest 2014
Hofmeister-Tóth Á.: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó Budapest, 2010
Pease, A.: Testbeszéd. 21. kiadás Park Kiadó Budapest 2012

Ajánlott szakirodalom:

Szabó K.: Kommunikáció felsőfokon Kossuth Kiadó Budapest, 2009
Montágh I.: Figyelem vagy fegyelem? Holnap Kiadó Budapest, 2008
Neményiné Gyimesi I.: Hogyan kommunikáljunk tárgyalás közben? Akadémiai Kiadó Budapest, 2009
Nierenberg, G. – Calero, H.: Testbeszéd-kalauz. Bagolyvár Könyvkiadó Budapest, 1998
Wacha I.: A korszerű retorika alapjai I-II. Szemimpex Kiadó 1996

Hetekre bontott tematika	
1. előadás	Az üzleti kommunikáció alapjai Nonverbális kommunikáció az üzleti életben Verbális kommunikáció (szóbeliség)
	TE*: A hallgató elsajátítja az alábbiakat: a kommunikáció fogalma, csoportosítása, az üzleti kommunikáció modellje, folyamata Elsajátítja az alábbiakat: mi a nonverbális kommunikáció, hogyan csoportosítjuk, formái, térköszabályozás Elsajátítja a nonverbális kifejezésmódok formáit, jellemzőit Szembesül az írásbeli kommunikáció sajátosságaival, elsajátítva azokat
2. előadás	Verbális kommunikáció, szóbeliség Zavarok az üzleti kommunikációban Hatékony üzleti kommunikáció A nemek, népek közötti kommunikációs különbségek
	TE: Megtanulja a szóbeli üzleti kommunikáció (megbeszélés, tárgyalás) sajátosságait, jellemzőit. Megtanulja, szembesül a kommunikációjára ható, abban előforduló zavarokkal. Megtanulja a kommunikációban rejlő kulturális különbségeket.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Pénzügytan		Kódja:	GT_ANG009-17	
		angolul:		Finance studies				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		1 zárthelyi dolgozat min. 60 %-os teljesítése	5	magyar
Levelező	kötelező	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató:				neve:	Dr. Máté Domicián		beosztása:	egyetemi adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Darabos Éva		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a pénzügyi alapfogalmakat, bankrendszer felépítését, a Magyar Nemzeti Bank feladatait, eszközrendszerét, a bankügyleteket, fizetési módokat, az értékpapírok és a valuta, deviza forgalmát, működését. A szemináriumokon a hallgatók a pénz időértékéhez és az értékpapírokhoz kapcsolódó számításokat sajátítják el.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.
- Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel, ismeri a nemzetközi elszámolások formáit, azok alkalmazását.
- Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.

Képesség:

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz.
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során.
- A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel).
- Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.
- Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.
- Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára.

Attitűd:

- A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.
- Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.

Autonómia és felelősség:

- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- A pénzügyi folyamatok elemzése, következtetése, döntéseiért felelősséget vállal.
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.
- A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi.
- Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A pénz időértéke, bankrendszer felépítése, pénzügyi szolgáltatások, bankügyletek, belföldi és külföldi fizetési módok, értékpapírok, valuta, deviza, árfolyamok, államháztartás rendszere, fizetési mérleg.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel,
- a gyakorlatokon az eredményes munkához szükséges tárgyi feltételek: a gyakorlat anyaga nyomtatott formában, és a számításokhoz táblázatok (kamat, diszkont, annuitás).

Értékelés

A megfelelő felkészülés érdekében elvárt és ajánlott az előadásokon való részvétel. Követelmény a gyakorlati foglalkozásokon való felkészült megjelenés és aktív részvétel.

- A félév során 1 zárthelyi dolgozat 60%-os teljesítése szükséges a gyakorlat anyagából külön-külön dolgozatként, a mi a kollokviumi jegy részét képezi.
- Sikertelen zárthelyi dolgozat csak egy alkalommal javítható, aki a szorgalmi időszak alatt nem teljesíteti a követelményt, a vizsgaidőszak első három hetében pótolhat.
- Írásbeli kollokvium az előadások anyagából a vizsgaidőszakban megadott időpontban, minimum 60%-os teljesítés szükséges.
- **Érdemjegy:** a gyakorlat és az előadás anyagából elért eredmény 50-50%-os arányban számít be.

Aki az aláírást megszerezte, de a zárthelyi dolgozatok eredménye nem éri el az 60%-ot, az adott félévben nem teljesíti a tárgyhöz előírt kreditet. A következő félévben vizsgakurzusként veheti fel, a vizsgaidőszakban megadott időpontokban a gyakorlat és az előadás anyagából egyszerre vizsgázik. A vizsgaidőszakban 3 vizsga alkalom kerül meghirdetésre. Minimum 50-50% teljesítése szükséges a sikeres érdemjegy eléréséhez.

Kötelező szakirodalom:

Az előadások és a gyakorlat anyaga. (E-learningben elérhető)

Ajánlott szakirodalom:

1. Jánosi-Madár-Sági-Szabó-Szebellédi- Zeller: Pénzügyek alapjai. BGF 2007.
2. Paróczai Péterné: Pénzügyi és vállalkozás finanszírozási ismeretek, Perfekt 2012
3. Brealey-Myers: Modern vállalati pénzügyek (Panem-McGraw-Hill)
4. **PÉNZÜGY –SZÁMVITEL:** <http://odin.agr.unideb.hu/hefop/>
5. **PÉNZÜGY SZEMLE, HITELINTÉZETI SZEMLE, STATISZTIKAI SZEMLE, KÜLGAZDASÁG, HVG, FIGYELŐ FOLYÓIRATOK AKTUÁLIS CIKKEI.**

Bontott tematika	
1. alkalom	A pénz funkciói, pénz időértéke. A pénzügyi intézményi rendszer. Az MNB jogállása és feladatai. A monetáris politika, eszközrendszere. Prudens működés. Pénzügyi szolgáltatások. Bankügyletek (aktív-, passzív bankügyletek).
	TE: Időérték számítás elsajátítása: jövőérték és jelenérték számítás.
2. alkalom	Hitelek csoportosítása, formái, biztosítékok. Faktoring, forfait, lízing. A pénzforgalom lebonyolítása: készpénzes-, készpénzhelyettesítő- és készpénz nélküli fizetési módok. Külkereskedelemben használatos fizetési módok.
	TE: Speciális pénzáramlás sorozatok – egyszerű és növekvő tagú örökjáradék számítás elsajátítása.
3. alkalom	Értékpapírok: Értékpapírok fogalma, csoportosítása, fajtái, jellemzői.
	TE: Annuitás jelenértéke és jövőérték számítás elsajátítása, gyakorlati alkalmazása
4. alkalom	Valuta, deviza, konvertibilitás, valutaárfolyamok külgazdaságban betöltött szerepe. Fizetési mérleg. Államháztartás rendszere, állami költségvetés.

	TE: Váltó, kötvény, részvény árfolyamának meghatározása, mutatók számítása, értelmezésük elsajátítása.
--	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági matematika II.		Kódja:	GT_ANGLO10-17	
		angolul:		Calculus for Economics II.				
Felelős oktatási egység:				Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				Gazdasági matematika I.			Kódja:	GT_ANGLO01-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium		Magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Vincze Szilvia	beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		Dr. Szőke Szilvia	beosztása:	Adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A felsőbb matematika alapjainak megismertetése, biztos alap nyújtása a különböző gazdasági és statisztikai tárgyak elsajátításához. Az órákon elhangzott tananyag elsajátítása olyan szinten, hogy gyakorlati problémák kezelése lehetővé váljon.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A kurzus folyamán megtanulják az alapvető összefüggéseket, amik szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.								
Képesség:								
A tanult elmélet és módszerek gyakorlati alkalmazásával képesek lesznek a hallgatók rendszerezni, elemezni, önállóan következtetéseket levonni.								
Attitűd:								
Az újszerű megoldások értékelésével fejlesztjük az önálló és egyéni problémamegoldást. A gyakorlati példák, az alkalmazási területek megmutatása a szakmai ismeretekre és módszerekre való nyitottságot hivatott növelni.								
Autonómia és felelősség:								
Erős módszertani alapozással, gyakorlatias problémamegoldás gyakorlásával biztos alapot adunk a későbbi módszertani tanulmányokhoz, hogy felelősséget tudjon vállalni a hallgató az önálló elemző munkák készítésével kapcsolatban.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Többváltozós függvények vizsgálata, a mátrixok, determinánsok, lineáris terek és a valószínűségszámítás.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Elsősorban tanári magyarázat, illetve lehetőség szerint minél több önálló feladatmegoldás jellemzi az órákat.								
Értékelés								
A félév során két dolgozat írására kerül sor, ez alapján lehetőség van megajánlott jegy szerzésére. A félév kollokviummal zárul, formája: írásbeli.								
Kötelező szakirodalom:								
Sydseater – Hammond: Matematika közgazdászoknak (Aula kiadó) ISBN: 963 9478 56 3								
A kari honlapon hétről hétre elhelyezett előadásjegyzet, kézirat								
Ajánlott szakirodalom:								
Denkinder – Gyurkó: Analízis gyakorlatok Tankönyvkiadó. ISBN: 963 17 9667 1								
Denkinder: Valószínűségszámítás								
Denkinder: Valószínűségszámítás gyakorlatok								
Obádovics: Felsőbb matematikai feladatgyűjtemény. Scolar Kiadó, ISBN 963 9193 72 0								
Obádovics: Valószínűségszámítás és matematikai statisztika								
Scharnitzky: Mátrixszámítás (Bolyai könyvek)								
Solt György: Valószínűségszámítás (Bolyai-könyvek sorozat) Műszaki Könyvkiadó, Budapest								

Konzultációkra bontott tematika	
1. (5 óra)	Mátrix fogalma, speciális mátrixok. Műveletek mátrixokkal. Determináns fogalma, tulajdonságai, alkalmazása, mátrix invertálása. Lineáris egyenletrendszerek megoldása. TE* Számítási feladatok megoldása a mátrixok, determinánsok témaköréből. Az új fogalmak, műveletek megismerése, ezekkel kapcsolatos feladatmegoldás. Egyenletrendszer megoldása Gauss eliminációval, Cramer-szabállyal, inverz-mátrix módszerrel.
2. (5 óra)	Többváltozós függvény fogalma. Lokális, globális szélsőérték fogalma. Parciális deriválás, feltétel nélküli szélsőérték meghatározása. Többváltozós függvény elaszticitása. Szöveges szélsőérték feladatok. Lineáris programozási feladat matematikai modelljének elkészítése, megoldása grafikus módszerrel. TE A differenciálszámítás kiterjesztése n változós függvényekre. Szélsőérték-feladatok megoldása. Többváltozós függvények alkalmazása a gyakorlati problémák megoldására. Feladatmegoldás a lineáris programozás témaköréből. Gyakorlati problémák megbeszélése, szállítási feladat megismerése.
3. (5 óra)	Kombinatorika. Eseményalgebra. Klasszikus valószínűség számítás. Geometriai valószínűség. Mintavételezés. Feltételes valószínűség. A valószínűség meghatározás események együttes bekövetkezése esetén. Teljes valószínűség tétele, Bayes tétel. TE A középiskolai ismeretek felelevenítése, gyakorlása Az új tételek megismerése, gyakorlása. Feladatmegoldás.
4. (5 óra)	Valószínűségi változók és jellemzőik. Várható érték, szórás, valószínűség eloszlás, sűrűség függvény, eloszlás függvény. Nevezetes diszkrét valószínűségi változók. Nevezetes folytonos valószínűségi változók. TE A valószínűségi változók fogalmának elsajátítása, a valószínűségi változók csoportosítása, jellemzése. A binomiális eloszlás, a Poisson-eloszlás, az egyenletes eloszlás, és a normális eloszlás megismerése, alkalmazása feladatmegoldás során.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Mikroökonómia				Kódja:	GT_ANGLO11-17
		angolul:	Microeconomics					
Felelős oktatási egység: DE GTK Közgazdaságtan Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:			Bevezetés a közgazdaságtanba				Kódja:	GT_ANGLO02-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	10	Heti	10	kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Kapás Judit			beosztása:	egyetemi tanár
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	Karcagi-Kovács Andrea Nádasi Levente			beosztása	adjunktus tanársegéd
A kurzus célja hogy a hallgatók elsajátítsák a mikroökonómia alapvető fogalmait, modelljeit és használni tudják azokat, illetve képesek legyenek ezeket alkalmazni. A hallgatóknak a kurzus végére ismerniük kell a fogyasztói és a vállalati viselkedés elemzéséhez szükséges legfontosabb elméleteket, fogalmakat, illetve eszközöket, és ezek alapján képesnek kell lenniük különböző problémák elemzésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
<i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus először áttekinti a mikroökonómiai alapelveket és módszereket, és a korábban már megismert fogalmakat (kereslet, kínálat, egyensúly) kibővítve vezet be új alkalmazási lehetőségeket (pl. árszabályozás). Ezután a fogyasztói optimalizálás levezetése következik: hasznossági függvény, költségvetési korlát, egyéni és piaci kereslet. A második nagy egységben a termeléselmélet, a profitmaximalizálás, és két alapvető iparági szerkezet (tökéletes verseny és monopólium) elemzése történik.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadás és szemináriumi foglalkozások, feladatmegoldás								
Értékelés A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes								

76% - 86% – jó
87% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai - Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009

Berde, Éva (szerk.): Mikroökonómiai és piacelméleti példatár. TOKK, Budapest, 2009. (e-book formában az alábbi linken: <https://bookandwalk.hu/Mikroekonomiai-es-piacelméleti-feladatgyujtemeny-9915-ebook.aspx>)

Ajánlott szakirodalom:

Varian, Hal R.: Mikroökonómia középfolkon. KJK Kerszöv, Budapest, 2001. (vagy újabb kiadás)

Kopányi, M. (szerk.): Mikroökonómia. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1997.

Mankiw, G. N. (2011). A közgazdaságtan alapjai. Osiris, Budapest.

Bergstrom, Theodore C. – Varian, Hal R.: Mikroökonómiai gyakorlatok. Veszprémi Egyetemi Kiadó, 2002.

Heti bontott tematika	
1.	A mikroökonómia alapelvei
	TE: Határelemzés, racionalitás, önérdékkövetés, alternatív költség, pozitív-normatív elemzés
	Elemzési eszközök
	TE: piaci kereslet, kínálat, egyensúly optimalizálás, adózás, árszabályozás
	Költségvetési korlát
	TE: jövedelem, költségvetési egyenes, piaci cserearány
	Hasznosság és preferenciák
	TE: preferenciarendezés, közömbösségi görbék, hasznossági függvény, határhaszon
2.	Fogyasztói döntés
	TE: a fogyasztói optimum meghatározása a helyettesítési határráta és a piaci cserearány által
	A keresletelmélet néhány alkalmazása
	TE: jövedelem-fogyasztás görbe, Engel-görbe, ár-fogyasztás görbe, egyéni kereslet levezetése
	Piaci kereslet
3.	TE: piaci kereslet levezetése egyéni keresletből, rugalmassági mutatók
	A vállalat I.
	TE: vállalat tulajdonosa és vezetője közti különbség azonosítása, számvetési és gazdasági költség koncepció, profitmaximalizálás mint fő cél, költségfüggvények rövid és hosszú távon
	A vállalat II.
	TE: kompetitív vállalat rövid távú profitmaximalizálása, fedezeti és üzembeszárasi pontok
4.	A kompetitív piac egyensúlya
	TE: kompetitív iparág rövid és hosszú távon, a tökéletes verseny jóléti többletei
	Monopólium I.
	TE: monopolista profitmaximalizálási döntése, határbevétel
	Monopólium II.
	TE: monopólium melletti jóléti többletek, holtteher-veszteség
	A termelési tényezők kereslete
	TE: rövid távú termelési függvény, határtermék, reálbér
	Összefoglalás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági magánjog				Kódja:	GT_ANGLO12-17
		angolul:		Business Law					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		V	3	magyar	
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	0				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Károlyi Géza		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdasági szféra alanyainak alapítási és működési sajátosságaival, amelynek keretében elsősorban az egyéni és társas vállalkozások létrehozásának személyi és vagyoni feltételeit, valamint szervezeti felépítésük és működésük jellemzőit sajátíthatják el. A kurzus betekintést ad a kereskedelmi szerződések, valamint a tulajdonjog alapvető szabályaiba is.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás: A hallgató olyan alapvető gazdasági jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző vállalkozási formák alapvető sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A gazdasági társaságok alapításának, működésének és megszűnésének közös anyagi jogi és eljárásjogi szabályai. 2. Az egyes vállalkozási formák specifikumai. 3. A tulajdonjog és a kötelmi jog alapvető rendelkezései.									
Képesség: Legyen tisztában az egyéni és társas vállalkozási formák típusaira jellemző speciális sajátosságokkal, az általuk történő tulajdonszerzés és szerződéskötés alapvető szabályaival. Tudja elhelyezni a gazdálkodó szervezetek és a nonprofit szféra alanyai között a tanult szervezeti formákat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat. Legyen képes a cégekhez kapcsolódó alapítási és megszüntetési eljárások elkülönítésére, azok alapvető céljainak felismerésére. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása és működtetése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.									
Attitűd: A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő társasági jogi és cégjogi tudás birtokában átlassa és elkülönítse a gazdasági szféra alanyainak körét, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (társaságalapítás, tulajdonszerzés, szerződéskötés) magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.									
Autonómia és felelősség: A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a vállalkozási formákat érintő kérdésekben.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Jogi alapfogalmak, közjog-magánjog elkülönítése. Állami szervek rendszere. A gazdasági élet alanyai (jogképeség, cselekvőképesség- jogi személyek). A természetes személy vállalkozási tevékenysége. A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása. A gazdasági társaságok szervezeti felépítése. A közkereseti társaság és a betéti társaság jellemzői. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. Egyéb jogi személy szervezetek (szövetkezet, civil szervezetek). A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. Tulajdonjog, a tulajdon megszerzése. A polgári jogi szerződések általános szabályai.									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek előadás, igény szerint konzultáció, joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül	
Értékelés A félév során két zárthelyi dolgozat írása, ezek alapján jegymegajánlás történik. Emellett a vizsgajegy írásbeli vizsgán is megszerezhető. 2-es (elégséges) érdemjegy a zárthelyi dolgozatokon: a maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.	
Kötelező szakirodalom: Károlyi – Prugberger – Törő – Helmeczi (2015): Gazdasági magánjog. Debrecen, KEBO PRINT Kft.	
Ajánlott szakirodalom: Fézer-Károlyi-Petkó-Törő (2014): Jogi személyek a gazdasági forgalomban. Debrecen, Kapitális Kft.	

bontott tematika	
1-5 óra	A gazdasági élet alanyai (jogképesség, cselekvőképesség, jogi személyek). Jogalanyok köre – személyek joga – jogképesség. A természetes személyek jogképessége és cselekvőképessége. A jogi személy fogalmi ismérvei. A természetes személy vállalkozási tevékenysége: Egyéni vállalkozás alapítása és működtetése, az egyéni cég sajátosságai. A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása: a társasági jog alapelvei, a társasági szerződés tartalmi sajátosságai. Az előtársaság funkciója. A gazdasági társaságok szervezeti felépítése TE: Ismeri a jogalanyok körét, azok jogképességének sajátosságait, a természetes személyek cselekvőképességét korlátozó és kizáró tényezőket. Alapos ismereteket sajátít el a gazdasági társaságok alapításának anyagi és eljárásjogi szabályozásával kapcsolatban, cégalapítás esetén ismeri a legfontosabb tudnivalókat, közreműködő személyeket, hatóságokat. Részletes ismeretekkel bír a társaságoknál kötelező jelleggel működő szervek formáiról, valamint az opcionálisan létrehozható szervezetek jelentőségéről.
6-10 óra	Az egyes gazdasági társaságok főbb sajátosságai: A közkereseti és a betéti társaság sajátosságai. A kkt. és a bt. alapításának alanyi és vagyoni feltételei. A tagok személye és felelőssége. A kkt. és bt. szervezeti felépítésének specifikumai. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. A kft. alapításának alanyi és tárgyi feltételei, törzstőke, törzsbetét, üzletrész fogalmi sajátosságai. Tagok köre, felelőssége, jogállása. Mellékszolgáltatás és pótbefizetés jellemzői. Taggyűlés és ügyvezető működési sajátosságai. A zrt. és az nyrt. elhatárolása, szilárd alaptőke elve, részvényes személye és felelőssége. A részvény fogalma, részvényfajták. A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. TE: Ismeri a négy gazdasági társaság egyedi sajátosságait, az egyes formákhoz kapcsolódó specifikus jogintézményeket, az elhatárolási szempontokat. Ismeretekkel bír a társaságok megszűnési formái tekintetében, el tudja különíteni a fizetőképesség és a fizetésképtelenség esetén lefolytatandó eljárásokat.

A tantárgy neve:		magyarul:		Statisztika I.		Kódja:	GT_ANGLO15-17	
		angolul:		Statistics I.				
Felelős oktatási egység:				Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				Gazdasági matematika II.		Kódja:	GT_ANGLO10-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Huzsvai László		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. habil. Balogh Péter		beosztása	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók a gazdasági elemzésben használható leíró statisztikai módszereket megismerjék, és a gazdaság és szervezéstudományok területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gyakorlati feladatok megoldása során.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.								
Képesség: A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd: Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Mintavételezés, leíró statisztika, koncentráció, indexek, nevezetes eloszlások, hipotézis vizsgálatok, nem paraméteres próbák.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóstól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az EXCEL táblázatkezelő program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.								
Értékelés								
A félév gyakorlati jeggyel zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll, melyet számítógépes rendszerben teljesítenek a hallgatók. A gyakorlati anyag: feladatmegoldás az Excel táblázatkezelő programban. Az elméleti rész számonkéréses számítógépes teszttel történik. A sikeres gyakorlati jegyhez mindkét résznek legalább elégséges szinten kell teljesülnie. A végső minősítést az elméleti és gyakorlati tudás átlaga adja.								
Kötelező szakirodalom:								
Huzsvai L.: Statisztika gazdaságelemzők részére, Excel és R alkalmazások. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5016-2								
Ajánlott szakirodalom:								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-348. o.								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika II. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-300. o.								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-51. o.								
Szűcs I.: Alkalmazott Statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 2002. 1-551. o.								

Heti bontott tematika	
	A statisztika fogalma, részterületei. Statisztikai alapfogalmak: alapsokaság, ismérv, paraméter, minta. A statisztikai munka fázisai.
	A statisztika alapfogalmai. Adatgyűjtési és adathasznosítási módok, adatforrások. Statisztikai lehetőségek az Excel táblázatkezelő programban. Függvények és eljárások, statisztikai alapműveletek.
	Mintavételezési eljárások, véletlen minta, szisztematikus hiba, paraméter. Adatbázisok. A jó adatbázis kritériumai. Adatbázis készítés szabályai.
	Független, azonos eloszlású minta, egyszerű minta, rétegzett minta. Csoportos minták, nem véletlen mintavételi eljárások, kombinált és mesterséges minták. Nem válaszolások a mintában. Kiválasztási arány számítása.
	Az adatok mérési szintjei. A különböző mérési szintekhez tartozó adatok jellemző értékeinek meghatározása. Adatábrázolások.
	Különböző mérési szintű változók jellemző értékeinek meghatározása. Diagramok készítése és értelmezése.
	Viszonyszámok. Összefüggések a viszonzszámok között.
	Megoszlási, koordinációs, összehasonlító, teljesítmény viszonzszámok számítása. Intenzitási viszonzszámok meghatározása.
	Centrális mutatók: medián, módusz, számított középértékek.
	Centrális mutatók meghatározása különböző mérési szintű változók esetén.
	Középértékek: számtani, geometriai, harmonikus, négyzetes. Súlyozott átlagok számítása.
	Átlagok (a számtani átlag és főbb tulajdonságai, egyéb átlagfajták és jellegzetes alkalmazási területeik).
	A szóródás mutatói: szórás, variancia, terjedelem, abszolút, relatív eltérések, variációs együttható, relatív variációs együttható.
	Szóródási mutatók számítása a teljes sokaságból és mintából.
	A koncentráció mérése, Lorenz görbe. Herfindahl-Hirschman-index. Összefüggések a koncentráció és szórás között.
	A koncentráció elemzés gyakorlata.
	Indexek
	Az érték-, ár- és volumenindex számítás alapjai. A Laspeyres- és Paasche-féle indexek. Index-összefüggések. A Fisher-féle indexek.
	A normális eloszlás mint modell. Eloszlás és sűrűség függvény. Ferdeség és csúcosság jellemzése
	Normáleloszlás előállítása. Sűrűség és eloszlás függvény elemzése. Standardizálás. Ferdeség és csúcosság számítása, gyakorlati értelmezése.
	A standard normál eloszlás nevezetes értékei, törvényszerűségei. Egyoldali aszimmetrikus, kétoldali szimmetrikus valószínűségek.
	Standard normális eloszlás előállítása. Az eloszlás függvény alapján a jellemző értékek meghatározása. Egyoldali, kétoldali valószínűségek meghatározása. Az Excel standard normális eloszlás függvényei és értelmezésük.
	Student-féle t-eloszlás. Az átlag standard hibája. Megbízhatósági tartományok.
	A standard hiba meghatározása. Különböző valószínűségekhez tartozó konfidencia intervallumok számítása. A megbízhatósági tartományok gyakorlati alkalmazása.
	Statisztikai hipotézisvizsgálatok, nem paraméteres próbák. Khi-négyzet próba.
	Függetlenségvizsgálat, illeszkedésvizsgálat, homogenitás-vizsgálat. Khi-négyzet próbák.
	Összefoglalás
	Gyakorlás a sikeres gyakorlati jegy megszerzése érdekében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Makroökonómia		Kódja:	GT_ANGLO16-17	
		angolul:		Macroeconomics				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Mikroökonómia		Kódja:	GT_ANGLO11-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Czeglédi Pál		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Czeglédi Pál		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a makroökonómia alapvető kérdéseivel, tárgyával és a makroökonómiai kérdések megválaszolásához szükséges eszközrendszer alapjaival. A kurzus során a hallgatóknak képessé kell válniuk arra, hogy a zárt gazdaság elemzéséhez szükséges makroökonómiai modelleket használják különböző gazdasági folyamatok illetve gazdaságpolitikai akciók hatásainak elemzésében.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Elsajátította a gazdaság makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit								
Képesség: A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd: Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra								
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A makroökonómia kérdései. A makroökonómiai aggregátumok mérésének elvei: a gazdasági körforgás és a GDP, nominális és reál GDP, a GDP felhasználása, a GDP-deflátor és a fogyasztói árindex; a munkanélküliség mérése. A gazdaság hosszú távon: az árupiac és a kölcsönforrások piacának egyensúlya, a tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás; a természetes munkanélküliség elméletei. A pénz jelentősége és az infláció: a pénz funkciói és a pénzkiálat; a pénz mennyiségi elmélete; a pénzkereslet; az infláció társadalmi költségei. A gazdaság rövid távú modelljei: a keynesi kereslet, az IS-LM modell. A rövid és a hosszú távú következtetések viszonya: a várakozásokkal kiegészített Phillips-görbe, és a fogyasztási függvény Friedman- és Modigliani-féle elméletei.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben								
Értékelés								
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó 87% - 100% – jeles								

Kötelező szakirodalom:

Mankiw, G. (1999): Makroökonómia. Osiris, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Pete Péter (1996): Bevezetés a monetáris makroökonómiába. Osiris, Budapest.

Misz József – Palotai Dániel (2004): Makroökonómia feladatgyűjtemény. Panem, Budapest.

Kaufmann, R. T. (2002): Makroökonómiai munkafüzet és feladatgyűjtemény N. Gregory Mankiw Makroökonómia című tankönyvéhez. Osiris, Budapest.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés: A makroökonómia fő kérdései és módszertana
	TE*: A makroökonómiai jellegű problémák sajátosságai
	A makroökonómiai aggregátumok
	TE: A GDP és az infláció kiszámolásának alapelvei
	A gazdaság hosszú távon: az árupiac és a kölcsönforrások piacának egyensúlya
	TE: A reálkamatláb árupiac-tisztító szerepe
	A tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás
	TE: Az Euler-tétel és feltételei
2.	A munkapiac és munkanélküliség
	TE: A természetes munkanélküliség okai
	A pénz funkciói a pénz mennyiségi elmélete
	TE: Az infláció és a pénzkínálat hosszú távú kapcsolata
	Pénzkereslet, pénzkínálat
	TE: A pénzkereslet és a nominális illetve reál GDP kapcsolata
	Az infláció, az infláció költségei, Fisher-hatás
	TE: A reál és a nominális kamatláb különbsége, a várt infláció szerepe
3.	A keynesi kereszt
	TE: A kiadási és adómultiplikátor magyarázata
	Az IS-LM-modell
	TE: A pénz és az árupiaci folyamatok összefüggése
	Gazdaságpolitikai az IS-LM modellben
	TE: A modellen belül értelmezhető fiskális és monetáris akciók hatása az outputra és a kamatlábra
4.	Phillips-görbe
	TE: Az infláció és a munkanélküliség rövid távú kapcsolata
	A fogyasztási függvény Friedman- és Modigliani-féle elméletei
	TE: A jelenbeli fogyasztás és a jövőben várható jövedelem kapcsolata

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Marketing		Kódja:	GT_ANGLO18-17	
		angolul:		Marketing				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		G	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Kontor Enikő		beosztása:	egyetemi adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a piaccal, annak működésével, valamint a vállalatok piaci műveleteivel kapcsolatos alapismereteket és készségeket. A kurzus végére a hallgatók rendelkeznek egy üzleti probléma megoldásához szükséges ismeretekkel, képességekkel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> • A kurzus elvégzése után a hallgató rendelkezik a marketing tudományág alapfogalmaival, érti a marketingkonceptió lényegét. • Megérti és alkalmazza a piacssegmentáció, a fogyasztói és szervezeti vásárlói magatartás, a vállalati gyakorlatban alkalmazott marketingeszközök (marketing-mix) és a marketingrendszer működtetésének összefüggésrendszerét. • Birtokában van az alapvető piackutatási, információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. • Elsajátította a marketing tudományágának az alapvető szakmai szókincsét, azt használni tudja.								
<i>Képesség:</i> • A hallgató képessé válik egy szervezet marketing folyamatainak menedzselésére, marketing eszköztárának adott üzleti szituációban való alkalmazására. • Képes alapvető összefüggések feltárására, elemzésére, következtetések levonására, ezek alapján döntést előkészítő javaslatok megfogalmazására. • Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel, alkalmas projektben, csoportos feladatmegoldásban való részvételre.								
<i>Attitűd:</i> • A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató a megfelelő tudás birtokában pozitív hozzáállással, kreatívan, magabiztosan kezeljen egy üzleti problémát. • Fogékony az új információk befogadására, új szakmai ismeretekre, nyitott a vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> • A kurzus – a megfelelő alapok biztosításával – hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a későbbiek során önállóan el tudjon mélyülni a marketing egyes részterületeiben, továbbfejlessze magát. • Gazdálkodó szervezetben a marketing folyamatokat szervezi, irányítja és ellenőrzi. • Munkáját a szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartásával végzi..								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus áttekinti a következő témaköröket: a piac és a marketing alapfogalmai, helyzetelemzés, mikro-makro környezet elemzése, versenyelemzés, fogyasztói magatartás vizsgálata, STP marketing, a marketing eszközrendszere: termékpolitika, árpolitika, értékesítési csatornapolitika, kommunikációs politika; piackutatás elméleti és gyakorlati kérdései.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások, modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Konzultációs lehetőség biztosított.

Az elméleti anyag feldolgozása:

- esettanulmányokkal,
- a témakörhöz kapcsolódó konkrét, aktuális vállalati esetek megbeszélésével,
- reklámfilmek, kommunikációs megoldások elemzésével.

Értékelés

Írásbeli vizsgadolgozat a vizsgaidőszakban, mely vegyes típusú feladatokat tartalmaz (esszé, igaz-hamis kérdések, feleletválasztós feladatok, képelemzés)

Kötelező és ajánlott szakirodalom:

- Kotler, P.–Keller, K. L. (2012): Marketingmenedzsment, Akadémiai Kiadó, Budapest (kijelölt részek – 1, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 15, 17. fejezetek; a nem kijelölt részek ajánlott irodalomnak tekintendők).

Féléves bontott tematika	
5 óra (elmélet+gyakorlat)	Tematika, követelményrendszer ismertetése. Bevezetés, a marketing szerepe az üzleti életben és társadalomban. Marketingkörnyezet elemzése. Fogyasztói magatartás TE: A marketing alapfogalmai: piac, kereslet, kínálat, szükséglet-igény-kereslet összefüggésrendszere, a marketing szerepe, a marketingmenedzsment folyamata. A makro-mikrokörnyezet elemei, a versenykörnyezet, illetve ezek elemzésére alkalmas modellek és módszerek. A fogyasztók magatartását befolyásoló tényezők: a kulturális, társadalmi és személyes tényezők. A vásárlási döntési folyamat egyes lépései.
5 óra (elmélet+gyakorlat)	Szegmentáció, célcsoportképzés, pozicionálás. Termékpolitika. Árpolitika TE: Az STP marketing lényege, szerepe: fogyasztói/üzleti piacok szegmentációja, célpiacok kiválasztása, pozicionálás. A termékstratégia kialakításának a fogalmi köre, lényegi döntései: termékhagyma, termékjellemzők, márká, minőség csomagolás, dizájn. A termék-mix döntések, és az ezt támogató modellek. Az árak megállapításának a lényegi kérdései: ármegállapítás lépései, árstratégiák, árváltozásokra való reagálás
5 óra (elmélet+gyakorlat)	Értékesítési csatornapolitika. Integrált marketingkommunikációs politika. Marketinginformációs rendszer. TE: A marketingcsatorna fogalma, csatornatervezési döntések. A nagy- és kiskereskedelem funkciói, szerepe, feladatai. A marketingkommunikáció modelljei, valamint a hatékony marketingkommunikáció kidolgozásának a lépései, fontos szempontjai. A marketingkommunikációs-mix elemei: reklám, eladásösztönzés, PR, személyes eladás, online marketing. A marketinginformációs rendszer felépítése. A piackutatás alapvető fogalmai: mintavétel, szekunder kutatás, primer kutatás, a piackutatás folyamata.

A tantárgy neve:		magyarul:	Vállalati pénzügyek				Kódja:	GT_ANGLO19-17
		angolul:	Corporate Finance					
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	28	Féléves	14			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Droppa Dóra Fazekas Balázs		beosztása:	PhD hallgató PhD hallgató
A kurzus célja, hogy a hallgatók a vállalati pénzügyek tárgy keretein belül megismerkedjenek a pénzügyi menedzsment alapjaival és a vállalatok pénzügyi folyamataival, az azokhoz kapcsolódó elemzési módszerekkel. A kurzus feltételeit teljesítő Hallgatók képesek átlátni és értékelni a vállalati gazdálkodási döntéseket és azok éves beszámolóra gyakorolt hatását.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Ismeri és érti a pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait. <i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. <i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. <i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A kurzus első felében az éves beszámoló ismeretere, és adataira alapozva - a pénzáramlás szemléletet használva - a vállalati teljesítmény értékelése, a forgótőke menedzsment, majd a kockázat alapjai és fedezetszámítás témaköröket dolgozzuk fel. A hosszú távú pénzügyi menedzsment keretein belül a pénz időértéke és a beruházási döntések, valamint a kötvény és részvényértékelés témákkal foglalkozunk.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								
Értékelés Vizsgaidőszakban írásbeli kollokviumi időpontok vannak meghirdetve. A kollokviumok fogalmakat, és rövid összefüggéseket (esetleg igaz-hamis állításokat, tesztek), valamint a szemináriumokon megoldott problémákhoz hasonló feladatokat tartalmaznak. A dolgozatok fogalmakat, és rövid összefüggéseket (esetleg igaz-hamis állításokat, tesztek), valamint a szemináriumokon megoldott problémákhoz hasonló feladatokat tartalmaznak. A dolgozatok időtartama: 50 perc. Az elért átlagpontoszám (%-ok) alapján:								

50% alatt:	nincs aláírás
60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (Moodle-ban elérhetőek!)
 Tankönyv: Brealey-Myers: Modern vállalati pénzügyek
 Bélyácz Iván: A vállalati pénzügyek alapjai

Ajánlott szakirodalom:

Pálinkó-Szabó: Vállalati pénzügyek, BME
 Illés Ivánné: Társaságok pénzügyei

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Vállalati pénzügyek, pénzügyi irányítás elméleti alapjai, gazdálkodási alapelvek, tudományos eredmények, A pénz időértéke I., II, Beruházás értékelés alapjai I., II. Gyakorlat: Tematika és követelményrendszer, esettanulmány feldolgozása. Az időérték számítási feladatok PV, FV, EIR., Az időérték számítási feladatok: évjáradék, örökjáradék. Beruházás-gazdaságossági számítások, Azonos és eltérő élettartamú beruházások összehasonlítása. A Hallgató megismeri a pénzügyi gondolkodás mérföldköveit. A Hallgatók megismeri az időérték-számítás alapjait és egyszerű alkalmazási területeit. A Hallgató képes pénzáramlás-sorozatokat értékelni. A Hallgató birtokába kerül a beruházások értékeléséhez szükséges alapvető ismereteknek. A Hallgató a többféle módszerrel képes a befektetések széles skálájának értékelésére, összevetésére.
2.	Előadás: Kötvényértékelés. A részvény és értékelése. Az éves beszámoló, és a cash flow kimutatás. Pénzügyi kimutatások elemzése I., II. Gyakorlat kötvényértékelési számítások. A részvény és értékelése. Vállalati adatsor elemzése, cash flow kimutatás felépítése. Adatsorok alapján likviditási, tőkeszerkezeti, forgási sebesség mutatók számítása és értékelése. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás jövedelmezőségi helyzetét, pénztermelő képességét, általános piaci megítélését. A Hallgató a kötvényeket különböző aspektusaik alapján képes értékelni. A Hallgató tud részvényt értékelni. A Hallgató képes az éves beszámoló adatait értelmezni pénzügyi szemlélettel. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás rövid- és hosszú távú fizetőképességét, hatékonyságot elemezni forgási sebesség alapján. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás jövedelmezőségi helyzetét, pénztermelő képességét, általános piaci megítélését.
3.	Előadás: Forgótőke menedzsment. Kockázat és tőkeáttételi mutatók. Fedezetszámítás Gyakorlat: Pénzciklus és működési ciklus. DOL, DFL, DCL számítások. Fedezetszámítás A Hallgató képes a működési- és pénzciklus elemzési keretrendszerében értékelni a vállalkozás forgótőke-gazdálkodásának hatékonyságát. A Hallgatók megismerik a vállalkozások működési és finanszírozási kockázatait és azok mérésének eszközeit. A Hallgató képes a vállalkozás működését a fedezetszámítás eszközével elemezni.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szaknyelv I.			Kódja:	GT_ANGLNY1-17
		angolul:		Technical language I.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve				B2 szintű nyelvtudás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	0	német
Levelező	L	Féléves		Féléves	30			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Troy WIwczaroski		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Valnerné Török Eszter		beosztása	nyelvtanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább kétféle idegen nyelven.								
Képesség: A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
Attitűd: A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatóság szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség: Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A nemzetközi gazdálkodás fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: cégalapítás szempontjai, vállalkozói környezet, vállalkozások jogi formája, cégjegyzékek, marketing alapfogalmai és eszközei, reklámozás. Az üzleti levelezés								

formai és tartalmi követelményeinek megismerése, egyes levéltípusok feldolgozása és gyakorlása levélírási feladatokon keresztül, valamint a vizsgafeladatok gyakorlása.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.
Értékelés Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén gyakorlati jegy.
Kötelező szakirodalom: Jürgen Bolten: Marktchance Wirtschaftsdeutsch Mittelstufe 2 Klett Verlag ISBN 3-12-675140-7 Sümeгинé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskenntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046
Ajánlott szakirodalom: Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2 Olaszy, Pákozdi: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1 Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Unternehmenskultur in Deutschland Vorstellung, Verhaltensregeln im Geschäftsleben Berufliche Selbständigkeit, Existenzgründung *TE: A nyelvtanulók megismerik a német vállalati kultúrát és vállalati értékeket, az üzleti élet viselkedési normáit és gyarapítják interkulturális ismereteiket. Képesek értékelni a cégalapítás legfontosabb szempontjait és érvelni a szakmai önállóság mellett és ellen. Olvasásértési technikák fejlesztése különböző szintű szövegekkel és szókincsfejlesztés.
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Unternehmensformen, Unternehmenszusammenschlüsse Standortfaktoren Arbeitsmarktsituation in Deutschland und in Ungarn Grammatik: Präpositionen *TE: : Németországi vállalkozási formák megismerése, hallás utáni értés technikái. Vállalati környezet elemzésének szempontjai, munkerőpiaci statisztikák értelmezése, diagrammok elemzése.
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Unternehmensaufbau, Abteilungen und Sparten im Unternehmen, Arbeitsbereiche Finanzierung, Investitionen Grammatik: Passiv mit Modalverb *TE: Vállalatok felépítése, részlegek feladatainak megismerése. Hallás utáni értés és szóbeli kommunikáció gyakorlása. írásbeli kommunikáció fejlesztése, az üzleti levél formai és tartalmi követelményeinek megismerése.
4. konzultációs alkalom (5 óra)	Markt, Grundbegriffe des Marketing Marketinginstrumente und ihre Aufgaben Befragungsformen in der Marktforschung *TE: A nyelvtanulók megismerik a piaccal kapcsolatos alapfogalmakat és a marketing szakterületeit, fejlődik a szakmai szókincsük és az olvasásértési képességeik. A szóbeli kommunikációs képességek fejlesztése szituációs gyakorlatok segítségével.
5. konzultációs alkalom (5 óra)	Öffentlichkeitsarbeit und Verkaufsförderung Werbung, Werbeträger und Werbemittel *TE: A PR, az eladás ösztönzés és a reklám módszerinek megismerése. Érvelési technikák gyakorlása, hallás utáni értés fejlesztése.
6. konzultációs alkalom (5 óra)	Messewesen, Messen in Deutschland Messe als Marketinginstrument, Messenvorbereitung, Messeteilnahme *TE: A nyelvtanulók megismerik a német vásárokat és vásártartási hagyományokat, képesek mérlegelni a vásári részvétel előnyeit és hátrányait. Szituációs feladatokon keresztül gyakorolják az üzleti tárgyalás lépéseit és a vásári kommunikációt.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Statisztika II.		Kódja:	GT_ANGLO08-17	
		angolul:		Statistics II.				
Felelős oktatási egység:				Kutatásmódszertan és Statisztika Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				Statisztika I.		Kódja:	GT_ANGLO15-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Huzsvai László	beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. habil. Balogh Péter	beosztása	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók a Statisztika I. tárgy ismereteire építve a gazdaság és szervezéstudományok területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gyakorlati feladatok megoldása során.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.								
Képesség: A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd: Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Paraméteres statisztikai próbák, variancia-analízis, korrelációk, regresszió-analízis, idősorok analízise.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóstól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az EXCEL táblázatkezelő program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.								
Értékelés								
A félév kollokviummal zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll, melyet számítógépes rendszerben teljesítenek a hallgatók. A gyakorlati anyag: feladatmegoldás az Excel táblázatkezelő programban. Az elméleti rész számonkérése számítógépes teszttel történik. A sikeres kollokviumhoz mindkét résznek legalább elégséges szinten kell teljesülnie. A végső minősítést az elméleti és gyakorlati tudás számtani átlaga adja.								
Kötelező szakirodalom:								
Huzsvai L.: Statisztika gazdaságelemzők részére, Excel és R alkalmazások. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5016-2								
Huzsvai L. – Vincze Sz.: SPSS könyv. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5666-9								
Ajánlott szakirodalom:								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-348. o.								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika II. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-300. o.								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-51. o.								
Szűcs I.: Alkalmazott Statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 2002. 1-551. o.								

Heti bontott tematika	
	Matematikai statisztika, hipotézis vizsgálatok. A nullhipotézis és az alternatív hipotézis felírása. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása. A döntés és az elkövethető hibák, elsőfajú, másodfajú hiba. Egyoldali, kétoldali hipotézisek. Elfogadási, elutasítási tartományok. Kritikus értékek. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása.
	Paraméteres próbák. A paraméteres próbák alkalmazhatósági feltételei. Középérték összehasonlító tesztek. Egymintás z és t-próba. Független kétmintás t-próba. Párosított t-próba. Validálás. Példák kétmintás, két független mintából származó egyoldalú és kétoldalú próbák (várható értékek, arányok, szórásnégyzetek) összehasonlítása különböző mintanagyság és különböző szignifikancia szint mellett.
	A t-próba általánosítása. Egy-szemponthoz variancia-analízis. ANOVA tábla készítése és értelmezése. Az alkalmazás néhány gyakorlati kérdése. Szignifikáns differencia. Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.
	A variancia-analízis alkalmazhatósági feltételei. A validálás menete. Az első és másodfajú hiba meghatározása. A variancia-analízis ereje. Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.
	Összefüggés vizsgálatok I. Korreláció. Szorzatmomentum korreláció: Pearson. Rangkorrelációk: Kendall, Spearman. Példák a különböző korrelációk meghatározásához. Az eredmények értelmezése.
	Összefüggés vizsgálatok II. Regresszió-analízis. A regresszió-analízis alkalmazásának feltételei. Példák a regressziós függvények meghatározásához. Az eredmények értelmezése.
	Kétváltozós lineáris regresszió. Lineáris korrelációs együttható. Determinációs együttható. Statisztikai következtetések lineáris regresszió alapján (paraméterek tesztelése, regressziós becslések készítése). Interpoláció, extrapoláció. Példa kétváltozós lineáris regresszió számítására, a becsült paraméterek tesztelésére és a szignifikánsnak bizonyuló eredmények értelmezésére.
	Többváltozós lineáris regresszió. Parciális regressziós együtthatók tesztelése és értelmezése. Korrelációs index. Példák többváltozós lineáris regresszióra. (Regressziós modell összeállítása, paraméterek becslése, tesztelése, értelmezése. Parciális elaszticitási együttható és értelmezése. Regressziós becslés készítése. Példák táblázatkezelő programmal, többváltozós lineáris regresszió készítésére. Becsült paraméterek tesztelése és értelmezése. Optimális modell előállítása.
	A jó modell kritériumai és mérése. Elaszticitás fogalma, mérése. Parciális elaszticitás. Cobb-Douglas függvény. Példák az elaszticitás meghatározásához. A Cobb-Douglas függvény gyakorlati alkalmazása.
	Idősorok analízise. Trend, ciklus, szezonális hiba. Az idősorok dekompozíciója. Az idősorok elemzése átlagokkal (a jelenség átlagos nagysága, az abszolút és relatív változások átlaga). Példa az idősor adatainak átlagolására stock és flow típusú sokaságokra nézve. Példa az átlagos abszolút és az átlagos relatív változás számítására és értelmezésére. (HV I. 5.)
	Idősorok analízise. Trend analízis: mozgó átlagolás, analitikus trendszámítás (lineáris regresszió). Példák mozgó átlagok számítására, és az eredeti idősorral együtt történő ábrázolására. Példa lineáris trend számítására és a paraméterek értelmezésére.
	Szezonális jellege és mérése. Additív és multiplikatív modellek. Példák a szezonális eltérése és szezonindexek számítására és értelmezésére. Példák extrapoláció készítésére. Számítógépes idősorelemzés készítése, az outputok értelmezése.

	Szezonális eltérések és szezonindexek számítása, értelmezése és felhasználása. Szezonális kiigazítás. Extrapoláció.
	Példák a szezonális eltérése és szezonindexek számítására és értelmezésére. Példák extrapoláció készítésére. Számítógépes idősorelemzés készítése, az outputok értelmezése.
	Összefoglalás
	Gyakorlás a sikeres kollokviumi jegy megszerzése érdekében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi közgazdaságtan				Kódja:	GT_ANGLO21-17
		angolul:		International Economics					
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				Makroökonómia				Kódja:	GT_ANGLO16-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Kapás Judit	beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		Kovács István	beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a nemzetközi közgazdasági elmélet alapvető összefüggéseit. A tárgy keretében a hallgatók megismerik a nemzetközi kereskedelem alapvető elméleteit, a kereskedelempolitika eszközeit, a nemzetközi fizetésekkel kapcsolatos legalapvetőbb összefüggéseket, valamint a jövedelem meghatározódását nyitott gazdaságban.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás: Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit									
Képesség: A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.									
Attitűd: Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra									
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus első fele a tiszta kereskedelem elméletét tekinti át, a második fele a pedig a nemzetközi pénzügyek alapösszefüggéseivel ismerteti meg a hallgatókat. A tiszta kereskedelem elméletével foglalkozó rész tárgyalja a ricardói komparatív előnyök tanát, a nemzetközi kereskedelem sztenderd (neoklasszikus) modelljét, a Heckscher-Ohlin-modellt, illetve a protekcionizmus jóléti hatásait. A nemzetközi pénzügyekre fókuszáló második rész a devizapiac alapfogalmait, a fedezetlen kamatparitás, illetve a vásárlóerő-paritás elméleteit tárgyalja, és megismerteti a hallgatókat a nyitott gazdaság egyszerű makroökonómiai modelljével.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben									
Értékelés									
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 63% – elégséges 64% - 75% – közepes 76% - 86% – jó 87% - 100% – jeles									

Kötelező szakirodalom:

Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan. Trimester, Tatabánya, 2006.
 Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok gyűjteménye. Trimester, Tatabánya, 2002. (vagy: Bock Gyula: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok. Trimester, Tatabánya, 2007.)
 Bock Gyula – Martin Hajdu György – Réz András – Tóth Ferenc: Nemzetközi közgazdaságtan. Aula Kiadó, Budapest, 1995.
 Major Klára – Szabó-Bakos Eszter – Szilágyi Katalin: Nemzetközi gazdaságtan feladatgyűjtemény. Panem Könyvkiadó, 2004, Budapest

Ajánlott szakirodalom:

Paul R. Krugman – Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem Könyvkiadó, 2003, Budapest.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés: a nemzetközi közgazdaságtan tárgya és legfontosabb kérdései, a zárt és a nyitott gazdaság elemzésének eltérése TE*: A nemzetközi közgazdaságtan fő kérdései. A mikro- és makroökonómiai tudás alkalmazásának szükségessége A nemzetközi munkamegosztás alapelve: a komparatív előnyök tana. A ricardói modell TE: A komparatív előny fogalmának megértése, a komparatív előny és a kereskedelem szerkezete közötti összefüggés Csökkenő hozadék a ricardói modellben. A nemzetközi kereskedelem alapmodellje I. TE: A termelési lehetőségek határa a neoklasszikus feltevések szerint, az autark és a szabadkereskedelem melletti egyensúly kis ország esetén A nemzetközi kereskedelem alapmodellje II. TE: Komparatív előny a neoklasszikus modellben, egyensúly két országgal, számolási példa A Heckscher-Ohlin modell. Leontief paradoxon TE: A tétel megfogalmazása és értelmezése: relatív tényezőellátottság, tényezőintenzitás. Teljesülnek-e a modell predikciói?
2.	A kereskedelempolitika eszközei I. TE: A protekcionista eszközök osztályozása, a vám jóléti hatása parciális elemzéssel A kereskedelempolitika eszközei II. TE: A kvóta jóléti hatása parciális elemzéssel, a protekcionista gazdaságpolitika értékelése, néhány megállapítás a protekcionizmus politikai gazdaságtanából A nemzetközi fizetési mérleg TE: A nemzetközi fizetési mérleg szerkezete és a könyvelési elvek Devizapiac, kamatparitás TE: Az árfolyammal és a devizapiaci tranzakciókkal kapcsolatos legalapvetőbb fogalmak, a kamatparitás levezetése és értelmezése
3.	Árfolyamrezsimek TE: A rögzített és a lebegő árfolyamrezsim közötti különbségek, a devizapiaci intervenció szerepe és értelmezése, a gyakorlatban létező árfolyamrezsim-típusok értékelése Valutaárfolyam-elméletek TE: A kamatparitás mint árfolyamelmélet, az abszolút és a relatív vásárlóerő-paritás értelmezése. Mennyiben teljesül a vásárlóerő-paritás? Nyitott gazdaság rövid távú egyensúlya TE: Rövid távú jövedelemmeghatározódás zárt tőkepiacú nyitott gazdaságban Nemzetközi pénzügyi rendszer TE: A nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődésének négy fő állomása és azok rövid jellemzése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Gazdaságpolitika				Kódja:	GT_ANGLO22-17
		angolul:	Economic Policy					
Felelős oktatási egység:			Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Közgazdaságtan Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			Bevezetés a közgazdaságtanba				Kódja:	GT_ANGLO22-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Czeglédi Pál			beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	Czeglédi Pál			beosztása	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a gazdaságpolitika alapvető fogalmaival és összefüggéseivel, a képesek legyenek konkrét gazdaságpolitika kérdésekre alkalmazni a mikro- és makroökonómiából megtanultakat.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. <i>Képesség:</i> Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során. <i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. <i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A kurzus első néhány előadása a gazdaságpolitikával kapcsolatos alapfogalmakat és a gazdaságpolitikára vonatkozó közgazdasági elméleteket tekinti át. A második rész a gazdaságpolitika egy-egy nagyobb területére koncentrálnak. Nagy hangsúly van a fiskális és a monetáris politikán.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadás diassal támogatva.								
Értékelés A vizsga írásbeli. A kötelező irodalom mellett az előadáson elhangzottak is szerves részét képezik a számon kért tananyagoknak. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50%+1 pont - 62% – elégséges 63% - 74% – közepes 75% - 86% – jó 87% - 100% – jeles								

Kötelező szakirodalom:

Bod Péter Ákos (2014): Bevezetés a gazdaságpolitikába. Akadémiai Kiadó, Budapest. (A kijelölt fejezetek)
 Hámori Balázs (2007): A szocialista rendszer. Megjelent: Szabó Katalin (szerk.): Összehasonlító gazdaságtan. Budapest: Aula. (7. fejezet, 157-185.)
 Magyar Nemzeti Bank (2012): Monetáris politika Magyarországon. Budapest: Magyar Nemzeti Bank. link
 Mankiw, G. (1999): Makroökonómia. Budapest: Osiris. (A kijelölt fejezetek)
 Stiglitz, J. (2000): A kormányzati szektor gazdaságtana. Budapest: KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. (A kijelölt részek)

Ajánlott szakirodalom:

Benczúr Péter–Kátay Gábor–Kiss Áron–Reizer Balázs–Szoboszlai Mihály (2011): Az adó és transzferrendszer változásainak elemzése viselkedési mikroszimulációs modell segítségével. MNB Szemle, október. link
 Benedek Dóra – Lelkes Orsolya – Scharle Ágota – Szabó Miklós (2006): A magyar államháztartási bevételek és kiadások szerkezete 1991-2004 között. Közgazdasági Szemle. 53(2), 119-143.
 Csermely Ágnes (2006): Az inflációs célkövetés rendszere Magyarországon Közgazdasági Szemle 53(12), 1058-1079.
 Kornai János (1995): Négy jellegzetesség. A magyar fejlődés politikai gazdaságtani megközelítésben. I. rész. Közgazdasági Szemle 42(12), 1097 – 1117.
 Kornai János (1996): Négy jellegzetesség. A magyar fejlődés politikai gazdaságtani megközelítésben. I. rész. Közgazdasági Szemle 43(1), 1- 29.
 Ohnsorge-Szabó László – Romhányi Balázs (2007): Hogyan jutottunk ide: magyar költségvetés, 2000-2006. Egy lépés a költségvetési összefüggések átfogó elemzése felé. Pénzügyi Szemle, 2, 239-285. oldal
 Scharle Ágota – Benczúr Péter – Kátay Gábor – Váradi Balázs (2010): Hogyan növelhető az adórendszer hatékonysága? MNB-tanulmányok 88. link
 Voszka Éva (2013): Államosítás, privatizáció, államosítás. Közgazdasági Szemle, 60(12), 1289–1317. o.

Heti bontott tematika	
1.	Az állam szerepe, az állami beavatkozás indokai, formái
	TE*: Az állami beavatkozás indokainak rendszerezése
	A gazdaságpolitika és a makrogazdasági szabályozás alapjai, gazdaságpolitikai információkat tartalmazó aggregátumok
	TE: A makroökonómiai mutatók gazdaságpolitika jelentősége és gazdaságpolitikai szempontú
	A gazdaságpolitikai gondolkodás fő irányzatai
	TE: A gazdaságpolitikáról alkotott nézetek megváltozása: a századfordulós konszenzus és a keynesi fordulat, a keynesi gazdaságpolitikai ajánlások 20. századbeli kritikái
2.	Fiskális politika alapkérdései
	TE: A kiadási oldali tételek osztályozása, deficit és az államadósság jelentősége
	Az adópolitika alapkérdései
	TE: A direkt és indirekt adók közötti különbség, az adóteher viselése, az arányos és a progresszív jövedelemadó holtteher-vesztése, a Laffer-görbe
	A monetáris politika és intézményrendszere
	TE: A monetáris politika függetlenségének jelentősége; a magyar inflációs célkövetés sajátosságai
	A szocializmus jellemzése
	TE: A tervgazdaság sajátosságai

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Értéktéremtő folyamatok menedzsmenete	Kódja:	GT_ANGLO23-17
	angolul:	Management of Value Creating Processes		
Felelős oktatási egység:		Alkalmazott Informatika és Logisztika Intézet		
Kötelező előtanulmány neve:		-		Kódja: -
Típus		Órászámok		Követelmény
		Előadás	Gyakorlat	
Nappali		Heti	Heti	Kollokvium
Levelező	L	Féléves	10	
		Féléves	5	Kredit
				Oktatás nyelve
				magyar
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Pakurár Miklós	beosztása:
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		beosztása:
A kurzus célja, hogy a hallgatók A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a termelési és szolgáltatási folyamatok hatékony vállalati menedzselésével. képesek legyenek a folyamatok elemzésére, a minőség biztosítására, az értéktéremtésre, és menedzselni az információ és a termékek áramlását az ellátási láncon keresztül, a vállalkozás sikerességének érdekében. Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven. <i>Képesség:</i> Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemző, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Képes a szállítmányozási és külkereskedelmi folyamatok komplex következményeinek meghatározására. Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben a szállítmányozáshoz, külkereskedelmi folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervez, szervez. A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelvtudása használatára. <i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.				

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. <i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.	
A kurzus rövid tartalma, témakörei Bevezetés. Értéktérítő folyamatok felépítése. Stratégia. Döntéselemzés támogató eszközök és folyamatok. Minőség és minőségmenedzsment. Folyamatképeség és statisztikai folyamatkontrol. Átvételi mintavétel, mint döntéstámogató elemzés. Termékek tervezése. Szolgáltatások tervezése. Folyamattervezés és technológia. Kapacitás- és létesítménytervezés. Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. Humán erőforrás. A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Projektek menedzselése.	
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadás, konzultáció, hallgatók önálló munkája.	
Értékelés Kollokvium.	
Kötelező szakirodalom: Az előadásról készített digitális tananyag (PowerPoint) Berde Cs. - Hajós L. - Pakurár M.: Szervezés és logisztika. Debreceni Egyetem AMTC AVK, 2007 Demeter Krisztina: Termelés, szolgáltatás, logisztika - Az értéktérítés folyamatai Wolters Kluwer Kft., 2014, ISBN: 9789632953854	
Ajánlott szakirodalom: Russell, R. S. - Taylor, B. W. : Operations Management, 8th Edition, Wiley & Sons, INC., ISBN10 1118808908, ISBN13 9781118808900, 2014	

Heti bontott tematika	
	Bevezetés. Értékteremtő folyamatok felépítése. Termelési folyamatok. Szolgáltatási folyamatok. Az operatív menedzser szerepe. A menedzsment fejlődése. Ellátási lánc menedzsment. A globalizáció. Termelékenység és versenyképesség. TE*: Ismerje az értékteremtő folyamatok működésének lényegét, főbb sajátosságait. Értse a menedzsment fejlődésének folyamatát
	Stratégia. A stratégia kialakításának lépései: elsődleges feladat meghatározása, fő kompetenciák, termékek és szolgáltatások sajátosságai, a vállalat pozicionálása, stratégia lebontás. Hoshin módszer és balanced scorecard mint stratégia lebontó módszerek. Az operatív stratégia felépítése. TE: Tudja a stratégia kialakításának lépéseit. Értse meg a stratégia lebontás és a vállalat fejlődése közötti összefüggést.
	Döntéselemzés támogató eszközök és folyamatok. Optimista, pesszimista döntéshozó. Optimizmus koefficiens jelentése, alkalmazása. Döntéshozás maximax, maximin, azonos valószínűség és Hurwitz kritériumok szerint. TE: Tudjon alkalmazni döntéshozó technikákat a kockázat csökkentése érdekében. Értse a pesszimista és optimista döntések közötti különbséget.
	Minőség és minőségmenedzsment. A TQM és a minőségmenedzsment rendszerek. A Minőségmenedzsment eszközei. A fogyasztó, mint a minőségmenedzsment célja. Minőségfejlesztés. Lean six sigma. ISO 9000. TE: Ismerje a minőség mérésének módjait és fejlesztésének technikáit. Képes legyen alkalmazkodni a fogyasztó változó igényeihez.
	Folyamatképesség és statisztikai folyamatkontrol. A statisztikai folyamatellenőrzés szerepe a minőség menedzsmentjében. Attribútum és változó típusú adatok. Ellenőrző diagramok szerkesztése és használata: p, c, x átlag és R diagram. Tolerancia és folyamatképesség. TE: Átvételi mintavétel, mint döntéstámogató elemzés. Egyszerű véletlen mintavételes attribútum terv. A termelő és a fogyasztó kockázata. Működési jelleggörbe. Átlagos kimenő hibaszint. Kétlépcsős mintavételi terv, sorozatos (multiple) mintavételi terv.
	Átvételi mintavétel, mint döntéstámogató elemzés. Egyszerű véletlen mintavételes attribútum terv. A termelő és a fogyasztó kockázata. Működési jelleggörbe. Átlagos kimenő hibaszint. Kétlépcsős mintavételi terv, sorozatos (multiple) mintavételi terv. TE: Ismerje a termékek átadásával-átvételével járó kockázatokat és tudja a mintavételezés módjait valamint tudjon következtetni az alappopulációra a vett minták alapján.
	Termékek tervezése. A terméktervezési folyamat: ötletgenerálás, megvalósíthatósági tanulmány, formatervezés, funkciótervezés, megbízhatóság, karbantarthatóság, használhatóság, termelési terv. Környezettudatos tervezés, robosztus tervezés. TE: Ismerje a terméktervezési folyamat lépéseit összefüggéseit. Értse a fogyasztói igény folyamatos változásához szükséges termékfejlesztési feladatok kapcsolatát és annak fontosságát.
	Szolgáltatások tervezése. A szolgáltató gazdaság. A szolgáltatás tervezés folyamata. A szolgáltatástervezés eszközei. Sorban állás elemzés a szolgáltatások javítása érdekében. Működési jellemzők, hagyományos költségösszefüggések a sorban állás elemzésben. A várakozás pszichológiája, sorban állási modellek. TE: Ismerje a szolgáltatások jellemzőit, a szolgáltatás tervezés eszközeit és folyamatát. Értse a sorban állás hatását a szolgáltató vállalkozásra és képes a sorban állási rendszer fejlesztésére.
	Folyamattervezés és technológia. Kiszervezés, leghatékonyabb folyamat kiválasztása fedezeti pont elemzéssel. Folyamatelemzés, folyamatábrák használata. folyamatok fejlesztése. Technológiai döntések: pénzügyi megalapozottság, elsőrendű technológiák. TE: Tudja a folyamatfejlesztés lépéseit, ismeri a legkedvezőbb termelési vagy szolgáltatási folyamat kiválasztására alkalmas módszerek használatát. Értse a folyamattervezés, folyamat kiválasztás fontossága és vállalkozás versenyképes működése közötti összefüggéseket.
	Kapacitás- és létesítménytervezés. A létesítmények berendezésének az alapjai. Alapvető létesítmény berendezési formák: folyamat elrendezés, termék elrendezés, fix pozíciójú elrendezés. Folyamat elrendezés, szolgáltatás elrendezés, termék elrendezés és hibrid elrendezés tervezése. TE: Ismerje a létesítmények berendezésének főbb típusait és azok megtervezésének módjait. Értse a létesítmények berendezésének és a létesítmények kapacitáskihasználtsága összefüggéseit.

	Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. A létesítmények típusai. Lokáció kiválasztása. A globális ellátási lánc tényezői. Elhelyezés elemzési technikák: elhelyezési tényezők minősítése, vonzásközpont technika, rakomány-távolság technika. TE: Ismerje a létesítmények típusait, a létesítmények elhelyezését befolyásoló tényezőket és a létesítmények elhelyezésére szolgáló technikákat. Értse a létesítmények földrajzi elhelyezése és azok eredményes működése közötti kapcsolatot.
	Humán erőforrás (HR = Human Resources) az operatív menedzsmentben. A HR és a minőség menedzsmentje. A HR menedzsment változása. Napjaink trendjei a HR menedzsmentben. Különbözőségek kezelése a HR-ben. Munkatervezés, munkaelemzés, tanulási görbe. TE: Tudja a humán erőforrás menedzsment jelenlegi jellemzőit, ismerje a munkatervezés és munkaelemzés módszereit. Értse a HR mint elsődleges erőforrás szerepét a vállalat működésében.
	A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Időtanulmányok: stopperórás időtanulmány, normaidő, munkaciklusok száma, elemi időadatok, előre meghatározott mozgásidő adatok. Munkanap felvételezés. TE: Tudja alkalmazni a hagyományos munkamérési módszereket, a stopperórás időtanulmányt és a munkanap felvételt. Értse, hogy a hagyományos módszerek alkalmazására jelenleg is szükség van, különösen a szolgáltatásokban.
	Projektek menedzselése. A projektterv elemei. Globális különbségek a projektmenedzsmentben. A projektek kontrollja: idő, költség, teljesítmény, kommunikáció. Projektek tervezése: Gannt diagram, CPM/PERT. Microsoft Project. Projektrövidítés, idő-költség elemzés. TE: Ismerje a projektek jellemzőit, a projekttervezés menetét, a tervezés módszereit (Gannt diagram, CPM/PERT, Microsoft Project). Tudja ellenőrzés alatt tartani a projekt megvalósítását. Értse a projektmenedzsment jelentőségét a termelésben, szolgáltatásban és a tudományban.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szaknyelv II.			Kódja:	GT_ANGLNY2-17
		angolul:		Technical language II.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	0	német
Levelező	L	Féléves		Féléves	30			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Troy Wiwczaroski		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Valnerné Török Eszter		beosztása	nyelvtanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
Képesség: A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
Attitűd: A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatóság szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség: Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A nemzetközi gazdálkodás fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos rendszerezett fejlesztése a következő témakörök feldolgozásával: logisztika, nemzetközi kereskedelem és szállítmányozás, elektronikus kereskedelem, bankok és szolgáltatásaik, tőzsdei alapfogalmak, Európai Unió								

intézményei és aktuális gazdasági kérdései. Globalizáció és a jövő gazdasági kihívásai. A csoporton belül folytatott viták során a hallgatók megtanulják az önálló véleménynyilvánítást, érvelést és ellenérvek kifejtését, az egyes lehetőségekből adódó előnyök és hátrányok mérlegelését és képessé válnak folyamatos interakciót folytatni. A szakmai szövegek olvasásának segítségével megértik az összetettebb konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, beleértve a szakterületüknek megfelelő szakmai beszélgetéseket is.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.
Értékelés Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végén kollokvium.
Kötelező szakirodalom: Jürgen Bolten: Marktchance Wirtschaftsdeutsch Mittelstufe 2 Klett Verlag ISBN 3-12-675140-7 Sümeginé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskenntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046
Ajánlott szakirodalom: Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2 Olaszy, Pákozdiné: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1 Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Heti bontott tematika	
1. konzultációs alkalom (5 óra)	Handel, Handelsformen, Logistik E-Commerce
	*TE: A nyelvtanulók megismerik a nemzetközi szállítmányozással kapcsolatos alapfogalmakat és a szállítási folyamat lépéseit. Nemzetközi kereskedelem, elektronikus kereskedelem kérdéseinek áttekintése. Érvelési technikák gyakorlása.
2. konzultációs alkalom (5 óra)	Absatzwege, direkter und indirekter Absatz; Absatzhelfer Außenhandel; Franchising
	*TE: Nemzetközi kereskedelem, elektronikus kereskedelem kérdéseinek áttekintése. Értékesítési útvonalak, értékesítési módszerek, külkereskedelmi technikák megismerése. Diagrammok elemzése, statisztikák összehasonlítása. Hallás utáni értés gyakorlása.
3. konzultációs alkalom (5 óra)	Geld und Banken; Die wichtigsten Bankgeschäfte Test, Leseverstehen
	*TE: Bankrendszerek összehasonlítása, banki szolgáltatások áttekintése. Olvasásértési technikák elmélyítése. Szituációs párbeszéd gyakorlása.
4. konzultációs alkalom (5 óra)	Konzentrierte Märkte; Börse Wertpapierbörsen Steuern und Zölle; Steuerarten und Steuersysteme in Deutschland und in Ungarn
	*TE: Tőzsdei befektetési lehetőségek elemzése, az írásbeli kommunikáció fejlesztése, az üzleti levél formai és tartalmi követelményeinek átismétlése, ajánlatok írása. Adózással kapcsolatos alapfogalmak és szókinccs elsajátítása. Hallás utáni értés gyakorlása.
5. konzultációs alkalom (5 óra)	Ungarn und die Europäische Union Die Geschichte und die Hauptorgane der EU Aktuelle Wirtschaftsfragen der EU
	*TE: Európai Unió alapismeretek elsajátítása, aktuális gazdasági kérdések megvitatása. Érvelési technikák fejlesztése. Diagrammok és statisztikák elemzése.
6. konzultációs alkalom (5 óra)	Wirtschaft der deutschsprachigen Länder Globalisierung; globale Umweltprobleme; Umweltschutz Situationsspiele
	*TE: A nyelvtanulók megismerik a német nyelvű országok gazdaságát, ágazati struktúráját, elemzik a globalizáció folyamatát és a jövő gazdasági kihívásait. Komplex szövegek olvasása, olvasásértési technikák gyakorlása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szaknyelv III.			Kódja:	GT_ANGLNY3-17
		angolul:		Technical language III.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve				B2 szintű nyelvtudás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	3	angol
Levelező	L	Féléves		Féléves	30			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr Troy Wiwczarowski		beosztása:	Egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:		Dr Laczkóné Rácz Edit Dr Szabóné Enyedi Gabriella		beosztása	Nyelvtanár Nyelvtanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább kétféle idegen nyelven.								
Képesség: A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
Attitűd: A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatóság szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség: Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok megszervezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A nemzetközi gazdálkodás fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése; az álláskeresés, a vállalkozások szervezeti felépítése, a banki szolgáltatások, a befektetések, a kulturális különbségek, valamint az üzleti utazások részletes megismerése; vizsgafeladatok gyakorlása.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.
Értékelés Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Gyakorlati jegy.
Kötelező szakirodalom: Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader - intermediate, 3rd Edition. Longman, 2010. ISBN 978-1-4082-3695-6 Viczena Andrea, Szőke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika kiadó, Székesfehérvár, 2014. ISBN 9786155 200 281
Ajánlott szakirodalom: Csernókné Jezerniczky Éva:Társalgás, Szituációk, Grafikonelemzés és Hallás Utáni Szövegértés - Üzleti Angol, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, ISBN: 978 615 5200 08 3 Loch Ágnes, Barta Éva: Gazdasági szóbeli feladatok, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009, ISBN 9 789630 586450 Barta Éva: Hallás utáni szövegértés, középfok-felsőfok, angol. Akadémiai Kiadó, 2003, ISBN 963 05 8063 2 Mascull, B.,: Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, ISBN: 978 0 52177529 8

Heti bontott tematika	
1. konzultáció (5 óra)	A kurzus szervezése, elvárások, számonkérés, vizsgakövetelmények ismertetése. Basic economic concepts and terms, Recruitment, The process of applying for a job, Job interviews, Covering letters, Case study 1.
	Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismerkedik a gazdasági élet legfontosabb terminusaival angolul. Képes az álláskereső folyamat egyes elemeiről idegen nyelven beszélni.
2. konzultáció (5 óra)	Organisations, Legal forms of business, Company structures. Management skills, Types of managers, Qualities of good leaders. Writing: Introducing a company, Case study 2.
	Tanulási eredmények: A nyelvtanuló képes idegen nyelven beszélni a különféle vállalkozási formákról, a vállalatok felépítéséről, valamint a vezetői stílusokról.
3. konzultáció (5 óra)	Banking, Types of banks, Banking services, Terms of payment, Money matters. Role-play: Asking for a loan. Case study 3.
	Tanulási eredmények: A nyelvtanuló járatos a banki szakszókincsben. Képes idegen nyelven banki szituációkban részt venni.
4. konzultáció (5 óra)	Business Cultures, Cultural awareness, Similarities and differences between corporate cultures, Stereotypes, Culture shock. Case study 4
	Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tudatában van a kulturális különbségek jelentőségének az üzleti világban. Tud a saját kultúrájáról beszélni. Nyitott a sajátjától eltérő kulturális szokások iránt.
5. konzultáció (5 óra)	Investments, Stock exchanges, Types of securities, Shares and bonds, Risk tolerance. Case study 5.
	Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tud a különböző befektetési formákról beszélni. Össze tudja vetni azokat.
6. konzultáció (5 óra)	Business travel, Special needs of businessmen, Balancing cost and comfort. Case study 6. Revision.
	Tanulási eredmények: A nyelvtanuló ismeri az üzleti utazással kapcsolatos legfontosabb kérdéseket. Össze tudja hasonlítani a szálláshelyeket, utazási módokat.

A tantárgy neve:		magyarul:		Szaknyelv IV.			Kódja:	GT_ANGLNY4-17
		angolul:		Technical language IV.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Intézet				
Kötelező előtanulmány neve							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	3	angol
Levelező	L	Féléves		Féléves	30			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr Troy Wiwczaroski		beosztása:	Egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr Laczkóné Rácz Edit Dr Szabóné Enyedi Gabriella		beosztása	Nyelvtanár Nyelvtanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók a Közös Európai Referenciakeret (CEFR) által meghatározott középfokú gazdasági szakmai nyelvvizsga szintjének megfelelő tudásra tegyenek szert az olvasás, írás, beszéd és hallás utáni értés terén. Ezen a szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. Képes részletes és világos szövegalkotásra az elvárt szaknyelvi témakörökben. Folyamatosan kommunikál anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A nyelvtanuló rendelkezik a nemzetközi gazdálkodás alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan; ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok alapjait; rendelkezik a hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel az Európai Unió működésével kapcsolatban; elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait; birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább két idegen nyelven.								
Képesség: A nyelvtanuló képes szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálni; megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott idegen nyelvű szakirodalmát; képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel); tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
Attitűd: A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, együttműködő és kezdeményező; fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására; törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre; a döntések során figyelembe veszi mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is); törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség: Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a meghatározott feladatokat, azok rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörői A nemzetközi gazdálkodás fogalomköre, a tárgykörökben való szóbeli és írásbeli kommunikáció folyamatos, rendszerezett fejlesztése; a hazai és nemzetközi kereskedelem, a vállalati szövetségek, az etikus üzletmenet,								

környezettudatosság, a marketing eszközök, valamint a nemzetközi szervezetek, különös tekintettel az Európai Unióra, részletes megismerése; vizsgafeladatok gyakorlása.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.
Értékelés Folyamatosan szóban és írásban, témazáró dolgozatok. Félév végi kollokvium.
Kötelező szakirodalom: Cotton, D., Falvey, D., Kent, S: Market Leader - intermediate, 3rd Edition. Longman, 2010. ISBN 978-1-4082-3695-6 Viczena Andrea, Szőke Andrea: 1000 Questions and 1000 Answers (Business English), Lexika kiadó, Székesfehérvár, 2014. ISBN 9786155 200 281
Ajánlott szakirodalom: Csernókné Jezerniczky Éva: Társalgás, Szituációk, Grafikonelemzés és Hallás Utáni Szövegértés - Üzleti Angol, Lexika Kiadó, Székesfehérvár, ISBN: 978 615 5200 08 3 Loch Ágnes, Barta Éva: Gazdasági szóbeli feladatok, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2009, ISBN 9 789630 586450 Barta Éva: Hallás utáni szövegértés, középfok-felsőfok, angol. Akadémiai Kiadó, 2003, ISBN 963 05 8063 2 Mascull, B.: Business Vocabulary in Use, Cambridge University Press, ISBN: 978 0 52177529 8

Heti bontott tematika	
1. konzultáció (5 óra)	A kurzus szervezése, elvárások, számonkérés, vizsgakövetelmények ismertetése. Wholesale trade, Retail trade, International trade, Protectionism, Fair trade, E-commerce. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismerkedik a nemzetközi és a hazai kereskedelem témakörével. Ismeri a szabadkereskedelmet és protekcionizmust, valamint a méltányos kereskedelmet fogalmát.
2. konzultáció (5 óra)	Corporate partnerships, Mergers and acquisitions, Franchising. Negotiation skills. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló képes idegen nyelven beszélni a különféle vállalati szövetségekről. Meg tudja különböztetni az összeolvadást és a felvásárlást. Ismeri a franchise rendszer lényegét.
3. konzultáció (5 óra)	Marketing, Market research, The four P's, Types of advertising, New forms of advertising, Brands. Presentation skills. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló járatos a marketing szakszókincsében. Képes idegen nyelven ismertetni a marketing eszközöket. Tud idegen nyelven szakmai prezentációt készíteni.
4. konzultáció (5 óra)	Business ethics, Unethical and illegal business practices, Ethical dilemmas at work. Business and the environment. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló tudatában van a környezetvédelem jelentőségének az üzleti világban. Nyitott a környezettudatos üzleti megoldások iránt. Ismeri és elítéli az etikátlan üzleti gyakorlatot.
5. konzultáció (5 óra)	International organisations (WTO, IMF, IBRD, World Bank). The European Union, Institutions of the EU, Hungary and the EU. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló megismerkedik a legfontosabb nemzetközi szervezetekkel. Ismeri azok szerepét a nemzetközi gazdasági életben. Megismeri az Európai Unió kialakulásának történetét, meg tudja nevezni a legfontosabb intézményeit. Jártas az Európai Unió és hazánk kapcsolatában.
6. konzultáció (5 óra)	Revision, Preparation for the final exam. Oral and written tasks. Tanulási eredmények: A nyelvtanuló próbavizsga feladatokon keresztül megismerkedik a félév végi kollokvium egyes alkotóelemeivel, gyakorlatot szerez a szakmai nyelvvizsga feladattípusaiban.

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdaságtörténet				Kódja:	GT_ANGLO35-17
		angolul:		Economic History I.					
Felelős oktatási egység:				Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	3	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Mazsu János		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a modern világ gazdasági rendszer születésének, azon belül is a modern magyar gazdaság kialakulásának történeti folyamatait.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás: A hallgató számára a gazdaságtörténet alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismerete,									
Képesség: a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatoknak, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikáknak, jogszabályok változásainak értelmezése és alkalmazása javaslatai, döntései során,									
Attitűd: A hallgató fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.									
- Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).									
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Az előadás célja a modern világ gazdasági rendszer születésének, gazdaság- és társadalomtörténeti szempontú bemutatása, fókuszálva a modern magyar gazdaság kialakulására. A megközelítés módszere: elemzés a gazdaság egy-egy hangsúlyos területének, problémájának elemzésén keresztül, a „hosszú” 19. századi európai és magyar folyamatokból vett példák segítségével. Arra törekszünk, hogy a kutatási területek, problémák, témakörök eredményeit, jellegzetességeit konkrét példák segítségével feltárjuk, és egyúttal bemutassuk az ipari modernizáció rövid és hosszú távú gazdasági és társadalmi következményeit. Az előadás kiegészítő célja annak az érzékeltetése, hogy a gazdaság- és társadalomtörténet olyan tudásterület, amelyek ismerete segíti a jelenkori gazdasági folyamatok megértését.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadás, prezentáció									
Értékelés									
Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban, Vizsgafeladat: az előadás tematikájában szereplő témák közül kettő, amelyek közül a vizsgázó egyet választhatóan dolgoz ki kifejtő módszerrel (esszé)									

Kötelező szakirodalom:

- Nyugat-európai gazdaság- és társadalomtörténet. A rurális társadalomtól a gondoskodó államig. (Osiris, Bp. 1995.) 13-32. o., 159-246. o., 271-314. o., vagy Berend T. Iván-Ránki György: Európa gazdasága a 19. században. (Gondolat, Bp. 1987.) 89-197. o., 247-298. o.
- Kövér György: Iparosodás agrárországban. Bp., 1982.

Ajánlott szakirodalom:

- Rondo Cameron: A világgazdaság rövid története. Maecenas Könyvek, 1998.
- Mazsu János: Tanulmányok a magyar értelmiség társadalomtörténetéhez 1825-1914. Budapest, 2012.

Hét, időpont	Előadás (téma)
1. hét	1. Iparosodás, modernizáció, a modern világgazdaság kialakulása (fogalmak, recepciók) – Európa régiói 2. Közép-Európa és Magyarország ipari modernizációjának sajátosságai TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
2. hét	3. Mit tudhatunk meg a demográfiai folyamatokból? Volt-e demográfiai forradalom? Társadalmi egyenlőtlenség szerepe a modern fogyasztói kultúra kialakulásában 4. Van-e szerepe az iskolának a társadalmi esélyek alakításában? TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Előadások, gyakorlatokon a témakörökhöz kapcsolódó tesztek, feladatok, esettanulmányok megoldása, lehetőség a tapasztalati tanulás módszerének alkalmazására, képességfejlesztésre.	
Értékelés	
Kollokvium írásbeli vizsga formájában, órai aktivitás figyelembevételével.	
Kötelező szakirodalom:	
Bakacsi Gyula (2015): <i>A szervezeti magatartás alapjai</i> , Alaptankönyv Bachelor hallgatók számára. Semmelweis Kiadó, Budapest	
Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2016): <i>Essentials of Organizational Behavior</i> , Thirteenth edition. Boston. Pearson Education Limited	
Ajánlott szakirodalom:	
Dienesné Kovács Erzsébet - Berde Csaba (szerk.) (2003). <i>Vezetépszichológiai ismeretek</i> Campus Kiadó Debrecen	
Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna (2013): <i>Vezetés és szervezés. Szervezetek kialakítása és működtetése</i> . Akadémiai Kiadó, Budapest	

Konzultációkra bontott tematika	
1.	A szervezeti magatartás alapjai, tárgya, tartalma, modellje. Egyén a szervezetben: képesség és személyiség, érték, attitűd, hiedelem. Munkával kapcsolatos attitűdök. Észlelés, tanulás, döntés. A motiváció alapjai. TE: Ismeri és érti a szervezeti magatartás fogalmát, tárgyát és tartalmát. Ismeri, érti a képesség és személyiség fogalmát, modelljeit, hatásukat a szervezetek teljesítményére. Ismeri az értékek, hiedelmek, attitűdök fogalmát, jelentőségét, a munkával kapcsolatos attitűdök hatását a teljesítményre. Ismeri az észleléssel, tanulással, döntéshozatallal kapcsolatos alapvető elméleteket, szerepüket a szervezetek működésében. Ismeri a motiváció fogalmát, legfontosabb elméleteit és a motiváció jelentőségét a szervezetek működése szempontjából.
2.	Csoportok a szervezetben. Csoportszerepek, csoportfolyamatok, teamek. Hatalom és szervezeti politika. A személyes vezetés alapjai. TE: Ismeri a csoportok fogalmát a csoportok típusait, a csoporthoz csatlakozás egyéni és szervezeti előnyeit, hátrányait. Ismeri a csoportszerepeket, a csoportfolyamatokat és azok hatását a szervezetek működésére, a szervezeten belüli emberi kapcsolatok alakulására. Ismeri a hatalom és szervezeti politika fogalmát, hatását az egyének közötti kapcsolatokra, a szervezet működésére. Ismeri a legfontosabb vezetéselméleti megközelítéseket, a különböző vezetési stílusok, magatartások szervezeti tagokra gyakorolt hatását, a vezetéstudomány újabb irányzatait.
3.	Konfliktusok egyéni szinten. Konfliktusok szervezeti szinten. A szervezeti magatartás és a szervezeti struktúra kapcsolata. Szervezeti kultúra. Szervezeti változások menedzselése. TE: Ismeri az egyének közötti konfliktus kezelés modelljét, folyamatát, a lehetséges magatartásformákat, a konfliktusok megoldásának alternatíváit. Ismeri a szervezeti konfliktusok kezelésének alternatíváit, azok hatását a szervezet működésére. Ismeri a szervezeti struktúrák jellemzőit, az alapvető struktúra típusokat és azok hatékony alkalmazásának feltételeit. Ismeri a szervezeti kultúra fogalmát, jelentőségét, modelljeit, szervezeti működést befolyásoló hatását. Ismeri a szervezeti változások menedzselésének folyamatát, az ezzel kapcsolatos alternatív modelleket, azok szervezeti működésre gyakorolt hatását.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Politológia		Kódja:	GT_ASZVL005-17		
		angolul:		Political Science					
Felelős oktatási egység:				Világgazdaság és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		előadás	3	magyar/angol	
Levelező	L	Féléves	10	Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Berényi Zoltán		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Nagy Sándor		beosztása	tanársegéd	
A kurzus célja a hallgatók megismertetése a politikatudománnyal. A tantárgy különleges hangsúlyt helyez a politikai folyamatok ismertetésére, az intézmények működésére, az egyes tényezők összefüggéseire és a politikai folyamatok hátterére. Mai világunkban elengedhetetlen, hogy a politikai döntéseket értő szemmel figyeljék a hallgatók és a világpolitikáalakító leglényegesebb intézmények, szervezetek működését, hatásmechanizmusait megismerjék. E tárgy célja a tudás közvetítése a politikai élet szereplőinek és magatartásuk meghatározó tényezőinek bemutatásával, valamint a politikai szervezetek döntéshozatali rendszereinek ismertetésével.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait. <i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni. Képes középszintű szakmai idegennyelv-tudása használatára. <i>Attitűd:</i> A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. <i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését és értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei: A politika tudománya, Politikai alapfogalmak, Elméletek a politikatudományban. Törésvonal-elméletek, Politikai ideológiák, Politikai rendszerek. Diktatúrák és demokráciák. Pártok és pártrendszerek									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadás, megbeszélés, kérdezés, vita, szemléltetés.

Értékelés

A vizsga írásban történik. Az A, B, C vizsgák is írásbeliek. A vizsgadolgozat alapvető elméleti kérdéseket tartalmaz, az ezekre adható pontok legalább 50%-át teljesíteni kell a sikeres vizsgához (ez alatti eredmény esetén tehát a többi kérdésre adott választól függetlenül elégtelen a dolgozat). Érdemjegyek: 0-49% elégtelen, 50-59% elégséges, 60-69 % közepes, 70-84% jó, 85-100 jeles. (Az elért %-os eredmények esetén felső egészrészét veszünk.)

Kötelező szakirodalom:

Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): Politika és politikatudomány. Budapest, 2003

Az órákon elhangzottak

Ajánlott szakirodalom:

Bayer József – A politikatudomány alapjai, Napvilág Kiadó, Budapest, 2000

Bihari Mihály – Pokol Béla: Politológia, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2008

Fischella, Domenico: A politikatudomány alapvonalai. Budapest, Osiris Kiadó, 2001

Gyurgyák János – Mi a politika? , Osiris Kiadó, Budapest, 2003

Heti bontott tematika	
	A politika tudománya TE*A megismerkedik a tudományterület fontosságával
	Politikai alapfogalmak A hallgató betekintést nyer az alapfogalmakba
	Elméletek a politikatudományban A hallgató megismeri a meghatározó elméleteket
	Törésvonal-elméletek A hallgató megismeri a társadalmi törésvonalakat
	Politikai ideológiák A hallgató megismeri a politikai ideológiákat
	Politikai rendszerek A hallgató betekintést nyer a politikai rendszerekbe
	Diktatúrák és demokráciák A hallgató megismeri a különböző diktatúrákat és demokráciákat
	Pártok és pártrendszerek A hallgató megismeri a legfontosabb pártokat és pártrendszereket
	Választási rendszerek A hallgató betekintést nyer a választási rendszerek működésébe
	A szavazói magatartás A hallgató megismeri az szavazói magatartás kutatásába
	Intézményes érdekegyeztetés, A hallgató betekintést nyer az érdekegyeztetés folyamatába
	A politika tartalma és témái A hallgató megismeri a legfontosabb politikai tartalmakat
	Közpolitika és a kormányzati döntéshozatal A hallgató betekintést nyer a közpolitikába
	Média és politikai napirend A hallgató megismeri a sajtó és a politikai napirend összefüggéseit

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági közjog			Kódja:	GT_ANG1017-17
		angolul:		Business Public Law				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		V	4	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Károlyi Géza		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a gazdasági jog makro szintű szegmensének, az államháztartás rendszerének jogi szabályaival. A félév központi témája az adójog, amellyel a hallgatók elméleti és gyakorlati szinten is megismerkedhet.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató olyan alapvető gazdasági-pénzügyi jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző adónemek alapvető anyagi jogi és eljárásjogi sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az államháztartás alrendszerei: központi és helyi önkormányzati alrendszer felépítése és költségvetése. 2. Az adóigazgatási eljárás, az adókötelezettség eljárási szabályai. 3. Az egyes adónemek: természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai. A szemináriumokon adófeladatok megoldása révén gyakorlati tudást is szerezhetnek a hallgatók.								
Képesség:								
Legyen tisztában az államháztartás rendszerszintű felépítésével és kategóriáival, költségvetési jellemzőivel. Tudja elhelyezni az egyes adónemeket a költségvetési bevételek megfelelő csoportjában, ismerje tanult adónemek alapvető szabályait (adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adómérték, adókedvezmények).								
Legyen képes a természetes személyhez és a cégekhez kapcsolódó egyes adófajták közötti különbségek meghatározására.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása esetén a vonatkozó adónemek átlátása útján a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő adójogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a magyar adórendszer tagozódását és lényegét, a munkája során felmerülő alapvető adójogi formákat magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
Autonómia és felelősség:								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt az egyes adónemeket érintő kérdésekben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A gazdasági közjog fogalma. Az államháztartás rendszere. Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás. A személyi jövedelemadó: összevonás alá eső jövedelmek, külön adózó jövedelmek. Egyéni vállalkozók, mezőgazdasági termelők adózása, járulékfizetése. VSZJA, EVA, KATA szerint adózó vállalkozások adózása. Társasági adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adókedvezmények. Az általános forgalmi adó, jövedéki adó. Helyi adók. Illetékjog.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek előadás, igény szerint konzultáció, szemináriumokon adófeladatok megoldása, melyen keresztül gyakorlati tudás is elsajátítható.
Értékelés Írásbeli kollokvium, melynek értékelése ötfokozatú. 2-es (elégséges) érdemjegy a vizsgán maximálisan elérhető pontok 50 %-ától.
Kötelező szakirodalom: Károlyi –Törő (2015): Természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai. Debrecen, Kiadta: Kebo Print Kft. Ajánlott szakirodalom: Fézer-Károlyi-Petkó-Törő (2014): Jogi személyek a gazdasági forgalomban. Debrecen, Kapitális Kft.

bontott tematika	
1-5 óra	A gazdasági közjog fogalma, az államháztartás rendszere: a központi költségvetés megalkotási folyamata, szerkezeti tagolása. A társadalombiztosítási alapok költségvetése. Az elkülönített állami pénzalapok fajtái és költségvetésük. A helyi önkormányzati alrendszer sajátosságai. Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás: az adókötelezettség fogalma, megsértésének jogkövetkezményei. Az adóigazgatási eljárás formái és szabályai, jogorvoslati lehetőségek. TE: Ismeri a közjogi szabályozásban érvényesülő kógcencia sajátosságait, az államháztartás szerkezetét és az alrendszerek költségvetésének alapvető jellemzőit. Ismeri az adójog által használt alapvető fogalmak jelentését, az adóhatóság által lefolytatható adóigazgatási eljárás szakaszait, a jogorvoslati formákat.
6-10 óra	A személyi jövedelemadó: összevonás alá eső jövedelmek: Szja alanyok köre, adóköteles és adómentes bevételek köre. Az összevonás alá eső jövedelmek kategóriái: önálló tevékenység, nem önálló tevékenység, egyéb tevékenység, átalányban megállapított jövedelem szabályai. Adóalapot csökkentő tételek: családi kedvezmény, első házasságok kedvezménye. A mezőgazdasági vállalkozások formái és adózásuk: A mezőgazdasági vállalkozók köre: őstermelő és kistermelő fogalma és adózási szabályai. Az egyéni vállalkozó adózása: az egyéni vállalkozó fogalma, szja szerinti adózásának két formája: a külön adózó vszja és osztalékadó szabályai, az összevonás alá eső átalányadózás jellemzői. Az eva és a kata főbb szabályai: adóalanyok köre, adóalap meghatározása. Külön adózó jövedelmek: tőkejövedelmek, vagyónátruházásból származó jövedelmek, egyes juttatások és vegyes jövedelmek formái és adózásuk. TE: Ismeri a természetes személyek szja-köteles jövedelmének kategóriáit, az összevonás alá eső és a külön adózó jövedelem megállapítási szabályait. Különbséget tud tenni a mezőgazdasági vállalkozók között és ismeri az adózásuk főbb szabályait. Alapos ismereteket sajátít el az egyéni vállalkozó adózási lehetőségeit illetően, képes elkülöníteni a választható négyféle adónem jellemezőit.
11-15 óra	TAO és KIVA szerint adózó vállalkozások: A társas vállalkozások által választható két adónem összevetése és értékelése. Az általános forgalmi adó szabályai: Az áfa jellemzői, gazdasági tevékenység fogalma. Közösségen belüli termékértékesítés áfa szabályai. Termékexport és import fogalma, adózása. Előzetesen felszámított áfa és fizetendő áfa fogalma. Adólevonási jog korlátozása. Helyi és települési adók sajátosságai: A helyi adók típusai: vagyoni típusú helyi adók, kommunális adók és iparüzési adók kivetésének főbb szabályai. A települési adók sajátosságai. Illetékjog: Az illeték fogalma, rendszere: vagyonszerzési illetékek (ingyenes és visszerthes), valamint eljárási illetékek (bírósi és közigazgatási) fajtái. TE: Ismeri a cégek jövedelme utáni adózási formákat, el tudja határozni azokat. Ismeri az áfa elszámolás főbb elemeit, az elszámolandó áfa megállapításának alapvető szabályait.

	Ismeri a helyi önkormányzatok által alkalmazható adók két nagy csoportját, el tudja különíteni a helyi és a települési adók fajtáit. Ismeri az illetékek rendszerét, helyesen használja a fogalmakat és ismeri a főbb szabályokat.
--	--

A tantárgy neve:		magyarul:		Világgazdaságtan		Kódja:	GT_ANG1014-17	
		angolul:		The World Economy				
Felelős oktatási egység:				Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Erdey László	beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		Dr. Erdey László	beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a világgazdaság mint szerves rendszer mozgástörvényeit és a nemzetgazdasági cselekvés világgazdasági összefüggéseit. A gyakorlatokon önálló elemzéssel és véleményalkotással mélyüljenek a tárgy legfontosabb témaköreiben.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan, ismeri világgazdaság működésének legfontosabb kereteit								
Képesség:								
követi és értelmezi a világgazdasági folyamatokat								
Attitűd:								
Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Viselkedésében a nemzetközi nyitottság, a lojalitás és a társadalmi felelősségvállalás fontos szereppel bír								
Autonómia és felelősség:								
Munkaköréhez és munkafeladatához kapcsolódóan önállóan követi a világgazdaság legfontosabb mozgásait. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kapitalizmus történelmi fejlődése. Népesedés, népesség. Erőforrások és a környezet. A mezőgazdaság szerepe a világgazdaságban. A feldolgozóipar szerepe a világgazdaságban. A szolgáltatások szerepe a világgazdaságban. Városok és városiasodás, közlekedés és kommunikáció. Közlekedés és kommunikáció. A fogyasztás a világgazdaságban. Nemzetközi kereskedelem és beruházás. A nemzetközi kereskedelem szerkezete. Fejlettség és alulfejlettség a világgazdaságban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások a legfontosabb aktuális világgazdasági eseményekre kitérve. A gyakorlatokon csoportos témafeldolgozás és prezentáció.								
Értékelés								
A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal 70%. A gyakorlatokon nyújtott teljesítmény 30%. 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)								

Kötelező szakirodalom:

Világgazdaságtan (Szerk. Blahó András), Akadémiai Kiadó 2007. (a kijelölt fejezetek)
 Benczes – Csáki – Szentes: Nemzetközi gazdaságtan. Akadémiai Kiadó 2009. (a kijelölt fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Stutz—Warf (2014): The World Economy: Geography, Business, Development, Pearson
 A gyakorlatokhoz kiadott aktualizált cikkgyűjtemény.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, a világgazdaságtan tárgyköre
	TE* A világgazdaságtan tárgykörének elhelyezése a gazdaságtudományokon belül
	A kapitalizmus történelmi fejlődése I.
	TE: A kapitalizmus történelmi elhelyezése, előzményei fejlődése
	A kapitalizmus történelmi fejlődése II.
	TE: a gyarmatosítás története, hatása napjaink világgazdaságára, az ipari forradalom és következményeinek máig tartó hatásai
	Népesedés, népesség
	TE: A világ népességmegoszlása, a népesség történelmi fejlődése, a demográfiai átmenet, migráció
	Erőforrások és környezet
	TE Asványok és energiaforrások a világgazdaságban, fenntarthatóság
2.	A mezőgazdaság szerepe a világgazdaságban
	TE: A mezőgazdaság rendszerei, történelmi és földrajzi átalakulásai
	A feldolgozóipar szerepe a világgazdaságban
	TE: A feldolgozóipar fejlődése, földrajzi mozgásai, dezindusztrializáció, fordizmus és posztfordizmus, néhány fontosabb iparág esettanulmánya
	A szolgáltatások szerepe a világgazdaságban
	TE: A szolgáltatások szerepének növekedését indokló tényezők, a szolgáltatások munkaerőpiaca, főbb szolgáltatóágazatok esettanulmánya
	Városok és városiasodás
	TE: Urbanizáció, szuburbanizáció, exurbanizáció, a lakhatás szűrőmodellje, gettósodás, dzsentrifikáció, megavárosok
	Közlekedés és kommunikáció
	TE: a közlekedés és szállítás történelmi és földrajzi átalakulása, idő-tér és költség-tér konvergencia, a kommunikáció jelentősége napjaink globalizációjában
3.	A fogyasztás a világgazdaságban
	TE: fogyasztási modellek, a fogyasztási szokások átalakulása a világgazdaságban
	Nemzetközi kereskedelem és beruházás
	TE: a nemzetközi kereskedelem és beruházások legfontosabb alapfogalmai
	A nemzetközi kereskedelem szerkezete
	TE: a nemzetközi kereskedelem áru- és földrajzi szerkezetének átalakulása
	Fejlettség és alulfejlettség a világgazdaságban
	TE: a fejlődő világ sajátosságai, a legfontosabb fejlődési problémák és lehetséges válaszok

*TE tanulási eredmények

működőtőke-befektetések, tulajdoni alapú együttműködések, licenz, franchise és egyéb szerződéses együttműködések. A globális cégek marketing és humán erőforrás menedzsmentje
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadások a legfontosabb aktuális nemzetközi üzleti folyamatokra kitérve. Gyakorlatokon az adott témákhoz kapcsolódó csoportos témafeldolgozás és prezentáció.
Értékelés A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal 70%, a szemináriumi munkával 30% szerezhető. 0– 50% elégtelen (1), 51– 62%, elégséges (2), 63– 74% közepes (3), 75– 86%, jó (4), 87–100% jeles (5).
Kötelező szakirodalom: Csáki György: A nemzetközi gazdaságtan és a világgazdaságtan alapjai, 2011, 4. kiadás, Napvilág kiadó, kijelölt részek Az előadásokon és a szemináriumokon elhangzottak
Ajánlott szakirodalom: A Külgazdaság c. folyóirat számai S. Tamer Cavusgil, Gary Knight, John R. Riesenberger (2017): International Business: The New Realities, Global ed., 4th edition, Boston: Pearson, [2017], ISBN: 978-1-292-15294-3

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, A nemzetközi üzleti ismeretek tárgyköre
	TE* A nemzetközi üzleti ismeretek kulskonceptjeinek felvázolása. Megvilágítani, miben különböznek a nemzetközi tranzakciók a hazaiaktól. Azonosítani a nemzetközi üzleti élet legfontosabb szereplőit. Leírni a cégek nemzetközivé válásának legfontosabb okait. Miért érdemes nemzetközi üzleti ismereteket tanulni?
	A piacok globalizációja és a cégek nemzetközivé válása
	TE: A piacok globalizációja mint gondolati keretrendszer. A globalizáció előmozdítói. A technológiai fejlődés és a globalizáció. A globalizáció dimenziói. A piacok globalizációjának vállalati szintű következményei. A globalizáció társadalmi következményei.
	A nemzetközi üzleti élet kulturális környezete
	TE: Kultúra és kulturális kockázat, a kultúra dimenziói, a nyelv és a vallás szerepe a kultúrában, a kultúra hatása a nemzetközi üzleti kapcsolatokra, a kultúra modelljei és magyarázatai, a kultúra hatása a menedzsment folyamatokra
	Etika, társadalmi felelősség, fenntarthatóság és irányítás
	TE: Az etikus viselkedés és jelentősége a nemzetközi üzleti életben. Etikai kihívások a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A vállalatok társadalmi felelőssége. Fenntarthatóság. A vállalati kormányzás szerepe. Az etikus viselkedés keretrendszere.
	A nemzetközi kereskedelem és beruházások elmélete
	TE: Miért kereskednek a nemzetek? Hogyan növelhetik a nemzetek versenyképességüket? Miért és hogyan válnak a vállalatok nemzetközivé? Milyen stratégiákkal szerezhethet a nemzetközivé váló vállalat versenyelőnyöket és hogyan tarthatja fenn azokat?
2.	A nemzeti környezet politikai és jogi rendszerei
	TE: A politikai és a jogi környezet. Politikai rendszerek. Jogrendszerek. A politikai és jogi rendszerek szereplői. A politikai rendszerből fakadó országgcockázati típusok azonosítása. A jogrendszerből fakadó országgcockázati típusok azonosítása. Az országgcockázat menedzsmentje
	Kormányzati beavatkozás, regionális integrációk
	TE: A kormányzati beavatkozások természete. A kormányzati beavatkozás eszközrendszere. A kormányzati beavatkozások evolúciója és következményei. A vállalatok lehetséges reakciói a kormányzati beavatkozásokra. A regionális integráció és gazdasági blokkok. A vezető gazdasági blokkok azonosítása. A regionális integráció előnyeinek és következményeinek azonosítása.
	Feltörekvő piacok.

	TE: A fejlett, a fejlődő és a feltörekvő piacok. A feltörekvő piacok vonzereje a nemzetközi üzleti élet számára. A feltörekvő piacok tényleges piacpotenciáljának értékelése. A feltörekvő piacok kockázatainak és kihívásainak értékelése. Sikerstratégiák feltörekvő piacokon. A vállalat társadalmi felelőssége, a fenntarthatóság és a globális szegénységi válság.
	Piaci lehetőségek értékelése a globális piacokon
	TE: A vállalat külföldi piacokra való lépésével kapcsolatos jellemzők elemzése. A termékek és szolgáltatások külföldi piacokon történő értékesítésre való alkalmassága. A célországok azonosítása. A piacpotenciál elemzése. Külföldi partnerválasztás. A vállalat értékesítési potenciáljának becslése.
	Export és globális outsourcing
	TE: Az export mint külpiacra lépési stratégia. Az export-import tranzakciók menedzsmentje. A külföldi közvetítők azonosítása és a velük végzett munka. Az outsourcing, a global sourcing és az offshoring. A global sourcing előnyei és kockázatai. A global sourcing stratégiái és az értéklánc menedzsment
3.	Külföldi közvetlen tőkebefektetések és vállalati együttműködések
	TE: Nemzetközi tőkeáramlás és együttműködés. Az FDI jellemzői. Az FDI és a vállalati együttműködések jellemzői. A külföldi közvetlen tőkebefektetések típusai. A nemzetközi vállalati együttműködések. A kiskereskedői tapasztalatok fontossága a külpiacokon
	Licencia, franchise és egyéb szerződéses stratégiák
	TE: Szerződéses belépési stratégiák. Licencátadás mint belépési stratégia. A licencátadás előnyei és hátrányai. A franchise mint belépési stratégia. A franchise előnyei és hátrányai. Egyéb szerződéses belépési stratégiák. A szellemi tulajdonjogok megsértése mint globális probléma.
	A globális cégek marketingmenedzsmentje
	TE: A globális piacssegmentáció. Standardizáció és adaptáció a nemzetközi marketingben. Globális márkázás és termékfejlesztés. Nemzetközi árazás. Nemzetközi marketingkommunikáció. Nemzetközi disztribúció.
	A globális cégek humánerőforrás-menedzsmentje
	A HR stratégiai szerepe a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A nemzetközi toborzási politika. A nemzetközi alkalmazottak felkészítése és képzése. A nemzetközi alkalmazottak teljesítményértékelése és kompenzációja. A nemzetközi munkaügyi kapcsolatok. A nemzetközi munkaerő diverzitása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		EU ismeretek		Kódja:	GT_ANGLO20-17	
		angolul:		EU Studies				
Felelős oktatási egység:				DE GTK VNKI Európai Integrációs Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	2	Heti	1	K	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr.Tőkés Tibor		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr.Tőkés Tibor		beosztása:	adjunktus
A kurzus célja, hogy az alapképzésben résztvevő hallgatók megismerkedjenek az Európai Unió kialakulásával, történetével, intézményrendszerével, működésével. Cél még annak elérése, hogy a hallgatók később a gyakorlatban is képesek legyenek ezen ismeretek alapján eligazodni az Európai Unióval kapcsolatos történetekben, emellett képesek legyenek a felmerülő problémákat értelmezni, elemezni, azokról önálló véleményt alkotni								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> A közgazdász-jelölt a stúdium sikeres teljesítése után rendelkezik az Európai Unióhoz kapcsolódó alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével, elsajátította az EU-val kapcsolatos szaknyelvet, az integrációval és annak intézményrendszerével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket. Ismeri az Unióval kapcsolatos legfontosabb történelmi eseményeket az intézményrendszer kialakulását és működését. Ismeri az EU bővítésével kialakult kihívások során felmerült problémákat, és azok megoldásait. Tisztában van az intézményrendszer átalakításával és fejlődésével összefüggő tényekkel, problémákkal és az azokra adott válaszok sikerességével.								
<i>Képesség:</i> Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni az integrációval kapcsolatos folyamatokban értékelni és elemezni azokat. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg az integrációval illetve annak fejlődésével kapcsolatban. Követi és értelmezi az EU-val kapcsolatos legfontosabb világgazdasági, nemzetközi folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.								
<i>Attitűd:</i> Tevékenysége során képes az EU-val kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges az integrációval kapcsolatos információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján az Európai Unióval kapcsolatos véleményalkotásra. Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja illetve képes azokat önállóan fölhasználni szakterületével kapcsolatban.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Integrációs alapismeretek: a világgazdasági integrációk kialakulása, története, jelentősége, integrációkkal kapcsolatos alapfogalmak. Az Európai Integráció története: az EU kialakulása és fejlődése a kezdetektől napjainkig. Integrációs törekvések Európában 1945 előtt. Az Európai Közösségek megalakulása: ESZAK, EGK, EURATOM, 1945-1957. Az EK története 1957-től az első bővítésig. Az EK története 1973-tól a Maastrichti Szerződésig. Az EU 1993 és 2004 között. A megabővítéstől napjainkig tartó időszak eseményei. Az EU intézményrendszere. Az egységes belső piac. A GMU kialakítása. Regionális politika és CAP. Kül- és biztonságpolitika, bel- és igazságügyi együttműködés, és a Schengeni Acquis. Bővítéspolitika, reformfolyamat az EU-ban, az integráció jövője. Az Európai Unió és Magyarország								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára előadások megtartására kerül sor, az előadásokból készült anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a félév során a szakirodalmakkal együtt felhasználhatják a felkészüléshez. A gyakorlati foglalkozásokon az előadások témái a hallgatók aktív részvételével földolgozásra kerülnek.

Értékelés

A félév írásbeli vizsgával zárul. A hallgatók ezen a vizsgán adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. A gyakorlat jegy beszámításra kerül a vizsgajegybe. A félév végi jegy a kollokvium, és a gyakorlaton megszerzett érdemjegy átlagolásával kerül kialakításra a következőképpen: Kollokvium érdemjegy 60% Gyakorlati teljesítmény 40%.

Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Az előadáson elhangzottak, illetve az azokon kiadott anyagok

Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Kende Tamás – Szűcs Tamás (2005)(szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Complex Kiadó, Budapest, p.1359, ISBN 963 224 848 1

Kengyel Ákos (2010): Az Európai Unió közös politikái, Akadémiai Kiadó, Budapest, p.555. ISBN 978 963 05 8748 8

Palánkai Tibor: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, 2004, p. 502, ISBN: 9639478903

Heti bontott tematika	
1.	Integrációs Alapismeretek
	TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az integráció alapfogalmaival.
	Az Európai Unió története I. Előzmények-Alapszerződések
	TE: Az előadás során bemutatásra kerülnek az Európa egyesítésére tett történelmi próbálkozások illetve az egységes Európa gondolata. Bemutatásra kerül az EU alapszerződések kialakulása, a hallgatók megismerik az alapszerződéseket (ESZAK, EGK, EURATOM) és képesek eligazodni azokkal kapcsolatban.
	Az Európai Unió története II.
	Az 1960-as évektől 1993-ig
	TE: A hallgatók megismerik az Unió 1960 és 1993 közötti történetét. Az első időszak sikereitől a bővítéssel illetve az olajválságokkal kapcsolatos nehézségektől az első szerződésmódosításon át a Közösség egységes belső piacának megteremtéséig, azaz az Európai Unió kialakításáig.
	Az Európai Unió története IV.
	Az 1990-es évek és az új évezred
	TE: A kilencvenes évek folyamatai új kihívások elé állították az Uniót, megtörtént a keleti nyitás, a szerződések több sikeres vagy éppen sikertelen reformja, Magyarország belép a közösségbe. Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU-val kapcsolatos reformfolyamatot és a 90-es évek átalakulását
	Az Európai Unió intézményrendszere I.
	A Tanács, a Bizottság és a Parlament. A Bíróság, a Számvevőszék, Régiók Bizottsága, Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Beruházási Bank, A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank, Európai Ombudsman, Europol, Európai Közösségi Ügynökségek
	TE: Az előadás során a hallgatók megismerik EU intézményeit és azok szerepét a jogalkotásban és a döntéshozatalban
2.	Az Európai Unió intézményrendszere II. Döntéshozatali eljárás az Európai Unióban
	TE: A hallgatók az előző előadásra alapozva az előadás után képesek átlátni az EU döntéshozatalát az egyes jogalkotási eljárásokat
	Az Európai Unió közös belső piaca és a négy alapszabadság
	A gazdasági és monetáris unió, EGT
	TE: A hallgatók az előadás után tisztában lesznek az egységes belső piac működésével, alapelveivel valamint a gazdasági és monetáris unió kialakulásával és működésével
	Az Európai Unió Regionális Politikája
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják a gazdasági-társadalmi-területi kohézió politikáját és annak folyamatait
	Az Európai Unió Közös Agrárpolitikája
	Az Európai Unió Vidékfejlesztési politikája
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió Közös Agrár- és Vidékfejlesztési Politikáját és annak folyamatait
	A közös kül- és biztonságpolitika
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU közös kül- és biztonságpolitikáját és az azzal kapcsolatos kihívásokat.
	Bel- és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió bel- és igazságügyi politikáját és a szabadság a biztonság és a jog érvényesülésének térségére tett erőfeszítéseit. Tisztában lesznek a Schengeni Rendszer működésével illetve az EU ezzel kapcsolatos kihívásaival
	Bővülési folyamat az Európai Unióban
	1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013
	TE: Az előadás után a hallgatók átlátják az integráció bővülésének folyamatát illetve az azzal kapcsolatos kihívásokat és nehézségeket valamint az arra adott válaszokat. Látni fogják hogyan lett a hatokból huszonnyolcak. Megismerik az elmélyülés-kibővülés dilemmáját.
	Kérdések az Európai Unió további fejlődésével kapcsolatban, (Eurozóna, Alkotmány, Alapjogi Charta, Törökország, bevándorlás, Schengen, Reformfolyamat, BREXIT).
	TE: A hallgatók az előadás után átlátják az EU előtt álló jelenlegi kihívásokat és kritikái véleményét alkothatnak az ezekkel kapcsolatos válaszokról, illetve a szükséges lépésekről.

	Az Európai Unió és Magyarország TE: Az előadás után a hallgatók tisztán látják majd Magyarországot és az EU kapcsolatrendszerét. Az elhangzottak alapján mérlegelhetik a tagságunk előnyeit és hátrányait és erről képesek lesznek önálló véleményt alkotni.
--	--

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi etikett, protokoll		Kódja:	GT_ANGLO38-17/ GT_ANGLO105-17	
		angolul:		Protocol				
Felelős oktatási egység:				DE GTK VGNKI				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		GY	3	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Tóth Eszter		beosztása:	ügyvivő-szakértő
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása	-
A kurzus célja,								
hogy a hallgatók számára a megfelelő magatartást választó és biztosító olyan etikett és protokoll alapismeretek nyújtása, amelyek elengedhetetlenek a társadalmi és az üzleti szférában, és hozzátartoznak az általános viselkedéskultúrához és kommunikációhoz, valamint a munkaadó intézményük hazai és nemzetközi kapcsolatainak ápolásához.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.								
Képesség:								
- Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.								
- A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.								
- Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival.								
Attitűd:								
- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								
- Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tantárgyi tematika és a számonkérés módjának ismertetése, bevezető előadás; A protokoll kialakulása, története; Köszönés, bemutatás, bemutatkozás; Kapcsolatfelvétel, kommunikációs csatornák (vezeték nélküli telefon, mobil, skype, email, stb.); Társalgás, társaságban való viselkedés esetei; Tárgyalás, üzleti élet, hivatalos alkalmak (vendégfogadás, tárgyalás, üzleti ebéd, névjegykártya); Virág, ajándék, borralaló; Az öltözködés szabályai; Vendéglátás és étkezés protokollja, ültetés; Nemzetközi kitekintés, más államok protokollja; Az EU protokollja, Európaiság; Összefoglalás,								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A kurzus szeminárium keretében kerül ismertetésre, ahol lehetőség van esettanulmányok feldolgozására, a témához kapcsolódó videók nézésére valamint önkéntes alapon hallgatói kiselőadások tartására.

Értékelés

A kurzus gyakorlat keretében kerül ismertetésre. A kurzus teljesítésének követelménye a gyakorlat látogatása és a kiadott irodalom elsajátítása. A számonkérés módja egy írásbeli vizsgadolgozat megírása (100%) a vizsgaidőszakban. Szabadon választott országbemutató-előadás tartásáért plusz pont jár (+10%).

Az értékelés a következő sávokkal dolgozik: 0-55% elégtelen (1), 55-65% elégséges (2), 65-75% közepes (3), 75-85% jó (4), 85-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Dr. Sille István: Illem etikett, protokoll, Közigazgatási és Jogi Könyvkiadó, 2013.

Ajánlott szakirodalom:

Robinson, David: Az üzleti élet illemtana, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó, 2000

Görög Ibolya: A nyilvánosság kelepcei, Athenaeum, 2011

Görög Ibolya: Protokoll az életem, Athenaeum, 2001.

Görög Ibolya: Tanácsoskönyv – új kalamajkák, Athenaeum, 2012

Horváth Ágnes – Németh Andrea (szerk.): Nyakkendőtől borralalóig, Turizmus Kft, 2012

Lőcsei Judit: Etikett és a Protokoll alapjai, Szókratész Külgazdasági Akadémia Oktatási és Tanácsadó Kft, Budapest 2001

Ottlik Károly: Viselkedéskultúra a mindennapok gyakorlatában, Protokoll '96 Könyvkiadó, 2003.

Protokoll egyetemi jegyzet (Magyar protokollások klubja, országos Egyesület) 2002.

Heti bontott tematika	
	A tantárgyi tematika és a számonkérés módjának ismertetése, bevezető előadás
	A protokoll kialakulása, története
	Köszönés, bemutatás, bemutatkozás,
	Kapcsolatfelvétel, kommunikációs csatornák (vezetékes telefon, mobil, skype, email, stb.,)
	Társalgás, társaságban való viselkedés esetei
	Tárgyalás, üzleti élet, hivatalos alkalmak (vendégfogadás, tárgyalás, üzleti ebéd, névjegykártya)
	Virág, ajándék, borra való
	Beszámolási hét
	Az öltözködés szabályai
	Vendéglátás és étkezés protokollja, ültetés (étel, ital, borfogyasztás, terítés, ültetés, stb.)
	Nemzetközi kitekintés, más államok protokollja
	Az EU protokollja, Európaiság,
	Hallgatói kiselőadások
	Összefoglalás

*Tanulási eredmények: A kurzus végére a hallgatók elsajátíthatják azokat az etikett és protokoll alapismereteket, amelyek elengedhetetlenek a társadalmi és az üzleti szférában, és hozzátartoznak az általános viselkedéskultúrához és kommunikációhoz, valamint a munkaadó intézményük hazai és nemzetközi kapcsolatainak ápolásához.

64% - 75% – közepes
76% - 86% – jó
87% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Motta, Massimo: Versenypolitika. Elmélet és gyakorlat. Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központ, Budapest. 2007. 1-140.o.
Valentiny Pál – Kiss Ferenc László (szerk.): Verseny és szabályozás 2007. MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Budapest, 2008. (letölthető: <http://econ.core.hu/kiadvany/vesz.html>), 11-138. o., 231-251. o., 303-323.o.
Valentiny Pál – Kiss Ferenc László (szerk.): Verseny és szabályozás 2008. MTA Közgazdaságtudományi Intézet, Budapest, 2009. (letölthető: <http://econ.core.hu/kiadvany/vesz.html>), 1-97. o., 247-327. o.
Valentiny Pál: A verseny és szabályozása – Az Európai Unióban várható változásokról. Külgazdaság, 2007. LI. évf. 7-8. sz. 18-36. o.

Ajánlott szakirodalom:

Carlton, D. W. – Perloff, J. M.: Modern piacelmélet. Budapest: Panem. 2003. 19-20. fejezetek
Stigler, G. J.: A közgazdászok hagyományos elmélete az állam gazdasági feladatairól. Megjelent: Stigler, G. J.: Piac és állami szabályozás. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1989. 313-324. o.
Stigler, G. J.: Állami szabályozás – A célok és eszközök összekeverése. Megjelent: Stigler, G. J.: Piac és állami szabályozás. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1989. 353-365. o.
Stigler, G. J.: Az állami szabályozás elmélete. Megjelent: Stigler, G. J.: Piac és állami szabályozás. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. 1989. 325-352. o.
Török, Á. (1995): Szabályozási illúzió? Figyelő 39. évf. 31. szám
Török, Á. (1997): A versenypolitika és a piacok átalakulása a magyar gazdasági átmenetben. Közgazdasági Szemle XLIV. 5:426-439.
Valentiny Pál: Versenyképesség és versenypolitika: Változások Magyarország és az Európai Unió versenyszabályozásában 2015-ig. Megjelent: *Tanulmányok Magyarország versenyképességéről* (szerk. Vértes András, Viszt Erzsébet) Budapest, Új Mandátum Könyvkiadó, 2006. 86–108. (letölthető: http://www.socio.mta.hu/konyvek/4_versenykepesseg.pdf)
Kiss Ferenc – Major Iván – Valentiny Pál: Információgazdaság és piacsabályozás. Akadémiai Kiadó. 2000.
Kovács István: Az árak mérésének nehézsége, vagy a mérés nehézségének az ára? A magyar mobilpiac modellezésének néhány kérdése. Competitio, 2006, V. évf., 1. sz., 199-216. o.
Kovács István: Növekvő hozadék, szabványok és a szabályozó hatóság szerepe a hálózatos iparágakban: A mobilszabványok esete. Külgazdaság, 2007, LI. évf., 9-10 sz., 41-60. o.
Viscusi, W. K. – J. M. Vernon – J. E. Harrington, Jr.: Economics of Regulation and Antitrust, Cambridge, MA, MIT Press, 1995.

Heti bontott tematika	
1.	A szükséges mikroökonómiai elemzési eszközök áttekintése
	TE: Piaci kudarcok ismerete (közjavak, externáliák, monopólium, információs aszimmetria), hatékonyság és jólét elemzése
	A szabályozás oka, célja, tartalma
	TE: Szabályozás különböző megjelenési formái, gazdasági és nem gazdasági szabályozások
	Az állami szabályozás elméletei
	A szabályozás eszközei
	TE: Közérdek elmélet, közösségi választások elméletének megközelítése, foglyul ejtés elmélete
	Természetes monopólium
	TE: Méret- és választékgazdaságosság, egytermékes és többtermékes természetes monopóliumok, megtámadható piacok elmélete
	A potenciális versenyzői piac szabályozása
	TE: Megtérülési ráta szabályozás, Averch-Johnson hatás, ársapka szabályozás, koncessziók
	Versenypolitika története, célja, versenyjog
2.	TE: Versenyjogi történet USA-ban és Európában, versenyjog alapok, jogforrások
	A piaci erő és a jólét
	TE: Piaci erő definiálása, hatékonyságveszteségek különböző formái (allokációs, termelési, dinamikus)
	A piac meghatározása
	TE: SSNIP teszt módszertana, eszközei, alkalmazása
	Hálózatos szolgáltatások piaca és szabályozása
	TE: Hálózati externáliák, lock-in, szabványok, szabályozói dilemmák
	Iparági elemzések
	TE: Vasúti szektor szabályozása
	Iparági elemzések
	TE: Telekommunikációs szektor szabályozása
	Iparági elemzések
	TE: Villamosenergia szektor szabályozása
	Iparági elemzések
	TE: Földgáz szektor szabályozása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Globális vállalati stratégiák				Kódja:	GT_ANGLO24-17
		angolul:	Global Corporate Strategies					
Felelős oktatási egység:			Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			nincs				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	4	Magyar
Levelező	L	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Frankó Krisztina		beosztása:	Egyetemi adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Márkus Ádám		beosztása	Ügyvivő szakértő
A kurzus célja, hogy a hallgatók felé továbbítsa mindazon alapfogalmakat és alapismereteket, amelyek a globalizáció feltételei mellett nemzetközi működést folytató vállalatok tevékenységét jellemzik. További célok között szerepel egy-egy konkrét nagyvállalat stratégiájának megismerése esettanulmányokon keresztül.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggések ismerete, vállalkozások működésének, alapvető funkcióinak ismerete <i>Képesség:</i> elméleti módszerek gyakorlati alkalmazása, multinacionális környezetben való munkavégzés, a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat nyomon követése és értelmezése <i>Attitűd:</i> konstruktivitás, kritikus gondolkodás, problémaérzékeny, proaktív magatartás, fejlődésre törekvés <i>Autonómia és felelősség:</i> döntésképes, felelősségteljes gondolkodás, előadástartás, szakmai fórumokon való részvétel								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Elméletek a globális vállalatok letelepedéséről, létrejöttéről, terjeszkedéséről, stratégiáiról.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Elméleti modellek, adatok, esettanulmányok a világ vezető multinacionális vállalatairól. Esettanulmányok egyéni feldolgozása és közös megvitatása a világ legnagyobb vállalatainál megvalósuló stratégiai döntésekről.								
Értékelés Félév végi vizsgadolgozat (60%) Esettanulmány feldolgozása (40%) 0-59% elégtelen, 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles								
Kötelező szakirodalom: BALATON KÁROLY – HORTOVÁNYI LILLA – INCZE EMMA – LACZKÓ MÁRK – SZABÓ ZSOLT ROLAND – TARI ERNŐ (2014): Stratégiai menedzsment. Akadémiai Kiadó, Budapest. GULYÁS LÁSZLÓ (2014): Stratégiai menedzsment: Szun Ce-től a „Kék Óceánig”. JATE Press, Szeged. KOZMA GÁBOR (2006): Regionális gazdaságtan. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen.								
Ajánlott szakirodalom: DUANE, IRELAND, R. – HOSKISSON, ROBERT E. – HITT, MICHAEL A. (2009): The management of strategy: concepts and cases, 8th ed. Mason, OH : South-Western Cengage learning, ISBN: 978-0-324-58127-0. PORTER. MICHAEL (2006): Versenysztratégia. Akadémiai Kiadó, Budapest.								

Heti bontott tematika	
1.	Alapfogalmak Elméletek Telephelyválasztás Külföldi közvetlen tőkebefektetések
	TE: Globális vállalatok üzleti döntései mögött meghúzódó elméleti háttér megismerése
2.	Versenysstratégiák Outsourcing Hálózatosodás Nemzetközi tőkeáramlás
	TE: Nemzetközi tőkemozgás formáinak, valamint a multinacionális cégek terjeszkedésének vizsgálata
3.	Nemzetközi stratégiai elemzés Esettanulmányok
	TE: Nagyvállalatok üzleti folyamataiba, menedzsmentjébe való betekintés

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Emberi erőforrás menedzsment		Kódja:	GT_ANGLO25-17	
		angolul:		Human resource management				
Felelős oktatási egység:				VEZETÉS- ÉS SZERVEZÉSTUDOMÁNYI INTÉZET				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Dajnoki Krisztina		beosztása:	intézetigazgató, egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurszus célja, hogy a hallgatók az emberi erőforrás gazdálkodással kapcsolatos alapvető feladatokat megismerjék. A témával kapcsolatos alapismeretek, fogalmak, modellek és módszerek elsajátítása, feltárja a rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, amely kiegészülve gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás gazdálkodás integrált rendszerének értelmezésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Rendelkezik a humán erőforrás menedzsment alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, modelljeinek, tényeinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri munkaszervezetben való együttműködés szabályait, a humán erőforrás menedzsment funkcióinak összefüggéseit, egymásra való hatásukat. Ismeri a főbb tevékenységterületekhez kapcsolódó HR tevékenységek módszereit, a HR rendszerek alapvető működését.								
<i>Képesség:</i> A tanult HR elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, HR területen döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival, HR orientációkkal, nemzetközi szemléletmódokkal. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően szervezetben a HR szervezeti egységet vezetni.								
<i>Attitűd:</i> Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. A minőségi munkavégzés érdekében probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások HR tevékenységének követésére és megértésére. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a HR tevékenységek, folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Az emberi erőforrás menedzsment alapjai.; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés).; Humán stratégia, emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben.; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben.; Hazai fejlődés, nemzetközi sajátosságok, szemléletmódok.; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben.; Az emberi erőforrások fejlesztése.; Karriermenedzsment alapjai.; Teljesítményértékelés alapjai.; A munkaügyi kapcsolatok rendszere.; Esélyegyenlőségi								

Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata.; Humán controlling alapjai.; EEM információs rendszer kialakítása.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A félévközi munka gyakorlati aláírással zárul, melynek megszerzése a vizsgára jelentkezés feltétele. Az aláírás megszerzés követelményei: - o gyakorlati órák látogatása (legfeljebb 2 igazolt és/vagy igazolatlan hiányzás), - o gyakorlati teszt dolgozatok megfelelt minősítéssel (60%) történő teljesítése, - o a gyakorlatokon való aktív részvétel, - o a gyakorlati eredmények alapján megajánljuk a közepes (70-79%), a jó (80-89%) és jeles (90% felett) érdemjegyet
Értékelés A gyakorlati aláírás megszerzése után a hallgató – amennyiben megajánlott jegyet nem szerzett, vagy nem fogadta el – írásbeli vizsgára bocsátható, melynek eredménye adja a jegyet.
Kötelező szakirodalom: Dajnoki K. (szerk.): Munkaerő-piaci és HR ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015, pp. 42-100 Karoliny M-né – Poór J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2010. Hajós L. – Berde Cs.: Emberi erőforrás gazdálkodás, Szaktudás Kiadó, Budapest, 2009. Dajnoki K. – Berde Cs. (szerk.): Humán erőforrás gazdálkodás és vezetés. Szaktudás Kiadó, Budapest, 2007. + előadás anyag
Ajánlott szakirodalom: Berde Cs. – Dajnoki K. (szerk.): EsélyEgyenlőségi Emberi erőforrás menedzsment, Campus Kiadó, Debrecen, 2007.

Heti bontott tematika	
4.	Előadás: Az emberi erőforrás menedzsment alapjai; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés); Humán stratégia, emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben,
	Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben; Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma
	TE*: A hallgató megismeri az emberi erőforrás menedzsment fogalmát, céljait, funkcióit, fejlődését, a munkakör fogalmát, az elemzés folyamatát, módszereit a tervezés és értékelés módszereit, új irányait, a stratégia fogalmát, a stratégiai alkotás folyamatát, az emberi erőforrás tervezés, fázisait, és a létszámtervezés sajátosságait, a toborzás, kiválasztás és beillesztés sajátosságait, módszereit.
5.	Előadás: Hazai fejlődés, nemzetközi sajátosságok, szemléletmódok; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben, Az emberi erőforrások fejlesztése; Karriermenedzsment alapjai; Teljesítményértékelés alapjai;
	Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél, Eredményesség a szervezetben, Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban
	TE: A hallgató megismeri a magyarországi HR fejlődését a nemzetközi orientációkat, az ösztönzés alapjául szolgáló motivációs elméleteket, az ösztönzés menedzsment kialakításának főbb ismérveit, az ösztönzési rendszerek típusait, a karrier fogalmát, felfogását, a karriertervezési rendszer folyamatát, a teljesítmény fogalmát, a teljesítményértékelési rendszer kialakításának folyamatát, a teljesítményértékelési módszereket, az emberi erőforrás tervezés fázisait, a létszám tervezés folyamatát, a munkaerő igény és kínálat alapjait.
6.	Előadás: A munkaügyi kapcsolatok rendszere; Esélyegyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata; Humán controlling alapjai; EEM információs rendszer kialakítása
	Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai; Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás
	TE: A hallgató megismerkedik a munkaügyi kapcsolatok típusaival, a kollektívtárgyalás ismérveivel, az érdekképviseltek jelentőségével, a fogyatékos illetve megváltozott munkaképességű személyek HR sajátosságaival, a humán controlling jelentőségével a HR tevékenység mérésére, elemzésére szolgáló mutatókkal, az emberi erőforrás információs rendszer fejlődését, a gyakorlatban alkalmazott rendszerek sajátosságait.
	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		A külkereskedelem technikája		Kódja:	GT_ANGLO26-17	
		angolul:		Foreign Trade Techniques				
Felelős oktatási egység:				GTK – Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Csapóné Dr. Riskó Tünde	beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	dr. Szabó János József	beosztása	óraadó	
A kurzus célja:								
A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a nemzetközi kereskedelmet és annak szervezési lehetőségeit, a külkereskedelmi munka során közvetlenül alkalmazható ismereteket. A hallgatók olyan ismeretekre tesznek szert, amelyek segítségével megérthetik az elmélet és a kereskedelem optimális működése közötti összhang tényezőit, továbbá képesekké válnak tényleges, hazai gyakorlati feladatok végrehajtására és elemzésére is. Mindemellett még a kurzus részét képezi a nemzetközi kereskedelem sajátos üzleti módszereinek, szokásainak és szokványainak bemutatása.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri és érti a külkereskedelmi tevékenység munkafolyamatait és technikáit.								
Képesség:								
Képes a szállítmányozási és külkereskedelmi folyamatok komplex következményeinek meghatározására.								
Attitűd:								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.								
Autonómia és felelősség:								
Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók számára az előadások tömbösítve kerülnek megtartásra. A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Bevezetés, követelmények ismertetése, a külkereskedelem sajátosságai, a hazai külkereskedelem; A külkereskedelemhez kapcsolódó elméletek, szabadkereskedelem vs. protekcionizmus; A külkereskedelem állami szabályozásának eszközei; A nemzetközi kereskedelem intézményi környezete, kereskedőtípusok a nemzetközi piacon; Kulturális különbségek jelentősége; A külkereskedelmi ügylet előkészítése; A külkereskedelmi szerződés tartalma; Fair Trade; Export-import ügyletek; Áruszállítás és ökológia; Okmányok a külkereskedelemben; Nemzetközi logisztika, nemzetközi áru fuvarozás; Nemzetközi kereskedelmi viták; A külkereskedelmi ügylet; Nemzetközi fizetési módok; Incoterms 2000 és 2010; A nemzetközi külkereskedelmi szerződés realizálása; Különleges nemzetközi ügyletek.								
Értékelés								
A félév írásbeli vizsgával zárul. A végső értékelés a következő: 0-60% elégtelen (1), 61- 70% elégséges (2), 71-80% közepes (3), 81 -90% jó (4), 91-100% jeles (5).								
A kurzussal és a követelmények teljesítésével kapcsolatos kérdésekben a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata, illetve a Gazdaságtudományi Kar kiegészítései, valamint a Debreceni Egyetem Etikai Kódexe az irányadók.								

Kötelező szakirodalom:

Dr. Csapné Dr. Riskó Tünde: Külkereskedelmi technika (2015)

Az órákon elhangzottak, illetve az ott kiadott egyéb anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

Constantinovits Milán – Sipos Zoltán (2008): Nemzetközi kereskedelmi ügyletek. Aula Kiadó, Budapest

Constantinovits Milán – Sipos Zoltán (2003): Külkereskedelmi Technika — külpiaci kockázat. Aula Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
	Előadás: Bevezetés, követelmények ismertetése, a külkereskedelem sajátosságai, a hazai külkereskedelem Gyakorlat: A külkereskedelemhez kapcsolódó elméletek, szabadkereskedelem vs. protekcionizmus TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
	Előadás: nincs Gyakorlat: A külkereskedelem állami szabályozásának eszközei TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
	Előadás: A nemzetközi kereskedelem intézményi környezete, kereskedőtípusok a nemzetközi piacon Gyakorlat: Kulturális különbségek jelentősége TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
	Előadás: nincs Gyakorlat: A külkereskedelmi ügylet előkészítése TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
	Előadás: A külkereskedelmi szerződés tartalma Gyakorlat: Fair trade TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
	Előadás: Export-import ügyletek Gyakorlat: Export-import ügyletek TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
	Előadás: nincs Gyakorlat: Áruszállítás és ökológia TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
	Előadás: Okmányok a külkereskedelemben Gyakorlat: Nemzetközi logisztika, nemzetközi árufuvarozás TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
	Előadás: nincs Gyakorlat: Nemzetközi kereskedelmi viták TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
	Előadás: A külkereskedelmi ügylet Gyakorlat: Nemzetközi fizetési módok TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
	Előadás: nincs Gyakorlat: Incoterms 2000 és 2010 TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
	Előadás: A nemzetközi külkereskedelmi szerződés realizálása Gyakorlat: Különleges nemzetközi ügyletek TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat
	Előadás: nincs Gyakorlat: Különleges nemzetközi ügyletek TE: a hallgató megismeri és megérti a gyakorlaton elhangzottakat
	Előadás: Az évközi munka rendszerező értékelése Gyakorlat: Az évközi munka rendszerező értékelése TE: a hallgató megismeri és megérti az előadáson és gyakorlaton elhangzottakat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi közjog		Kódja:	GT_ANGL027-17	
		angolul:		International law				
Felelős oktatási egység:				Gazdasági Jog Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Helmeczi András		beosztása:	egyetemi adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	dr. Horváth Adrienn		beosztása	megbízott óraadó
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a nemzetközi jog szabályozási területeivel. Ennek keretében áttekintésre kerülnek a nemzetközi közjog alapvető sajátosságai, a hallgatók megismerkednek a nemzetközi közjog legfontosabb szereplőivel, a nemzetközi szerződések és nemzetközi szervezetek jogi sajátosságaival, valamint a nemzetközi közjog aktuális kérdéseivel egyaránt.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.								
Attitűd:								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
Autonómia és felelősség:								
Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus alapvető célja a nemzetközi gazdasági forgalomnak jogi keretet adó államközi jog megismertetése a hallgatókkal. A tantárgy keretében a hallgatók megismerik azokat a jogi eszközöket, melyekkel az államok az egymás közötti viszonyukat rendezik - legyen szó külkereskedelmi szerződés megkötéséről, diplomáciai tárgyalásokról, vagy épp egy fegyveres konfliktusról. A nemzetközi közjog tárgyába tartozó szerződések létrejöttének, hatályosságának, valamint érvényességének kérdései, valamint a nemzetközi jog egyéb forrásainak ismertetése szintén központi részét képezi a tananyagnak. A nemzetközi jog aktuális kérdéseinek bemutatásakor az emberi jogok védelme mellett a hallgatók környezettudatosságának erősítése érdekében a nemzetközi környezetvédelem alapvető kérdései is tárgyalásra kerülnek. A nemzetközi jog megsértésének szankciói, valamint a nemzetközi szintű jogorvoslatok, és bírói fórumok rendszerének megismerésére is lehetőség nyílik a kurzus kereteiben.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az elméleti alapok átadása mellett fontos a nemzetközi jog aktualitásainak nyomon követése. A hallgatók a gyakorlati foglalkozásokon rövid prezentációk keretében számot adnak a tananyaghoz kapcsolódó szakmai tájékozottságukról, elsősorban bel-és külföldi, idegen nyelvű hírekről, melyek megvitatására, és így az érvelési készségek fejlesztésére is van								

lehetőség. A hallgatók aktivitásának fokozása érdekében az oktatók is rendszeresen vitaindító témákkal, szakmai cikkekkel, esetlegesen videó felvételekkel készülnek, melyek közösen feldolgozásra, értelmezésre kerülnek.

Értékelés

Az írásbeli dolgozatok értékelése során elért eredmények értékelése az alábbiak szerint történik:

0-50%: elégtelen

51%-60%: elégséges

61%-70%: közepes

71%-85%: jó

86-100%: jeles

Kötelező szakirodalom:

Kovács Péter (2011): Nemzetközi közjog, Osiris Kiadó, Budapest.

Szemesi Sándor (2011): A nemzetközi jog alapintézményei, Lícium Art Kiadó, Debrecen.

Ajánlott szakirodalom:

Buergenthal, T. (2001): Nemzetközi emberi jogok, Helikon Kiadó, Budapest.

Guild, E. (2009): Mikor bűncselekmény a háború? L'Harmattan Kiadó, Budapest.

Kovács Péter (2014): Bevezetés a nemzetközi jogi és diplomáciai gyakorlatba: kérdések a nemzetközi közjog témaköréből, Szent István Társulat, Budapest.

Majtényi Balázs (2012): A környezet nemzetközi jogi védelme, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

Siska Katalin- Szemesi Sándor (2006): A nemzetközi jog története, Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen.

Heti bontott tematika	
1-5. óra	A nemzetközi jog rendszere, jogforrásai, alanyai, alapfogalmai. Az állam a nemzetközi jog területén. A nemzetközi jog forrásai. Nemzetközi szerződések joga TE* A nemzetközi jogi alapismeretek elsajátítása, az alapvető fogalmak, jogforrások és szereplők megismerése. A nemzetközi jog rendszerének felvázolása, alapvető összefüggések ismertetése. Az államiság kritériumai, az államok létrejötte és elismerése, államok fajtái, államok megszűnése. Az államterület, és az államhatárok specialitásai. A légítér, a világűr és a tenger jogi aspektusai. A nemzetközi jog forrásainak ismertetése: rendszertan, csoportosítások. Elsődleges és másodlagos jogforrások alapvető jellemzői. A nemzetközi szerződések megkötésének rendje, a jelenleg hatályos magyar szabályozás ismertetése. A gyakorlati foglalkozás keretében kihirdető jogszabályok elemzése. A nemzetközi szerződések hatályosságának, és érvényességének kérdései. Az abszolút és relatív érvénytelenség jelentése, esetei.
6-10. óra	Kommunikáció az államok között: diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga. A nemzetközi szervezetek jogi sajátosságai. Az ENSZ és szakosított szervei. A nemzetközi közjog aktuális kérdései 1: emberi jogok védelme, fegyveres konfliktusok joga TE A diplomáciai képviselők létesítésének rendje, a diplomáciai képviselők által megvalósított célkitűzések. A diplomáciai mentességek és kiváltságok. A konzuli tisztségviselők jogállása. A nemzetközi szervezetek alapvető jogi ismérvei. Alapítás, működés, megszüntetés. Döntéshozatal a nemzetközi szervezetek keretében. Az ENSZ létrehozása, alapvető céljai. Működés és szervezeti felépítés. Fontosabb szakosított szervek bemutatása. A gyakorlati foglalkozás során vitaindító videó felvételek megtekintése. Az emberi jogok fejlődéstörténete, az emberi jogok védelmének alapelvei. A kisebbségek és a menekültek helyzetének nemzetközi jogi sajátosságai. A fegyveres konfliktusok joga. Genfi jog és hágai jog alapvető elvei.
11-15. óra	A nemzetközi közjog aktuális kérdései 2: a természeti környezet védelme. Az állam nemzetközi jogon alapuló felelőssége. Az egyén nemzetközi jogon alapuló felelőssége. A nemzetközi viták békés rendezése, nemzetközi bírói fórumok. TE A természeti környezet védelmével összefüggő nemzetközi kihívások, és azok kezelésére kiadott nemzetközi egyezmények tárgyalása. A nemzetközi környezetvédelmi jog alapelvei, a környezeti károk okozásáért való felelősségre vonás problémái. A bős-nagymarosi vízlépcsőper, és a tiszai ciánszennyezés jogi aspektusai. Az állam felelősségre vonásának lehetőségei. Az államnak felróható magatartások köre. Az állam által megvalósított kötelezettségszegések. Az állam felelősségre vonásának lehetséges eredményei. Háborús, és emberiség elleni bűncselekmények, valamint az apartheid elhatárolása. A nemzetközi büntetőjogi fórumok kialakulása, a Nürnbergi Alapelvek. A Nemzetközi Büntetőbíróság létrejötte, felépítése, működése. A nemzetközi vitarendezés megvalósítása diplomáciai úton. A nemzetközi viták rendezése bírói fórumok előtt. A hágai Nemzetközi Bíróság működési rendje, a gyakorlati foglalkozás során jogesetek feldolgozása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Nemzetközi kereskedelem				Kódja:	GT_ANGLO28-17
		angolul:	International Trade					
Felelős oktatási egység:			Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	Dr. Erdey László			beosztása	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók A tantárgy célja: képessé tenni a hallgatókat a nemzetközi kereskedelem kérdéseinek elemzésére, és ennek érdekében olyan eszközökkel, modellekkel megismertetni őket, amelyek túlmutatnak a bevezető kurzusok anyagán. A tárgy a kereskedelemelmélet modelljeivel, és jóléti hatásaikkal is foglalkozik								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.								
Képesség: A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.								
Attitűd: - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. - Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. - Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómia és felelősség: - Az elemzéseiért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. - A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. - Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzetközi kereskedelem struktúrájának változásai. A gravitációs modell. A ricardói modell. A specifikus tényezők modellje. A Heckscher-Ohlin modell. A külkereskedelem alapmodellje.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadások a modellek ismertetésére, komparatív statika, a gyakorlatokon példamegoldás, gazdaságpolitikai modellezés és elemzés.								

Értékelés	
Csoportos projekt, cikkfeldolgozás, házi feladatok	30%
Vizsgadolgozat	70%
0-60% elégtelen, 61-70% elégséges, 71-80% közepes, 81-90% jó, 91-100% jeles	
Kötelező szakirodalom:	
Krugman, P. R. – Obstfeld, M. (2003): Nemzetközi gazdaságtan, elmélet és gazdaságpolitika, Panem Kiadó, Budapest (kijelölt részek)	
A félév során kiadott cikkgyűjtemény	
Az ENSZ Comtrade adatbázisa	
Ajánlott szakirodalom:	
Krugman, P. R.–Obstfeld, M.—Melitz, M. J. (2015): International Economics – Theory and Policy, 10th Edition, Pearson Global Edition (kijelölt részek)	
Caves, R. E.—Frankel, J. A.—Jones, R. W. (2007): World Trade and Payments, An Introduction, 10th Edition, Pearson International Edition (kijelölt részek)	
Dunn, R. M. Jr.—Mutti, John H.: International Economics, 6th Edition, Routledge, London and New York	
Feenstra, Robert C.: Advanced International Trade – Theory and Evidence, 2004, Princeton University Press	
Choi, E. K.—Harrigan, J (editors): Handbook of International Trade, Blackwell, 2003	
A kurzushoz kapcsolódó ajánlott olvasmányok a http://www.facebook.com/groups/DEKTKNG/ csoportban is olvashatók.	

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, a követelmények ismertetése, A nemzetközi kereskedelemelmélet tárgyköre TE*: A külkereskedelem haszna, a külkereskedelem szerkezete, protekcionizmus, nemzetközi gazdaságpolitikai koordináció Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások A nemzetközi kereskedelem struktúrájának változásai TE: a nemzetközi kereskedelem a XX. és a XXI. sz. elején, várható elmozdulások, szolgáltatáskereskedelem, offshoring és reshoring Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások A gravitációs modell TE: a külkereskedelem gravitációs modelljének alapjai, a kiterjesztett gravitációs modell, „Gravity for Beginners”, a határok hatása a kereskedelemre Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
2.	A ricardói modell TE: a komparatív előny fogalma, az egytényezős gazdaság, külkereskedelem az egytényezős világban, téveszmék a komparatív előnyökről, a modell érvényesülése a gyakorlatban Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások A specifikus tényezők modellje TE: a modell feltevései, külkereskedelem a modellben, jövedelemeloszlás és a külkereskedelem haszna, a külkereskedelem politikai gazdaságtana Gyakorlat TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
3.	A Heckscher-Ohlin modell TE: A kéttényezős gazdaság modellje, a kéttényezős gazdaságok közötti kereskedelem hatásai, a HO-modell tapasztalati bizonyítékai Gyakorlat

	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások
	A külkereskedelem alapmodellje. Méretgazdaságosság és a tökéletes versenyen túl.
	TE: a kereskedő gazdaság alapmodellje, az RD, az RS és a két görbe együttes eltolódásai
	Gyakorlat
	TE: Az előadás témájához kapcsolódó feladatok, gazdaságpolitikai alkalmazások és aktualitások

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi pénzügyi ismeretek		Kódja:	GT_ANGLO29-17	
		angolul:		International Finance				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	5			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Szabó Andrea	beosztása:	tanársegéd	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Szabó Andrea	beosztása:	tanársegéd	
A kurzus célja								
A tárgy a nemzetközi pénzügyek tudományába nyújt általános bevezetést. A tárgy célja az, hogy elmélyültebb ismereteket nyújtson az árfolyam és a fizetési mérleg elméleteiről, megismertesse a hallgatókat a nemzetközi valutáris rendszerrel, illetve annak történelmi-intézményi megvalósulásaival. Másrészt a tárgy bevezetést nyújt a nemzetközi pénzügyekkel foglalkozó szakirodalomba.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A hallgató betekintést nyer a nemzetközi pénzügyek alapvető témaköreibe. Megismeri a fizetési mérleg struktúráját, a fizetési mérleg elméleteket, néhány árfolyammodellt, a nemzetközi pénzügyi rendszer történetét és összefüggéseit, az optimális valutaövezetek elméletét.								
Képesség: A hallgató képes lesz alapvető nemzetközi pénzügyi összefüggések értelmezésére.								
Attitűd: Fogékonyság és érdeklődés kialakítása a nemzetközi gazdasági összefüggések értelmezése, logikai összefüggéseinek feltárása iránt. Motiváltság kialakítása a vonatkozó szakirodalom olvasására.								
Autonómia és felelősség: A megtanultak alapján a hallgató képes objektív szempontok mentén önálló értékelést, elemzést készíteni, amiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A nemzeti jövedelem elszámolása. Fizetési mérleg és fizetési mérleg elméletek. A valutaárfolyam. A devizapiac. A devizapiaci egyensúly. A pénzpiaci egyensúly. A vásárlóerő-paritás. A monetáris árfolyammodellek. A nemzetközi pénzügyi rendszer története. Az árfolyamrezsim választásának problémája. Optimális valutaövezetek.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az elméleti anyagrészben megnevezett struktúrák, modellek állításainak megértése érdekében mind formális, mind grafikus eszközök alkalmazása a logikai összefüggések hangsúlyozásával. A tananyag elmélyítése példák, számítási feladatokon keresztül, vonatkozó szakcikkek feldolgozásán keresztül.								
Értékelés								
A megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli dolgozat formájában történik. A hallgatók évközben plusz százaléért releváns szakirodalmat dolgozhatnak fel, és adhatnak elő.								
Kötelező szakirodalom:								
KRUGMAN, P. R. – OBSTFELD, M. [2003]: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem Könyvkiadó, Budapest. BOTOS KATALIN – HALMOSI PÉTER [2011]: Nemzetközi pénzügyek: a Bretton Woods-i rendszer múltja, jelene, jövője. Szeged: JATE Press. (4. fejezet, 49-75. o., 10. fejezet, 125-135. o.)								

DÉCSY JENŐ [2003]: Nemzetközi pénzügyek. UNIÓ Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft., Budapest. (1. fejezet 171-198. o., 5. fejezet 327-378. o.)

MAJOR KLÁRA – SZABÓ-BAKOS ESZTER – SZILÁGYI KATALIN [2004]: Nemzetközi gazdaságtan feladatgyűjtemény. Panem Könyvkiadó, Budapest (3-4. fejezet)

Ajánlott szakirodalom:

BENCZES ISTVÁN – CSÁKI GYÖRGY – SZENTES TAMÁS [2009]: Nemzetközi gazdaságtan. Akadémiai Kiadó, Budapest (6., 7., 8. fejezet témához kapcsolódó részei)

Vegyes

ÁBEL ISTVÁN – KÓBOR ÁDÁM [2009]: Monetáris politika, árfolyam, és stabilitás. Pénzügyi Szemle 1:33-48.

BORDO, M. D. – EICHENGREEN, B. [2008(2002)]: Válságok egykor és most. Mit tanulhatunk a pénzügyi globalizáció legutóbbi korszakából? Megjelent: Szilágyi Katalin – Balázs Zoltán (szerk.): Globalizáció és kapitalizmus. Századvég, Budapest, 97-129. o.

BORDO, M. D. – JAMES, H. [2008(2000)]: A Nemzetközi Valutaalap mai szerepe történelmi távlatból. Megjelent: Szilágyi Katalin – Balázs Zoltán (szerk.): Globalizáció és kapitalizmus. Századvég, Budapest, 207-243. o.

DEDÁK ISTVÁN [2012]: Adósságválság, tőkeáttétel és adósságdinamika. Közgazdasági Szemle 59. 7-8:749-780.

MANN, CATHERINE L. [2003]: A fizetési mérleg hiánya és a hiány fenntarthatósága az Egyesült Államokban. Közgazdasági Szemle, 50.10:891-910.

NEMÉNYI JUDIT – OBLATH GÁBOR [2012]: Az euró bevezetésének újragondolása. Közgazdasági Szemle, 59.6:569-684.

OBSTFELD, M. [2008(1998)]: Globális tőkepiac: jótétemény vagy fenyegetés. Megjelent: Szilágyi Katalin – Balázs Zoltán (szerk.): Globalizáció és kapitalizmus. Századvég, Budapest, 183-206. o.

SEBESTYÉN ANDRÁS [1998]: Árak, kamatok, árfolyamok (A vásárlóerő- és kamatparitás vizsgálata). Bankszemle, 42.5:34-48.

SZAPÁRY GYÖRGY – JAKAB M. ZOLTÁN [1998]: A csúszó leértékelés tapasztalatai Magyarországon Közgazdasági Szemle, 45.10:877-905.

Vásárlóerő-paritás, Balassa – Samuelson hatás

ROGOFF, K. [1996]: The Purchasing Power Parity Puzzle. Journal of Economic Literature, Vol. 34, No. 2, pp. 647-668.

BALASSA, B. [1964]: The Purchasing Power Parity Doctrine: a Reappraisal. Journal of Political Economy, Vol. 72, No. 6, pp. 584-596. vagy

BALASSA BÉLA [1998(1964)]: A vásárlóerő-paritás elméletének újraértékelése. In: Darvas Zsolt – Halpern László (szerk.): Árfolyamelmélet. Budapest: Osiris – Láthatatlan Kollégium. 35-65.o.

SAMUELSON, P. A. [1964]: Theoretical Notes on Trade Problems. Review of Economics and Statistics, Vol. 46, No. 2, pp.145-154.

ÉGERT, B. – DRINE, I. – LOMMATZSCH, K. – RAULT, C. [2003]: The Balassa–Samuelson effect in Central and Eastern Europe: myth or reality? Journal of Comparative Economics, Vol. 31, No. 3, pp. 552–572.

Monetáris árfolyammodellek

FRENKEL, J. A. [1976]: A monetary approach to the exchange rate: Doctrinal aspects and empirical evidence. Scandinavian Journal of Economics, Vol. 78, pp. 169-191.

ROGOFF, K. [2002]: Dornbusch's Overshooting Model After Twenty-Five Years. IMF Working Paper, No. 02/39, pp. 1-35.

FRANKEL, J. A. [1979]: On the mark: a theory of floating exchange rates based on real interest rate differentials. The American Economic Review, Vol. 69, No. 4, pp. 610-622.

MEESE, R. A. – ROGOFF, K. S. [1983]: Empirical Exchange Rate Models of the Seventies: Do They Fit Out of Sample? Journal of International Economics, Vol. 14, No. 1-2, pp. 3-24.

KEREKES A. [1995]: Árfolyamelméletek: a monetáris modell. Bankszemle, 39. évf. 7. szám, pp. 18-30.

Optimális valutaövezetek

ALESINA, A. – BARRO, R. J. – TENREYRO, S. [2002]: Optimal Currency Areas. NBER Working Paper 9072

ALESINA, A. – BARRO, R. J. [2002]: Currency Unions. *The Quarterly Journal of Economics*, Vol. 117 No. 2, május, 409-436. o.

BAYOUMI, T. – EICHENGREEN, B. [1994]: One money or many? Analysing the prospects for monetary unification in various parts of the world. Princeton Studies in International Finance, No. 76, szeptember, 1-37. o.

BAYOUMI, T. – EICHENGREEN, B. [1997]: Ever closer to heaven? An optimum-currency-area index for European countries. *European Economic Review*, Vol. 41, 761-770. o.

DARVAS ZSOLT – ANDREW K. ROSE – SZAPÁRY GYÖRGY [2005]: A fiskális divergencia és a konjunktúraciklusok együttmozgása – a felelőtlen fiskális politika az aszimmetrikus sokkok forrása. Közgazdasági Szemle, 52. évf., december, 937-959. o.

DARVAS ZSOLT – SZAPÁRY GYÖRGY [2004]: Konjunktúraciklusok együttmozgása a régi és új EU-tagországokban. Közgazdasági Szemle, 51. évf., május, 415-448.o.

DARVAS ZSOLT – SZAPÁRY GYÖRGY [2008]: Euro Area Enlargement and Euro Adoption Strategies, Corvinus University of Budapest, Department of Mathematical Economics and Economic Analysis, Working Paper, január, 1-85. o.

DARVAS ZSOLT – SZAPÁRY GYÖRGY [2008]: Az euróövezet bővítése és euróbevezetési stratégiák. Közgazdasági Szemle, LV. évf., 10. szám. 833–873. o.

EICHENGREEN, B. [1990]: Is Europe an Optimum Currency Area? CEPR Discussion Papers, No. 478, 1-28. o.

FRANKEL, J. A. – ROSE, A. K. [1998]: The Endogeneity of the Optimum Currency Area Criteria. The Economic Journal, Vol. 108 No. 449, július, 1009-1025. o.

FRANKEL, J. A. – ROSE, A. K. [2002]: An Estimate of the Effect of Common Currencies on Trade and Income. The Quarterly Journal of Economics, Vol. 117 No. 2, május, 437-466. o.

GRUBEL, H. G. [1970]: The Theory of Optimum Currency Areas. *The Canadian Journal of Economics*, Vol. 3 No. 2, május, 318-324. o.

HORVATH, J. [2003]: Optimal Currency Area Theory: A Selective Review. BOFIT Discussion Papers, No. 15, 1-38. o.

McKINNON, R. I. [1963]: Optimum Currency Areas. The American Economic Review, Vol. 53, 717-725. o.

MUNDELL, R. [1961]: A Theory of Optimum Currency Areas. The American Economic Review, 51. évf., 657-664. o.

RICCI, L. A. [2008]: A Model of an Optimum Currency Area. Economics Discussion Papers, No. 2007-45

Euró válság

DARVAS ZSOLT [2011]: A comprehensive approach to the euro-area debt crisis. Bruegel Policy Brief, No. 2011/02, pp. 1-8.

DARVAS ZSOLT [2012]: Euro crisis: ten roots, but fewer solutions. Bruegel Policy Contribution, No. 2012/17, pp. 1-14.

Heti bontott tematika	
	A nemzeti jövedelem elszámolása TE* A hallgató megismeri a nemzeti jövedelmi számlák rendszerét.
	A fizetési mérleg és a fizetési mérleg elméletek 1. TE A hallgató megismeri a fizetési mérleg alapstruktúráját, s képes egyszerű események rögzítésére egy egyszerű struktúrában. A hallgató képes értelmezni, hogy az árfolyamváltozás hogyan befolyásolja egy ország fizetési mérleg pozícióját a fizetési mérleg rugalmassági megközelítésen keresztül.
	A fizetési mérleg és a fizetési mérleg elméletek 2. TE A hallgató képes értelmezni, hogy az árfolyamváltozás hogyan befolyásolja egy ország fizetési mérleg pozícióját a fizetési mérleg abszorpciós megközelítésén keresztül.
	A valutaárfolyam TE A hallgató tisztában lesz az árfolyamokkal kapcsolatos alapfogalmakkal: árfolyamjegyzés; keresztárfolyam; vételi és eladási árfolyam; nominális, reál- és effektív árfolyam; azonnali és határidős árfolyam; le- és felértékelődés; árfolyamok és relatív árak kapcsolata, egyensúlyi árfolyam, egyensúlyi árfolyam alakulása lebegő és rögzített árfolyamrendszerben.
	A devizapiac TE A hallgató ismerni fogja a devizapiaccal kapcsolatos alapvető jellemzőket, fogalmakat: a devizapiac szereplőinek megismerés; arbitrázs értelmezése, fajtái; szereplők a kereskedési motivációk alapján (hedger, arbitrázsőr, spekuláns); néhány devizapiaci termék.
	A devizapiaci egyensúly TE A hallgató modellszemléletben tudja értelmezni a devizapiaci egyensúlyt és annak kialakulását. Az elsajátított modellek: fedezetlen, fedezett és reálkamatparitás.
	A pénzpiaci egyensúly TE A hallgató modellszemléletben tudja értelmezni a pénzpiaci egyensúlyt és annak kialakulását.
	A vásárlóerő-paritás TE A hallgató képes lesz megérteni az egyik legfontosabb hosszú távú egyensúlyi árfolyammodell állításait, és annak korlátait. Tisztában lesz a vásárlóerő-paritás empirikus

	kudarcának egyik legnépszerűbb magyarázatával: a (Harrod) – Balassa – Samuelson modellel.
	A monetáris árfolyammodellek 1. TE A hallgató megismeri a nominális árfolyamok hosszú távú viselkedésének egy másik modellcsaládját: a monetáris árfolyammodelleket. (rugalmas árak monetáris modellje, Dornbusch modell)
	A monetáris árfolyammodellek 2. TE A hallgató megismeri a nominális árfolyamok hosszú távú viselkedésének egy másik modellcsaládját: a monetáris árfolyammodelleket. (Dornbusch modell grafikus értelmezése, reálkamat-különbségek modellje, összegzés)
	A nemzetközi pénzügyi rendszer története 1. TE A hallgató megismeri a nemzetközi pénzügyi rendszer történetét, képes lesz az ok-okozati összefüggések, és egyéb logika kapcsolatok átlátására.
	A nemzetközi pénzügyi rendszer története 2. TE A hallgató megismeri a nemzetközi pénzügyi rendszer történetét, képes lesz az ok-okozati összefüggések, és egyéb logika kapcsolatok átlátására.
	Az árfolyamrezsim választásának problémája: fix versus lebegő árfolyamok TE Képes érveket és ellenérveket megfogalmazni mindkét árfolyamrezsim esetén.
	Optimális valutaövezetek (OCA) TE Megismeri az optimális valutaövezetek modelljének kialakulását, annak kritériumrendszerét. A modell kritériumrendszere alapján képes önálló értékelést megfogalmazni már létrejött (vagy akár tervezett) valutaövezetek tekintetében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Külgazdasági stratégiák		Kódja:	GT_ANGLO30-17	
		angolul:		Strategies in External Economy				
Felelős oktatási egység:				Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	L	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Szentesiné Dr. Sigér Fruzsina	beosztása	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Szentesiné Dr. Sigér Fruzsina	beosztása	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a nemzetközi gazdasági tranzakciók legfontosabb formáival, tendenciáival, ezek következményeivel az állami, regionális és multilaterális szintű gazdasági döntésekre. Továbbá Magyarország világ gazdasági helyzetének és külgazdasági kapcsolatainak változásával az I. világháborút megelőző időszaktól napjainkig.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.								
- Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait.								
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.								
Képesség:								
- Követi és értelmezi a világ gazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.								
- Képes a szállítmányozási és külkereskedelmi folyamatok komplex következményeinek meghatározására.								
- Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben a szállítmányozáshoz, külkereskedelmi folyamatokhoz gazdasági tevékenységet tervez, szervez.								
Attitűd:								
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Az elemzéseiért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Regionális kereskedelmi egyezmények								
Nemzetközi kereskedelem empirikus vizsgálata								
Kereskedelempolitika a fejlődő országokban								
Működőtőke elméletek								

A modern világgazdasági rendszer A magyar gazdaság helye a világgazdasági rendszerben
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Tantermi előadás a hallgatók aktív részvételével.
Értékelés - A félév írásbeli vizsgadolgozattal zárul. - A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5).
Kötelező szakirodalom: Kozma Ferenc [2003]: Külgazdasági stratégia, Aula, Budapest. Palánkai és szerzőtársai (2011): A globális és regionális integráció gazdaságtana A tárgy oktatója által a Közgazdasági Szemle, a Külgazdaság c. folyóirat és az Acta Oeconomica cikkeiből álló folyamatosan aktualizált cikkgyűjtemény.
Ajánlott szakirodalom: World Economic Outlook, IMF, Washington, D.C. Trade and Development Report, UNCTAD, New York és Genf World Investment Report, UNCTAD, New York és Genf International Trade Statistics, WTO, Genf World Trade Report, WTO, Genf

Heti bontott tematika	
1.	Regionális kereskedelmi egyezmények TE: A hallgatók megismerkednek a világgazdaságban működő regionális kereskedelmi egyezményekkel.
2.	Nemzetközi kereskedelem empirikus vizsgálata TE: A hallgatók megismerik a nemzetközi kereskedelem empirikus vizsgálatának eszközeit és lehetőségeit.
3.	A modern világgazdasági rendszer (MVR) szerkezeti sajátosságai TE: A hallgatók megismerik a modern világgazdasági rendszer (MVR) szerkezeti sajátosságait.
4.	Regionális gazdasági integrációs törekvések Afrikában, az Afrikai Unió TE: A hallgatók megismerkednek az afrikai regionális gazdasági integrációs törekvésekkel, különösen az Afrikai Unióval.
5.	A világgazdasági rendszer születése TE: A hallgatók megismerik a világgazdasági rendszer születésének részleteit.
6.	A magyar gazdaság helye a világgazdasági rendszerben TE: A hallgatók megismerik a magyar gazdaság helyzetét a világgazdasági rendszerben.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi marketing				Kódja:	GT_ANGLO31-17
		angolul:		International Marketing					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		K		magyar	
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	5				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Kiss Marietta		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek a nemzetközi üzleti lehetőségek felismerésének, a marketing döntések nemzetközi piaci környezetben való megalapozásának, előkészítésének és eredményes végrehajtásának kérdésköreibe. Az alapvető elméleti ismeretek gyakorlati elmélyülését esettanulmányok megoldása is segíti.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás: - Rendelkezik a nemzetközimarketing-tudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek ismeretével. - Ismeri a csoportmunkában való együttműködés szabályait és etikai normáit. - Ismeri a nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó marketing szakterület alapjait. - Birtokában van a nemzetközimarketing-tudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén.									
Képesség: - A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez a nemzetközi marketing területén, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin - és részben ismeretlen - nemzetközi környezetben is. - A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja a nemzetközi marketing szakterület jellemző online és nyomtatott szakirodalmát. - Csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. - Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett marketingmunka végzésének sajátosságaival.									
Attitűd: - Csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra a nemzetközi marketing területén, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. - Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére. - Kritikusan viszonyul saját, illetve a társai tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására.									
Autonómia és felelősség: - Önállóan szervezi meg a nemzetközi marketingfolyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet nemzetközi marketingtevékenységet érintő változásait.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A nemzetközi marketing fogalma, koncepciói; A külső piacra lépés motivátorai és akadályai; Nemzetközi piackutatás; Makro- és mikrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben.									

Nemzetközi piacszegmentáció és célpiacképzés; A külpiacra lépés formái; Nemzetközi termék-, promóciós, ár- és disztribúciós politika.											
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadások (az előadás diáit a hallgatók tanulás céljából megkapják), tantermi vita, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező irodalomból, órai és/vagy otthoni csoportfeladatok (esettanulmányok).											
Értékelés A félév során a hallgatók 5-6 fős kis csoportokban dolgoznak, a kiadott feladatokat órán és/vagy otthon együtt oldják meg. A csoportfeladatok végzésétől való távolmaradás az aláírás megtagadásával jár. A csoportmunkában való részvétel nem pótolható, nem helyettesíthető mással. A hallgatók fejenként maximum 2 kiselőadást vállalhatnak valamilyen nemzetközi marketing témából, melyért darabonként maximum 5 százalékpontot kaphatnak. A zárthelyi dolgozat javítására egyszer van lehetőség. A félév végi jegy a következőképpen áll össze: Zárthelyi dolgozat: 100% Érdemjegyek: <table><tr><td>0–50%</td><td>elégtelen (1)</td></tr><tr><td>51–62%</td><td>elégséges (2)</td></tr><tr><td>63–74%</td><td>közepes (3)</td></tr><tr><td>75–86%</td><td>jó (4)</td></tr><tr><td>87–100%</td><td>jeles (5)</td></tr></table>		0–50%	elégtelen (1)	51–62%	elégséges (2)	63–74%	közepes (3)	75–86%	jó (4)	87–100%	jeles (5)
0–50%	elégtelen (1)										
51–62%	elégséges (2)										
63–74%	közepes (3)										
75–86%	jó (4)										
87–100%	jeles (5)										
Kötelező szakirodalom: DELI ZSUZSA (2005): Nemzetközi marketing. Műegyetemi Kiadó, Budapest											
Ajánlott szakirodalom: ALBAUM, GERALD–DUERR, EDWIN (2008): International Marketing and Export Management. Prentice Hall, 6th Edition BRADLEY, FRANK (1991): International Marketing Strategy. Prentice Hall, New York CATEORA, PHILIP R.–GILLY, MARY C.–GRAHAM, JOHN L. (2009): International Marketing. McGraw-Hill, 14th Edition DANKÓ LÁSZLÓ (1998): Nemzetközi marketing. Pro Marketing Egyesület, Miskolc ESZES ZOLTÁN–SZABÓNÉ STREIT MÁRIA–SZÁNTÓ SZILVIA–VERES ZOLTÁN (szerk.) (2001): Globális Marketing. Műszaki Könyvkiadó, Budapest KEEGAN, WARREN J.–GREEN, MARK C. (2013): Global Marketing: Global Edition. Prentice Hall, 7th Edition MALOTA ERZSÉBET–KELEMEN KATALIN (szerk.) (2011): Nemzetközi marketing a hazai gyakorlatban. Pearson Custom Publishing, Budapest REKETTYE GÁBOR–FOJTIK JÁNOS (2009): Nemzetközi marketing. Dialóg Campus Kiadó, Budapest TÓTH TAMÁS (2009): Nemzetközi marketing. Akadémiai Kiadó, Budapest TÖRZSÖK ÉVA (szerk.) (1995): Nemzetközi marketing. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest											

Heti bontott tematika	
	Bevezetés, követelmények ismertetése. A nemzetközi marketing fogalma, koncepciói TE* A hallgatók megismerik a nemzetközi marketing definícióját, fokozatait, koncepcióinak hagyományos és újszerű csoportosítását, a sztenderdizálás és adaptáció kérdéseit, az önreferencia-kritériumot és a nemzetközi marketingtevékenység folyamatát.
	A külföldre lépés motivátorai és akadályai. Nemzetközi piacutatás TE A hallgatók betekintést nyernek a külföldre lépés reaktív és proaktív motivátoraiba, valamint akadályaiiba. Megismerik a nemzetközi piacutatás fogalmát, sajátosságait, folyamatát, beleértve a nemzetközi környezetben használható piacutatási módszereket, azok specifikumait.
	Makrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben TE A hallgatók részletesen megismerkednek a makrokörnyezet kulturális elemével mint a nemzetközi marketing hangsúlyos részével, bemutatásra kerül számos kultúramodell, illetve az idegen kultúrához való alkalmazkodás kérdésköre. Megismerik a makrokörnyezet további elemeit: a gazdasági, a politikai (beleértve a politikai kockázatokat), a jogi (beleértve a főbb jogrendszerek eltéréseit), a földrajzi és a technológiai környezetet. Végül tárgyalásra kerül az üzleti távolság fogalma.
	Mikrokörnyezet-elemzés a nemzetközi marketingben TE A hallgatók megismerik a nemzetközi marketingtevékenység megalapozásához szükséges mikrokörnyezet-elemzés részeit: bemutatásra kerülnek a fogyasztói magatartás, a versenytársak elemzésének, valamint a beszállítók és egyéb partnerintézmények nemzetközi vonatkozásai.
	Nemzetközi piacszegeztetés és célpiacképzés TE A hallgatók megismerik a nemzetközi piacszegeztetés fogalmát és lépéseit, a nemzetközi célpiacképzés fogalmát és stratégiáit.
	A külföldre lépés formái TE A hallgatók tisztában lesznek a külföldre lépés formáját meghatározó tényezőkkel, a külföldre lépés formáinak különböző csoportosításával, a lehetséges külföldre lépési formák (direkt és indirekt export, licenc-értékesítés, franchise, szerződéses termeltetés, közös vállalkozás, közvetlen külföldi tőkebefektetés) jellemzőivel, előnyeivel és hátrányaival.
	Nemzetközi termékpolitika TE A hallgatók megismerik a sztenderdizálás és adaptálás termékpolitikai kérdéseit, a nemzetközi termékpolitikai stratégiákat, beleértve az új termék fejlesztésének stratégiáját is. Betekintést nyernek a nemzetközi termékszerkezet tervezésének kérdéseibe, valamint egyéb termékpolitikai döntésekbe (nemzetközi termékvonat és időzítés, nemzetközi minőségpolitika, nemzetközi márkapolitika, nemzetközi csomagolás és címkézés – beleértve az országeredet-hatást, nemzetközi fogyasztói kiszolgálás).
	Nemzetközi promóciós politika TE A hallgatók megismerik a nemzetközi promóciós politika lehetséges céljait, elemeit (nemzetközi reklám, vásárlásösztönzés, PR, személyes eladás), illetve stratégiáját.
	Nemzetközi árpolitika TE A hallgatók ismerik a nemzetközi árpolitikai célokat, a nemzetközi ármeghatározás módszereit, az alkalmazható árkedvezményeket, felárat, a globális és lokális árak kérdéskörét, valamint a fizetési eszközöket és módokat.
	Nemzetközi disztribúciós politika TE A hallgatók megismerik a disztribúciós csatorna lehetséges típusait a külföldre lépési módozattól függően, a disztribúciós csatorna struktúrájának kérdéseit, tervezési szempontjait, a fuvarozási formákat, a fuvarozási költségek és kockázatok megosztásának lehetséges módjait, a raktározás kérdéseit, illetve a nemzetközi disztribúciós stratégiák típusait.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti tervezés				Kódja:	GT_ANG501-17
		angolul:		Business planning					
Nemzetközi gazdálkodás BSc levelező tagozat									
Felelős oktatási egység:				DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet Üzemtani és Vállalati Tervezés Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	G	4	magyar	
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	10				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Szöllösi László		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Vida Viktória Dr. Kovács Krisztián		beosztása	adjunktus adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók a félév során megismerjék és elsajátítsák az üzleti tervezés lényegét, szükségességét, információszükségletét, szerepét a vállalkozások működésében, illetve gyakorlatorientáltan a tervezői munka részleteit. Ezen túl a hallgatók az oktató iránymutatásai alapján team munkában (3-4 fő) készítik el egy induló vállalkozás üzleti tervét. A kurzus további célja, hogy szintetizálja és a hallgatók összefüggéseiben átlássák és alkalmazni tudják a kurzust megelőzően lehallgatott és elsajátított kurzusok (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, marketing, vállalati gazdaságtan) ismereteit.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás: A végzett hallgató képes a vállalkozások üzleti tervének elkészítéséhez szükséges adatok valósághű előállítására, hasznosítására, stratégiai és taktikai szintű döntések meghozatalára, korszerű tervezési, gazdálkodási eljárások és módszerek alkalmazására, a vállalkozások fejlesztési céljainak megvalósítását szolgáló helyzettüzelésre és javaslatételre. Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, vállalati szintű összefüggéseinek szintetizált ismeretével, a releváns gazdasági funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Elsajátította a vállalkozások üzleti tervezésének alapvető elméleteit, jellemzőit és módszertanát, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési és tervezési módszereknek. Ismeri a teamben, munkaszervezetben való együttműködés szabályait és etikai normáit. Összefüggéseiben átlátja és érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit. Tisztában van a vállalkozások létrehozására, tőkestruktúrájuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel. Rendelkezik a vállalkozások indításának előkészítésére és indítására vonatkozó ismeretekkel. Elsajátította a gazdálkodáshoz kapcsolódó reál- és pénzügyi folyamatok tervezésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.									
Képesség: A végzett hallgató képes gazdasági tevékenységet, projektet tervezni és elemezni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemmez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít és döntéseket hoz vállalati szinten. Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt.									
Attitűd: A végzett hallgató a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.									
Autonómia és felelősség: A végzett hallgató általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.									

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Követelményrendszer ismertetése;
- Alapfogalmak;
- Üzleti terv felépítése;
- Azonosító adatok;
- Vezetői összefoglaló;
- A vállalkozás bemutatása;
- Iparági elemzés;
- Termék, szolgáltatás bemutatása;
- Működési (termelési, szolgáltatási) terv;
- Marketing terv;
- Vezetőség, szervezeti felépítés;
- Struktúra és tőkésítés;
- Pénzügyi terv;
- Kockázatbecslés;
- Főbb szakaszok ütemezése;
- Üzleti terv leadása; Zárthelyi dolgozat;

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók 3-4 fős csapatokban az adott szakhoz kapcsolódó üzleti tervet készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában. Követelmény egy, az oktató útmutatásai szerint elkészítendő üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása. Az üzleti terv legfőbb tartalmi és formai követelményei a tantárgyi programhoz csatolt mellékletben találhatók, amely kiegészül az oktató gyakorlatokon elhangzott előírásaival. A leadási határidő: A dolgozat leadása elektronikusan, a e-mail címre történő elküldéssel teljesíthető.

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek nem megfelelő elkészítése, valamint a határidő be nem tartása a dolgozat visszautasítását vonja maga után. Azonnali aláírás megtagadást von maga után, ha a beadott üzleti terv nem a hallgató(k) saját munkájának eredménye, azaz a karon vagy más intézményben korábban benyújtott dolgozattal azonos, vagy részben azonos dolgozatot nyújt(anak) be.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témakörökből kerülnek megfogalmazásra, igaz-hamis kérdések, rövid definíciójellegű kérdések, kifejtő kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegybe beleszámít egyrészt az előírások alapján elkészített és határidőre beadott üzleti terv (házi dolgozat) eredménye (max. 25 pont), másrészt a szorgalmi időszak végén megírt zárthelyi dolgozat eredménye (max. 65 pont). Az üzleti terv eredményét annak szakmai minősége, a szöveges részek szakszerűsége, valamint az abban szereplő adatok számszaki pontossága határozza meg. A zárthelyi dolgozat egyszer pótolható, amelynek időpontja a szorgalmi időszak végén kerül meghatározásra. A félév akkor tekinthető sikeresnek, ha mind a beadott üzleti terv, mind a zárthelyi dolgozat sikeresnek ítéltető (külön-külön 50% feletti teljesítmény).

Ponthatárok:	0-45	(1)
	46-57	(2)
	58-68	(3)
	69-79	(4)
	80-90	(5)

Kötelező szakirodalom:

- A félév során elhangzott és kiadott anyagok;
- Szöllősi L. – Szűcs I.: Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015.
- Nábrádi A. – Pupos T. (Szerk.): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2010.

Ajánlott szakirodalom:

- Nagy L. – Szűcs I. (Szerk.): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata. Campus Kiadó, Debrecen, 2004.
- Nábrádi A. – Nagy A. (Szerk.): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007.
- Bálint J. – Ferenczi T. – Szűcs I. (Szerk.): Üzleti tervezés, HEFOP BSc elektronikus tananyag, DE AMTC AVK, 2006.
- Eric S. Siegel – Brian R. Ford – Jay M. Bontsein: Üzleti terv kalauz. CONEX Kft, Budapest, 1996.
- Kresalek P.: Tervezés a vállalkozások gyakorlatában. Perfekt Rt. Budapest, 2003.

Részletes tematika	
5+10 óra	Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak; Üzleti terv felépítése; TE*: Ismeri a tervezéssel kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző terveket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket, az üzleti tervek készítésének alapvető céljait, célrendszerét, a tervezés főbb folyamatait, a szükséges információkat és azok forrásait, képes üzleti koncepciókat megfogalmazni és ismeri az üzleti tervek főbb tartalmát, felépítését.
	Azonosító adatok; Vezetői összefoglaló; A vállalkozás bemutatása; A stratégiai tervezés alapvető összefüggései; TE: Ismeri a vezetői összefoglaló készítésének alapvető szakmai és tartalmi elemeit. Ismeri a stratégiai tervezés alapvető módszertani és szakmai kérdéseit, képes hosszú vállalati távú víziót, missziót és stratégiai célokat megfogalmazni és ezekhez középtávú célokat, akciókat rendelni. Ismeri egy már működő, vagy induló vállalkozás tényszerű bemutatásának tartalmi és szakmai elemeit.
	Iparági elemzés; TE: Ismeri az ágazati / iparági elemzés legfőbb szakmai és módszertani kérdéseit, képes szekunder adatokat összegyűjteni és azok alapján bemutatni egy iparágat, amelyből kiindulva megállapításokat és következtetéseket tesz a tervezett vállalkozás iparágon belüli helyzetére vonatkozóan.
	Termék, szolgáltatás bemutatása; TE: Ismeri az üzleti koncepció tárgyát képező termék / szolgáltatás és ehhez kapcsolódó piaci igény bemutatásához szükséges szakmai kérdéseket. Képes ezekhez kapcsolódó adatokat gyűjteni és feldolgozni.
	Működési (termelési, szolgáltatási) terv; TE: Ismeri a működési tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket. Képes összeállítani és szakmailag átlátni egy adott termelő / szolgáltató / kereskedelmi tevékenység reálfolyamatait. Képes beazonosítani és számszakilag meghatározni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges erőforrásokat (befektetett- és forgóeszközök) és azok mennyiségét.
	Marketing terv; TE: Ismeri a marketing tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket és annak során alkalmazandó módszereket (PEST, SWOT, Porter-féle öttényezős modell). Ez alapján képes önálló adatgyűjtésre és marketing helyzetkép összeállítására. Képes marketing célkitűzések megfogalmazására és ehhez kapcsolódóan a marketing stratégia kidolgozására. Ismeri a piacszegmentálás, a célpiac meghatározás, a célpiaci marketingstratégiák, az árképzés és az eladásösztönzés, valamint a marketing költségvetés összeállításának alapvető szakmai kérdéseit és összefüggéseit.
	Vezetőség, szervezeti felépítés; Struktúra és tőkésítés; TE: Képes a működési tervben levezetett humánerőforrás igény kielégítéséhez / biztosításához kapcsolódó humánerőforrás politika és stratégia kidolgozására és bemutatására. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Képes döntéseket hozni a külső források bevonását illetően, ismeri azok előnyeit és hátrányait. Be tudja mutatni számszakilag egy finanszírozási döntés pénzügyi hatásait, le tudja vezetni azok jövőbeli pénzáramait.
	Pénzügyi terv; TE: Ismeri a vállalkozási tevékenység pénzügyi folyamatainak bemutatására szolgáló kimutatásokat, az azok elkészítéséhez szükséges adatokat, módszereket és a reálfolyamatokkal való összefüggéseket. Képes összeállítani a vállalkozás árbevételi tervét, különböző bontású költségtervét, eredménytervét. Képes ezek szakmai értékelésére, elemzésére. Ismeri a mérlegterv összeállításának szakmai és módszertani összefüggéseit. Képes a pénzforgalmi terv összeállítására és szakmai értékelésére. Ismeri a pénzügyi terv adatainak elemzéséhez használt módszereket és mutatókat: fedezeti pont elemzés, beruházás-gazdaságossági elemzés (nettó jelenérték, belső megtérülési ráta, jövedelmezőségi index, diszkontált megtérülési idő), pénzügyi mutatószámok (vagyon-, pénzügyi- és jövedelmezőségi mutatók). Képes az elemzések alapján döntést előkészíteni és döntést hozni egy üzleti ötlet megvalósíthatóságát illetően.
	Kockázatbecslés; Főbb szakaszok ütemezése;

	TE: Ismeri a gazdálkodási tevékenység során felmerülő kockázatok formáit, típusait, azok hatásainak kivédésére vagy csökkentésére alkalmazható általános eszközöket, módszereket. Ismeri a kockázatok számszaki kimutatására és elemzésére használható módszerek közül az érzékenységvizsgálatokat. Képes elvégezni a teljes üzleti terv reál- és pénzügyi folyamatainak kritikus-érték és szcenárió-elemzését. Képes összefüggéseiben átlátni és időben ütemezni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges feladatokat.
--	--

*TE tanulási eredmények

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményei

Az üzleti terv előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok
2. Vezetői összefoglaló
3. A vállalkozás bemutatása
4. Iparági elemzés
5. A termék, szolgáltatás bemutatása
6. Működési (termelési / szolgáltatási) terv
7. Marketing terv
8. Vezetőség, szervezeti felépítés
9. Struktúra és tőkésítés
10. Pénzügyi terv
11. Kockázatbecslés
12. Főbb szakaszok ütemezése

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet a témának megfelelő részletezettséggel kerüljön kidolgozásra. Az üzleti terv hiányos tartalommal (hiányzó fejezet) történő leadása a dolgozat visszautasítását vonja maga után.

Az üzleti terv formai követelményei:

- Terjedelem: legalább 35 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1 (szimpla) sortáv, margó: alul-felül 2,5 cm, jobboldalon 2 cm, baloldalon 3 cm;
- Oldalszámozás a lap alján, középen;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
- A dolgozat leadása elektronikusan, a gyakorlatvezető e-mail címére történő elküldéssel teljesíthető, amely magában foglal két file-t:
 - 1) Az üzleti terv 1 db Word dokumentumban (*.doc);
 - 2) Az üzleti tervben bemutatott számadatokat és háttérszámításokat tartalmazó 1 db Excel dokumentum (*.xls);

A tantárgy neve:		magyarul:		Kockázatkezelés		Kódja:	GT_ANG502-17	
		angolul:		Risk Assessment				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Tarnóczy Tibor		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- megismerkedjenek a kockázat fogalmával, értelmezésével, - a vállalati kockázatmenedzsment és a kockázatmérés alapvető kérdéseivel, - megismerjék a pénzügyi kockázatokat és pénzügyi kockázatok csökkentési lehetőségeit, - képessé váljanak a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). - Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.								
Attitűd:								
- A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Az elemzéseseiért, következtetéseseiért és döntéseieiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjen megismerkedjenek a kockázat fogalmával, értelmezésével, a vállalati kockázatmenedzsment és a kockázatmérés alapvető kérdéseivel, megismerje a pénzügyi kockázatokat és pénzügyi kockázatok csökkentési lehetőségeit, képessé váljon a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására.
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Az előadások keretében a hallgatók a kockázat, a kockázatmérés, a vállalati kockázatkezelés és kockázatmenedzsment alapvető kérdéseivel ismerkednek meg, a gyakorlatokon pedig a kockázat mérésének és kezelésének különböző módszereit sajátítják el. A gyakorlat alapvetően a Microsoft Excel lehetőségeire épít a feladatmegoldások során.
Értékelés A hallgatók vizsgája 2 részből áll: elméleti rész, aminek a számonkérése a Moodle képzési rendszerben történik, és amely a félévvégi osztályzat 1/3-át adja; gyakorlati rész, amely a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok önálló megoldását jelenti, a félévvégi osztályzat 2/3-át adja.
Kötelező szakirodalom: Farkas Sz. – Szabó J.: A vállalati kockázatkezelés kézikönyve. Nordex Kft. Dialog Campus Kiadó, 2012. Brealey, R.A.-Myers, S.C.: Modern vállalati pénzügyek. Panem Kft., Budapest, 2005. Farkas Sz. – Ivanyos J. – Szabó J. : Kockázatkezelés és biztosítás. Budapest – Győr, 2015 [http://dr.farkasszilveszter.hu/letoltes/706/]
Ajánlott szakirodalom: Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, Budapest, 2011. Damodaran, A.: A Befektetések értékelése, Panem Könyvkiadó, 2006 Hull, J. C.: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek, Panem-Prentice Hall, 1999. Jorion, P.: A kockázttalított érték, Panem Kft., 1999 Marcus, A. J. – Bodie, Z. – Kane A.: Befektetések. Aula Kiadó, 2006 Bacon, C. R.: Practical portfolio performance: measurement and attribution. John Wiley & Sons Ltd., 2008. Merna, T - Al-Thani, F.: Corporate Risk Management. John Wiley & Sons Ltd, 2008. Mun, J.: Modeling Risk: Applying Monte Carlo Simulation, Real Options Analysis, Forecasting, and Optimization Techniques. John Wiley & Sons, Inc., 2006.

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
	A kockázat fogalma. Kockázat és bizonytalanság. A gazdasági kockázat. A kockázat alapvető mérőszámainak számítása és értelmezése.
	A hallgató megismeri a kockázat és a gazdasági fogalmát, és képes lesz kockázat alapvető mérőszámainak számítására és értelmezésére.
	A valószínűséggel kapcsolatos számítások az MS Excelben.
	A hallgató képes lesz a valószínűséggel kapcsolatos számítások elvégzésére az MS Excelben.
	A vállalati kockázatmenedzsment alapjai. A vállalati kockázatmenedzsment folyamata. A bizonytalanság figyelembe vétele kockázati számításokban.
	A hallgató képes lesz a bizonytalanság figyelembe vételére a kockázati számításokban.
	A kockázatotott érték számítása.
	A hallgató képes lesz A kockázatotott érték számítására és használatára.
	Kockázatelemzés. A kockázatszámításhoz kapcsolódó ábrázolási lehetőségek.
	A hallgató képes lesz kockázatelemzéshez kapcsolódó ábrák elkészítésére MS Excelben.
	Kockázatelemzési számítások (szcenárió-elemzés, célérték-keresés) MS Excelben.
	A hallgató képes lesz kockázatelemzési számítások elvégzésére MS Excelben.
	A pénzügyi kockázatok és menedzselésük. Értékpapír- és hitelkockázatok. Kockázatelemzési számítások (szimuláció) MS Excelben.
	A hallgató képes lesz kockázatelemzési számítások elvégzésére MS Excelben.
	A hitelkockázat mérése.
	A hallgató képes lesz a hitelkockázathoz kapcsolódó feladatok megoldására.
	A portfólió menedzsment alapjai. Az értékpapír-kockázathoz kapcsolódó feladatok megoldása.
	A hallgató képes lesz az értékpapír-kockázathoz kapcsolódó feladatok megoldására.
	Portfólió optimalizálás MS Excelben I.
	A hallgató képes lesz portfólió optimalizálásra az MS Excelben.
	A származékos ügyletek jellemzői. A pénzügyi kockázatok csökkentése származékos ügyletekkel. Portfólió optimalizálás MS Excelben I.
	A hallgató képes lesz portfólió optimalizálásra az MS Excelben.
	Származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldása MS Excelben.
	A hallgató képes lesz származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.
	Az árfolyamkockázat és kezelésének lehetőségei a vállalati gazdálkodásban. Származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldása MS Excelben.
	A hallgató képes lesz származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.

	Árfolyamkockázattal kapcsolatos feladatok megoldása az MS Excelben.
	A hallgató képes lesz árfolyamkockázattal kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.

A tantárgy neve:		magyarul:	Az Európai Unió közösségi politikái				Kódja:	GT_ANG1503-17
		angolul:	Policies of the European Union					
Nemzetközi gazdálkodás alapképzési szak								
Felelős oktatási egység:			Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			specializáció választás				Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Tóké Tibor			beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:	Szentésiné Dr. Siger Fruzsina			beosztása	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók A kurzus célja, hogy áttekintést adjon az Európai Unió közös politikáiról, a közös politikák céljáról, tartalmáról, hatásköréről, különös tekintettel a gazdaságpolitikákra. A hallgatók betekintést nyernek az egyes szakpolitikákat jellemző döntési mechanizmusokba, a végrehajtás módjaiba.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul <i>Tudás:</i> - Ismeri és érti az uniós gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban. <i>Képesség:</i> - Követi és értelmezi a világgazdasági, uniós üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során. <i>Attitűd:</i> - Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni. - Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. <i>Autonómia és felelősség:</i> - Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Az elemzése, következtetése, döntése, felelősséget vállal. - Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. - A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. - Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei 1. Bevezetés: politikaalkotás az EU-ban , az EU költségvetése, a politikák finanszírozása 2. Bel- és igazságügyek 3. Regionális politika 4. Belső piac 5. Versenypolitika 6. Gazdasági és monetáris együttműködés 7. Közös kereskedelempolitika – külgazdasági kapcsolatrendszer 8. Bővítési politika 9. Közös kül- és biztonságpolitika, 10. Fejlesztési együttműködés – nemzetközi fejlesztéspolitika								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- Tantermi előadás a hallgatók aktív részvételével.

Értékelés

- A félév írásbeli vizsgadolgozattal zárul.
- A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2011, kijelölt részek

Ajánlott szakirodalom:

Ódor Bálint – Horváth Zoltán: Az Európai Unió szerződéses reformja - Az Unió Lisszabon után, HVG-ORAC Kiadó, 2010

Az EU hivatalos honlapja: Az Európai Unió szakpolitikai területei. http://europa.eu/european-union/topics_hu

Heti bontott tematika	
1.	Politikaalkotás az EU-ban, az EU költségvetése, a politikák finanszírozása TE: A hallgató megismeri az uniós politikaalkotás alapvető ismérveit, az EU költségvetésének főbb számain és szerkezetét.
2.	Bel- és igazságügyek, regionális politika TE: A hallgató megismeri az uniós bel- és igazságügyi politika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. A hallgató megismeri az uniós regionális politika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe.
3.	Belső piac, versenypolitika TE: A hallgató megismeri az egységes belső piac szabályozásának részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. A hallgató megismeri az versenypolitika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe.
4.	Gazdasági és monetáris együttműködés TE: TE: A hallgató megismeri a gazdasági és monetáris unió részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe.
5.	Közös kereskedelempolitika – külgazdasági kapcsolatrendszer, bővítési politika TE: A hallgató megismeri a közös kereskedelempolitika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. A hallgató megismeri az bővítési politika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe.
6.	Közös kül- és biztonságpolitika, fejlesztési együttműködés – nemzetközi fejlesztéspolitika TE: A hallgató megismeri a közös kül- és biztonságpolitika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe. A hallgató megismeri az uniós fejlesztéspolitika részleteit, és konkrét eseteken keresztül betekintést nyer a működésébe.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Vámismeret				Kódja:	GT_ANGL504-17
		angolul:	Customs duties					
Felelős oktatási egység:			GTK – Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	3	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Csapóné Dr. Riskó Tünde		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	dr. Szabó János József		beosztása	óraadó
A kurzus célja: A világgereskedelem dinamikusan növekszik, a globalizáció, a szabad kereskedelem hatására az árumozgások felgyorsultak. Hazánk EU csatlakozása óta egy vámunió tagja, amely az egész világra kiterjedő szabadkereskedelmi megállapodásokkal rendelkezik. Az export és import forgalom szabályozása EU Tanácsi és Bizottsági szinten valósul meg, a tagállamoknak csak szűk körben van lehetőségük szabályozásra. E szabályozási szint előnye, hogy az összes tagállamban azonos szabályok vonatkoznak a területre, gyakorlatilag – néhány kivételtől eltekintve – bárhol kezdeményezhető (vám)eljárás. A magas adóterhelésű termékek (jövedéki termékek) „érzékeny” árukörnek minősülnek, rájuk Uniós szinten irányelv vonatkozik, amely a szabályozás keretei adja meg, a tagállamok e keretek között önállóan alkotják szabályozásaikat. E speciális termékkörre vonatkozó szabályok is speciálisak. E kurzus betekintést nyújt e szabályozások rejtelmeibe.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Ismeri a vámeljárási szabályozást, az Európai Unió és Magyarország tekintetében. Képes eligazodni a területre vonatkozó szabályozásban. Ismeri a témával kapcsolatos aktuális szabályozást és rendeleteket, mind az Európai Unió mind Magyarország szintjén.								
Képesség: Képes felismerni a gazdasági, marketing és kereskedelmi problémákat, megoldásukat megtervezi, megvalósítja.								
Attitűd: Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Általános rendelkezések; Az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedések; Vámtartozás és biztosítékok; Az Unió vámterületére szállított áruk; A vámjogi státusra vonatkozó általános szabályok; Az áruk vámeljárási alá vonására vonatkozó általános szabályok; Az áruk ellenőrzésére vonatkozó általános szabályok; Az áruk átengedésére és az azokról történő rendelkezésre vonatkozó általános szabályok; Szabad forgalomba bocsátás; Behozatali vám-mentesség; Különleges eljárások; Az Unió vámterületéről kiszállított áruk; Elektronikus rendszerek, egyszerűsítések.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A hallgatók számára az előadások tömbösítve kerülnek megtartásra. A hallgatók az előadáson készített jegyzetük, a kiadott szakirodalmak, illetve az előadásokon kiadott anyagok segítségével készülhetnek fel a vizsgára.								

Értékelés

Félévközi és vizsgakövetelmények: A félév során 2 eredményes (legalább megfelelt) zárthelyi dolgozat a követelmény. Jegymegajánlás a zárthelyik alapján. A vizsgák írásbeliek.

Értékelés: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5).

A kurzussal és a követelmények teljesítésével kapcsolatos kérdésekben a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata, illetve a Gazdaságtudományi Kar kiegészítései, valamint a Debreceni Egyetem Etikai Kódexe az irányadók.

Kötelező szakirodalom:

Az Európai Parlament és a Tanács **952/2013/EU** rendelete.

A Bizottság (EU) **2015/2446** felhatalmazáson alapuló rendelete a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről.

A Bizottság (EU) **2015/2447** végrehajtási rendelete az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról. 2913/92/EGK rendelet (Közösségi vámkódex) és a végrehajtásáról szóló 2454/93/EGK rendelet

2658/87/EGK rendelet a Közösségi Vámtarifáról, 15/2004. (IV.5.) PM rendelet

2003. évi CXXVII. törvény a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól

Heti bontott tematika	
1. alkalom	Általános rendelkezések
	Az áruforgalomra vonatkozó behozatali és kiviteli vám intézkedések
	Az áruforgalomra vonatkozó más intézkedések
	Vámtartozás és biztosítékok
	Az Unió vámterületére beszállított áruk
	A vámjogi státusra vonatkozó általános szabályok
	Az áruk vámeljárási alá vonására vonatkozó általános szabályok
	TE: Az évközi munka rendszerező értékelése
2. alkalom	Az áruk ellenőrzésére vonatkozó általános szabályok
	Az áruk átengedésére és az azokról történő rendelkezésre vonatkozó általános szabályok
	Szabad forgalomba bocsátás
	Behozatalivám-mentesség
	Különleges eljárások
	Az Unió vámterületéről kiszállított áruk
	Elektronikus rendszerek, egyszerűsítések
	TE: Az évközi munka rendszerező értékelése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Pályázatírás		Kódja:	GT_ANG1505-17	
		angolul:		Project Writing				
Felelős oktatási egység:				DE GTK VGNKI				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		GY	4	magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	15			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Tóth Eszter		beosztása:	ügyvivő-szakértő
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása	-
A kurzus célja,								
a hallgatók megismertetése a pályázatírás fogalmi keretével, alapszabályaival, módszertanával, valamint az uniós pályázati lehetőségek jellemzőivel. A félév végére a hallgatók megismerik egy általános pályázati csomaghoz tartozó dokumentumok tartalmát és projektmunka keretén belül az önálló pályázatírás gyakorlati oldalába is bevonódnak.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Tudás:

- Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit.
- Ismeri és érti a nemzetközi szállítmányozás, a nemzetközi pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.
- Ismeri és érti a gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok, a külgazdasági politika alapvető funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.
- Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközökkel.
- Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.

Képesség:

- Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz.
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.
- A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja. Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel).
- Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.

Attitűd:

- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben.
- Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.

Autonómia és felelősség:

- Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.
- Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.
- A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi.
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.
- Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus során a hallgatók megismerik a pályázatírás főbb fogalmi definícióit, módszertanát valamint az uniós pályázati lehetőségek kereteit. A félév végére a hallgatók tisztában vannak egy általános pályázati csomaghoz tartozó dokumentumok elvárásaival, annak tartalmával. Projektmunka keretén belül az önálló pályázatírás gyakorlati feladatban is részt vesznek. A pályázatok által nyújtott lehetőségekről, annak szerepéről és azok korlátairól való közös gondolkodást gyakorlati vállalati példák is segítik.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A tárgy előadás keretében kerül oktatásra, amely alapvetően frontális módszerekkel dolgozik. A levelezős hallgatóknak az előadás alatt ismertetett pályázati dokumentumokat egy szabadon választott fiktív projektötletéhez kapcsolódóan otthoni munka során kell kidolgozniuk, igény szerint konzultálva az oktatóval.

Értékelés

A számonkérés szóbeli vizsga keretében történik, amikor a hallgató tárgyi ismereteit a kidolgozott projekt munka szóbeli ismertetése keretében ellenőrzi az oktató. A vizsga során így sor kerül egyrészt az elméleti tudás ellenőrzésére, valamint annak felmérésére, hogy ezt a gyakorlatba mennyire képes átültetni a hallgató.

Kötelező szakirodalom:

Előadás és szeminárium kiadott anyaga

Halmosi Péter (2008): Közpénzügyek az Európai Unióban. JatePress, Szeged. 87-92.

Imreh Szabolcs (2008): Uniós projektek menedzselése. JatePress, Szeged.

MKI (2007): Bevezetés az EU Támogatási rendszerébe, II. Projektciklus-menedzsment

Ajánlott szakirodalom:

-

Heti bontott tematika	
1.	Bevezető előadás: A pályázatírás kerete; Tematika, követelmények;
	Ismerkedés a pályázatírás alapfogalmaival; dokumentáció, hibák, stb.
	Minta-adatlap áttekintése
	Programozás (PCM, SWOT, Stakeholder elemzés, cél és probléma)
2.	Programozás (Logframe, SMART indikátorok)
	Az Unió támogatáspolitikája, magyarországi pályázati programok, pályázatkeresés, honlapok
	A projekt ütemezése, HR terv, projektmenedzsment, megvalósítás
	Kommunikáció, PR, Disszemináció
3.	Közbeszerzés
	Horizontális tényezők, Esélyegyenlőség, Kockázat
	Minta-adatlap áttekintése
	Monitoring, ellenőrzés, értékelés;
	Önéletrajz mint pályázat

Tanulási eredmények: A kurzus végére a hallgatók képesek lesznek egy pályázati kiírást értelmezni, megértik és átlátják a pályázati rendszer működési elveit és ismerik annak főbb elvárásait.

A tantárgy neve:		magyarul:		Speciális területek az EU-ban és Európában			Kódja:	GT_ANGL609-17
		angolul:		Special territories in the EU and Europe				
Nemzetközi gazdálkodás alapképzési szak								
Felelős oktatási egység:				Világ gazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				specializáció választás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Szentesiné Dr. Sigér Fruzsina		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Szentesiné Dr. Sigér Fruzsina		beosztása:	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja bemutatni az Európai Unión belüli kivételnek számító földrajzi területeket, melyekre nem érvényesek a szerződések bizonyos passzusai. A kurzus bemutatja az EU-hoz tartozó tengerentúli országokat és területeket, a távoli régiókat, az eme kategóriákba nem sorolható területeket, valamint a miniállamokat Európában, különös tekintettel a gazdasági szempontokra.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Ismeri és érti az uniós gazdaságpolitika, a külkereskedelmi folyamatok funkcióit, determinációit és céljait. A hatékony munkavégzéshez szükséges ismeretekkel rendelkezik az Európai Unió működésével kapcsolatban.								
- Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.								
Képesség:								
- Követi és értelmezi a világ gazdasági, uniós üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során.								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
- Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.								
- Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Az elemzése, következtetése, döntése, felelősséget vállal.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
- A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi.								
- Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
1. Tengerentúli országok és területek (OCT)								
2. Távoli régiók (OR)								
3. Egyéb speciális jogállású területek Európában								
4. Miniállamok Európában								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- Tantermi előadás a hallgatók aktív részvételével.

Értékelés

- A félév írásbeli vizsgadolgozattal zárul.
- A végső értékelés a következő: 0-57% elégtelen (1), 58-68% elégséges (2), 69-78% közepes (3), 79-89% jó (4), 90-100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

1. Murray, Fiona (2012): The European Union and member state territories: A new legal framework under the EU treaties, Springer kiadó, kijelölt részek
2. Tengerentúli országok és területek az EU hivatalos honlapján:
http://ec.europa.eu/europeaid/regions/octs_en
https://eeas.europa.eu/diplomatic-network/overseas-countries-and-territories-octs_en
3. Távoli régiók az EU hivatalos honlapján:
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/themes/outermost-regions/
4. ZÖLD KÖNYV Az Európai Unió, valamint a tengerentúli országok és területek közötti jövőbeni kapcsolatokról . SEC(2008) 2067
5. Musto, Stefan A. (1981): The Canary Islands and the EC - Options for Integration. Journal of Common Market Studies, Vol. 20. No. 2. pp. 115-138.
6. Armstrong, Harvey and Read, Robert (1995): Western European micro-states and EU autonomous regions: The advantages of size and sovereignty. World Development, Volume 23, Issue 7, Pages 1229-1245, part 1, 2 and 6
7. Armstrong, Harvey and Read, Robert (2000): Comparing the economic performance of dependent territories and sovereign micro-states. Economic Development and Cultural Change, Volume 48, Issue 2, Pages 285-306, part 1,2,4 and 6
10. Dózsa, Dániel (2008): EU Relations with European Micro-States - Happily Ever after?. European Law Journal, Vol. 14, Issue 1

Ajánlott szakirodalom:

14. Panke, Diana (2011): Microstates in Negotiations beyond the Nation-State: Malta, Cyprus and Luxembourg as Active and Successful Policy Shapers? International Negotiation Vol. 16 Issue 2, p297-317
15. A Brexit paradise: How Iceland's 'Project Fear' backfired. The Telegraph. 15 June 2016, <http://www.telegraph.co.uk/business/2016/03/09/from-bust-to-boom-is-iceland-a-brexiters-paradise/>
16. Buttigieg, Eugene (2004): Challenges Facing Malta in an Enlarged EU. Bank of Valletta Review, No. 29, Spring 2004
17. Nugent, Neill (2001): Small States and European Integration: The Case of Cyprus. Paper for the EUSA Biennial Conference, May, 2001
18. Tully, Shawn - Artymiak, Anna: This Pope means business. Fortune. 9/1/2014, Vol. 170 Issue 3, p66-78
19. Applying the EU Regulatory Framework in microstates. A report to the CYTA, EPT and Maltacom by Ovum and Indepen, June 2005

Heti bontott tematika	
1.	Tengerentúli országok és területek (OCT) TE: A hallgató tudni fogja, milyen jellemzői vannak az az EU-hoz tartozó tengerentúli országoknak és területeknek, képes lesz megkülönböztetni egyéb országcsoportoktól, különösen az ACP országoktól. A hallgató megismeri a tengerentúli országok és területek földrajzi, politikai és gazdasági jellemzőit.
2.	Távoli régiók (OR) áttekintés TE: A hallgató tudni fogja, milyen jellemzői vannak az Európai Unió távoli régióinak, képes lesz megkülönböztetni egyéb országcsoportoktól, különösen az OCT területektől. A hallgató megismeri a távoli régiók földrajzi, politikai és gazdasági jellemzőit.
3.	Egyéb speciális területek: Csatorna-szk, Man-sziget, Åland, Feröer-szk, Gibraltár, Ceuta és Melilla TE: A hallgató megismeri ezen területek földrajzi, politikai és gazdasági jellemzőit, és képes lesz azokat összevetni az OCT és OR területek jellemzőivel, melyeket meg is tud magyarázni.
4.	Miniállamok Európában TE: A hallgató tudni fogja, milyen gazdasági és egyéb jellemzői vannak a miniállamoknak, hogyan írható le a működésük a közgazdasági elmélet segítségével. A hallgató megismeri ezen miniállamok földrajzi, politikai és gazdasági jellemzőit, és képes lesz azokat összevetni a korábban tárgyalt területek jellemzőivel.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Interkulturális Kommunikáció		Kódja:	GT_ANG506-17	
		angolul:		Intercultural Communication				
Felelős oktatási egység:				DE, GTK, Világgazdaság és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy		magyar
Levelező	X	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Frankó Krisztina	beosztása:	egyetemi adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja az interkulturális kommunikáció és menedzsment sajátosságainak megértése és elsajátítás. A kurzus lehetőséget biztosít az elsajátított elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására esettanulmányok feldolgozásán és elemzésén keresztül. A kurzus hozzájárul ahhoz, hogy a hallgató jobban megértse saját kultúráját, és nyitott legyen más országok és nemzetek kultúrája iránt.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgatók az elméleti ismereteket mellett különböző módszerek alkalmazásával gyakorlati ismereteket szereznek az interkulturális kommunikáció témakörében. Modellekkel, elméletekkel ismerkednek meg, melyek a szervezeti és/vagy nemzeti kultúrát hivatottak rendszerezni. A hallgatók továbbá szerepjátékok és szituációs játékok, valamint kvízek segítségével fejlesztik képességeiket és kompetenciáikat. A hallgatók a félév során csoportokban dolgoznak. A megszerzett tudásukat gyakorlati példákon, esettanulmányokon, feladatokon keresztül tanulják meg alkalmazni. A megoldásokat a szemináriumokon írásban és/vagy szóban előadják.								
Képesség:								
A különféle nemzeti kultúrák közötti eltérések és hasonlóságok felismerése és tudatosítása, a kulturális sajátosságok megjelenésének és érvényesülésének következményei az interakciók során, a kommunikáció interkulturális vetületeinek megismerése. A hallgató képes helytállni a globális környezetben és hatékonyabban tud esetleg kényes kérdésekben is diplomátikus megoldást találni. Interkulturális kompetenciák, kultúramodellek alkalmazása a gyakorlatban, kulturális tolerancia, nyitottság és empátia, sztereotípiák azonosítása, valós esetek megoldása.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő és átfogó képet kapjon a kommunikációról és annak kulturális sajátosságairól, ezáltal felkészültebben tudjon különböző kulturális környezetben kommunikálni illetve más kultúrák képviselőivel együtt dolgozni, tárgyalni.								
Autonómia és felelősség:								
A hallgató, mint a globális vállalatok potenciális munkavállalója vagy más érintettje komplex módon, az összefüggéseiket felismerve értelmezni tudja a kommunikáció szerepét és annak jelentőségét. Képes a multikulturális környezetben is felelősséggel, átgondoltan ezáltal hatékonyan és eredményesen kommunikálni.								
A kurzus rövid tartalma, témakörrei								
Bevezetés, alapfogalmak; A kommunikáció, interkulturális kommunikáció értelmezései; A kultúra meghatározásai, lehetséges vizsgálati módjai; Kultúramodellek I.; Kultúramodellek II.; Verbális és non-verbális kommunikáció; Az interkulturális kompetencia és elsajátítása; Sztereotípiák; Tárgyalástechnika								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók az elméleti ismereteket gyakorlati példákon keresztül sajátítják el. A hallgatók filmvetítésen, tudományos cikkek és esettanulmányok feldolgozásán, szerepjátékon keresztül sajátítják el az ismereteket és fejlesztik kompetenciáikat.								

Értékelés

Az aláírás megszerzésének feltétel: A félév során egy dolgozat beadása előre meghatározott témában e-mailben PDF-formátumban az oktató részére megküldve. (Határidő meghatározása az első oktatási alkalommal).

Plusz pont szerzésének lehetősége (maximális 10%pont): Órai aktivitás

A zárthelyi vizsgadolgozat eredménye határozza meg a félévi jegyet. Ezt plusz pontok egészíthetik ki max. 10% pontban

Kötelező szakirodalom:

HOUSE, ROBERT, ET AL. "Understanding cultures and implicit leadership theories across the globe: an introduction to project GLOBE." Journal of world business 37.1 (2002): 3-10.

GUPTA, VIPIN, PAUL J. HANGES, AND PETER DORFMAN. "Cultural clusters: Methodology and findings." Journal of world business 37.1 (2002): 11-15.

HOFSTEDE, GEERT. "What did GLOBE really measure? Researchers' minds versus respondents' minds." Journal of international business studies 37.6 (2006): 882-896.

ASHKANASY, NEAL M. "Leadership in the Asian century: Lessons from GLOBE." International Journal of Organisational Behaviour 5.3 (2002): 150-163.

JAVIDAN, MANSOUR, ET AL. "Cross-border transfer of knowledge: Cultural lessons from Project GLOBE." The Academy of Management Executive 19.2 (2005): 59-76.

KABASAKAL, HAYAT, AND MUZAFFER BODUR. "Arabic cluster: a bridge between East and West." Journal of World Business 37.1 (2002): 40-54.

GUPTA, VIPIN, ET AL. "Southern Asia cluster: where the old meets the new?." Journal of world business 37.1 (2002): 16-27.

ASHKANASY, NEAL M., EDWIN TREVOR-ROBERTS, AND LOUISE EARNSHAW. "The Anglo Cluster: legacy of the British empire." Journal of World Business 37.1 (2002): 28-39.

JESUINO, JORGE CORREIA. "Latin Europe cluster: From south to north." Journal of World Business 37.1 (2002): 81-89.

BAKACSI, GYULA, ET AL. "Eastern European cluster: tradition and transition." Journal of world Business 37.1 (2002): 69-80.

SZABO, ERNA, ET AL. "The Germanic Europe cluster: where employees have a voice." Journal of World Business 37.1 (2002): 55-68.

HOFSTEDE, GEERT. "Asian management in the 21st century." Asia pacific journal of management 24.4 (2007): 411-420.

KOLMAN, LUDEK, ET AL. "Cross-cultural differences in Central Europe." Journal of Managerial Psychology 18.1 (2003): 76-88.

HOFSTEDE, GEERT. "National cultures in four dimensions: A research-based theory of cultural differences among nations." International Studies of Management & Organization 13.1-2 (1983): 46-74.

Ajánlott irodalom:

LUSTIG, MYRON; KOESTER, JOLENE (2009): Intercultural Competence. Interpersonal Communication Across Cultures. International Edition, 6th Edition, Pearson 2009, ISBN13: 9780205705191 ISBN10: 0205705197

HOFSTEDE, GEERT. Masculinity and femininity: The taboo dimension of national cultures. Vol. 3. Sage, 1998.

HOFSTEDE, GEERT. "Dimensions do not exist: A reply to Brendan McSweeney." Human relations 55.11 (2002): 1355-1361.

Félévi bontott tematika

	Témakörök
1.	Bevezetés TE: Ismeri a félév során feldolgozásra kerülő témaköröket. Ismeri a tantárgy hallgatása által megszerezhető ismereteket. A kommunikáció alapjai TE: Ismeri és érti a kommunikáció alapjait. Ismeri a nemzetközi környezetben dolgozó munkavállalókat érintő kommunikációs problémákat és megoldási lehetőségeit. Verbális és non-verbális kommunikáció TE: Ismeri és érti a kultúra és kommunikáció jelentőségét a nemzetközi környezetben. Tudatosabban kommunikál nemzetközi környezetben. Különösen figyel a non-verbális kommunikáció jelentőségére. Kultúra TE: Ismeri és érti a kultúra jelentőségét a nemzetközi környezetben. Kultúraelméletek, kultúramodellek TE: Ismeri és érti a kultúrák értelmezésének, kategorizálásának különböző elméleteit, modelljeit. Képes a modellek és elméletek közötti ellentétek illetve összefüggések felismerésére és az egyes modellek alkalmazására.
2.	Interkulturális kompetencia és az interkulturális érzékenység fejlesztésének modellje (CQ) Te: Ismeri és érti az interkulturális kompetencia fogalmát, annak felépülését, és a CQ fogalmát, annak modelljét. Sztereotípiák TE: Érti és ismeri a sztereotípiákat és azok pozitív és negatív hatásait. Ennek megfelelően, tudatosabban kommunikál. Kulturális sokk és inverz kulturális sokk TE: Ismeri és érti a kulturális sokk és inverz kulturális sokk fogalmát, modelljét és képes az egyes szakaszok beazonosítására. Tárgyalástechnika TE: Ismeri és érti a nemzetközi környezet jelentette kihívásokat, ezért a félév során megszerzett ismeretekre támaszkodva képes tárgyalni. Megismeri a tárgyalások megszervezésének és levezetésének lépéseit. Nemzetközi üzleti etikett TE: Ismeri a nemzetközi üzleti etiketre és protokollra vonatkozó legfontosabb szabályokat és képes azok alkalmazására is. Az eddig megszerzett ismeretek gyakorlati tesztelése csoportban (kvíz, szerepjáték) TE: Ismeri és érti a nemzetközi menedzsment jelentette kihívásokat és ismeri a jövőbeli lehetséges trendeket.

*TE tanulási eredmények